

Επίσημη Εφημερίδα C 200 της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

64ο έτος
27 Μαΐου 2021

Περιεχόμενα

IV Πληροφορίες

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

2021/C 200/01

Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κατευθυντήριες γραμμές για τη χρήση των επιλογών απλουστευμένου κόστους στο πλαίσιο
των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) — Αναθεωρημένη έκδοση

1

IV

(Πληροφορίες)

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ
ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ — ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΩΝ
ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΜΕΝΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΔΙΑΘΡΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ
ΤΑΜΕΙΩΝ (ΕΔΕΤ) — ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΗ ΕΚΔΟΣΗ

(2021/C 200/01)

**Οδηγίες σχετικά με τις επιλογές απλουστευμένου κόστους (ΕΑΚ): Χρηματοδότηση με ενιαίο συντελεστή,
τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους, κατ' αποκοπή ποσά**

[σύμφωνα με τα άρθρα 67 και 68, 68α και 68β του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, το άρθρο 14 του
κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1304/2013 και το άρθρο 19 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1299/2013]

Αναθεωρημένη έκδοση μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046

ΑΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΥΘΥΝΗΣ:

«Το παρόν έγγραφο εργασίας καταρτίστηκε από τις υπηρεσίες της Επιτροπής. Βάσει του ισχύοντος δικαίου της ΕΕ, παρέχει
τεχνικές οδηγίες για τους συναδέλφους και τους φορείς που εμπλέκονται στην παρακολούθηση, τον έλεγχο ή την
εφαρμογή των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων. Οι εν λόγω οδηγίες τελούν υπό την επιφύλαξη
της ερμηνείας του Δικαστηρίου και του Γενικού Δικαστηρίου.»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

Κεφάλαιο 1:	Εισαγωγή	6
1.1.	Σκοπός	6
1.2.	Γιατί να χρησιμοποιούνται οι επιλογές απλουστευμένου κόστους;	6
Κεφάλαιο 2:	Οριζόντιες αρχές και πεδίο εφαρμογής	7
2.1.	Πότε μπορεί να χρησιμοποιείται το απλουστευμένο κόστος	7
2.2.	Χρήση των επιλογών απλουστευμένου κόστους	7
2.2.1.	Η αρχή	7
2.2.2.	Η εξαίρεση: περιπτώσεις στις οποίες η χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους είναι υποχρεωτική [αναθεωρημένη ενότητα μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού Omnibus]	7
2.2.3.	Διαχρονική εφαρμογή και μεταβατικές διατάξεις	10
2.3.	Συνδυασμός των επιλογών	11
2.3.1.	Γενικές αρχές	11
2.3.2.	Παραδείγματα συνδυασμών	11
2.4.	Δημόσιες συμβάσεις & χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους	12
2.4.1.	Χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους στην περίπτωση δημόσιας σύμβασης	12
2.4.2.	Χρήση του ενιαίου συντελεστή για τον υπολογισμό των άμεσων δαπανών προσωπικού σε πράξεις που υλοποιούνται μέσω δημόσιας σύμβασης	14
2.5.	Συμβατότητα των επιλογών απλουστευμένου κόστους με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις	15
2.5.1.	Συμβατότητα των επιλογών απλουστευμένου κόστους με τον γενικό κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία και τον κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία για τον γεωργικό τομέα	15
2.6.	Χρήση απλουστευμένου κόστους σε πράξεις που παράγουν καθαρά έσοδα	16
2.6.1.	Πράξεις που παράγουν καθαρά έσοδα μετά την ολοκλήρωσή τους (άρθρο 61 του ΚΚΔ)	16
2.6.2.	Πράξεις που παράγουν καθαρά έσοδα κατά την υλοποίησή τους και στις οποίες δεν εφαρμόζεται το άρθρο 61 παράγραφοι 1 έως 6 του ΚΚΔ	17

2.7.	Ειδικά για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ: διασταυρούμενη χρηματοδότηση	18
2.7.1.	Δήλωση των δράσεων που εμπίπτουν στο άρθρο 98 παράγραφος 2 του ΚΚΔ σε σχέση με τις επιλογές απλουστευμένου κόστους	18
2.7.2.	Παραδείγματα	18
2.8.	Ειδικοί κανόνες για το ΕΓΤΑΑ και την ΕΕΣ	19
Κεφάλαιο 3:	Τύποι επιλογών απλουστευμένου κόστους	19
3.1.	Χρηματοδότηση με ενιαίο συντελεστή	19
3.1.1.	Καθορισμός των κατηγοριών δαπανών	19
3.1.2.	Ειδικά συστήματα χρηματοδότησης με ενιαίο συντελεστή για τον υπολογισμό των κατηγοριών δαπανών που περιγράφονται λεπτομερώς στον ΚΚΔ και στους ειδικούς κανονισμούς των Ταμείων	20
3.1.2.1.	Μέθοδοι υπολογισμού των έμμεσων δαπανών	21
3.1.2.2.	Ενιαίος συντελεστής για τον καθορισμό των άμεσων δαπανών προσωπικού	21
3.1.2.3.	Ενιαίος συντελεστής για τον προσδιορισμό όλων των άλλων δαπανών της πράξης εκτός των άμεσων δαπανών προσωπικού	22
3.1.2.4.	Αιτιολόγηση των ενιαίων συντελεστών που ορίζονται στον ΚΚΔ	23
3.1.2.5.	Διαχρονική εφαρμογή	23
3.2.	Τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους	25
3.2.1.	Γενικές αρχές	25
3.2.2.	Δαπάνες προσωπικού υπολογιζόμενες βάσει ωριαίας αμοιβής (άρθρο 68α παράγραφοι 2 έως 4 του ΚΚΔ)	26
3.2.3.	Προσδιορισμός των επιλέξιμων δαπανών προσωπικού με χρήση της υπολογισθείσας ωριαίας αμοιβής	27
3.2.4.	Προσωπικό που εργάζεται στην πράξη υπό καθεστώς μερικής απασχόλησης με σταθερό χρόνο εργασίας μηνιαίως	28
3.2.5.	Διαχρονική εφαρμογή	28
3.3.	Κατ' αποκοπή ποσά	29
3.3.1.	Γενικές αρχές	29
3.3.2.	Μεταβολές που επήλθαν με τον κανονισμό Omnibus και διαχρονική εφαρμογή 39	29
3.3.3.	Παραδείγματα κατ' αποκοπή ποσών	29

3.4.	Η επιμέρους περίπτωση των ενιαίων συντελεστών για τεχνική συνδρομή	30
3.4.1.	Πεδίο εφαρμογής	30
3.4.2.	Αιτήσεις πληρωμής και επιστροφές δαπανών	31
3.4.3.	Αντίκτυπος της εφαρμογής του ενιαίου συντελεστή στη διάθεση κονδυλίων για ΤΣ στο ΕΠ/ πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης	32
3.4.4.	Διαδρομή ελέγχου & αντίκτυπος διορθώσεων	32
Κεφάλαιο 4:	Καθορισμός των επιλογών απλουστευμένου κόστους	32
4.1.	Οι επιλογές απλουστευμένου κόστους πρέπει να καθορίζονται εκ των προτέρων	33
4.2.	Δίκαιη, αντικειμενική και επαληθεύσιμη μέθοδος υπολογισμού	33
4.2.1.	Γενικές αρχές	33
4.2.1.1.	Πρέπει να είναι δίκαιη:	33
4.2.1.2.	Πρέπει να είναι αντικειμενική:	33
4.2.1.3.	Πρέπει να είναι επαληθεύσιμη:	33
4.2.2.	Οι μεθοδολογίες στην πράξη	34
4.2.2.1.	Η χρήση «στατιστικών» δεδομένων, κρίσης εμπειρογνώμονα ή άλλων αντικειμενικών πληροφοριών [άρθρο 67 παράγραφος 5 στοιχείο α) σημείο i)].	34
4.2.2.2.	Η χρήση των ειδικών για κάθε δικαιούχο δεδομένων [άρθρο 67 παράγραφος 5 στοιχείο α) σημεία ii) και iii) του ΚΚΔ]	34
4.3.	Σχέδιο προϋπολογισμού	35
4.3.1.	Χρήση σχεδίου προϋπολογισμού από άλλα Ταμεία ως μεθόδου για τον καθορισμό μοναδιαίου κόστους, κατ' αποκοπή ποσών και ενιαίων συντελεστών πριν από την έναρξη ισχύος του κανονισμού Omnibus	37
4.4.	Χρήση τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους, κατ' αποκοπή ποσών και ενιαίων συντελεστών από άλλους τομείς	37
	Από άλλες πολιτικές της Ένωσης	37
	Άρθρο 67 παράγραφος 5 στοιχείο β) του ΚΚΔ	37
	Άρθρο 68 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) του ΚΚΔ	38

	Από συστήματα επιχορηγήσεων χρηματοδοτούμενα εξ ολοκλήρου από τα κράτη μέλη	38
	Ενιαίοι συντελεστές από την περίοδο 2007-2013	39
	Πώς μπορεί να αξιολογηθεί εάν πρόκειται για παρόμοιους τύπους πράξεων και δικαιούχων;	39
4.5.	Χρήση των συντελεστών που καθορίζονται από τον ΚΚΔ και τους ειδικούς για κάθε ταμείο κανόνες	39
4.6.	Αναπροσαρμογή των ενιαίων συντελεστών, των κατ' αποκοπή ποσών και των τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους σε βάθος χρόνου	39
4.7.	Ειδικές μέθοδοι για τον καθορισμό των ποσών που καθορίζονται σύμφωνα με τους ειδικούς για κάθε ταμείο κανόνες	39
Κεφάλαιο 5:	Συνέπειες για τους λογιστικούς και λοιπούς ελέγχους	40
5.1	Ανάγκη για κοινή προσέγγιση όσον αφορά τους λογιστικούς και λοιπούς ελέγχους	40
5.2	Ο ρόλος της ελεγκτικής αρχής στον σχεδιασμό των ΕΑΚ	40
5.3	Γενική προσέγγιση των διαχειριστικών επαληθεύσεων και των λογιστικών ελέγχων	40
5.3.1	Επαλήθευση του ορθού καθορισμού της μεθόδου υπολογισμού για την επιλογή απλουστευμένου κόστους	41
5.3.2.	Επαλήθευση της ορθής εφαρμογής της μεθόδου	41
5.3.2.1.	Επαλήθευση της ορθής εφαρμογής ενιαίων συντελεστών	42
5.3.2.2.	Επαλήθευση της ορθής εφαρμογής των τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους	42
5.3.2.3.	Επαλήθευση της ορθής εφαρμογής των κατ' αποκοπή ποσών	43
5.3.2.4.	Επαλήθευση στην περίπτωση συνδυασμού επιλογών στο πλαίσιο της ίδιας πράξης	43
5.3.3.	Πιθανά σφάλματα ή παρατυπίες σε σχέση με τη χρήση ΕΑΚ	43
Παράρτημα I:	Παραδείγματα επιλογών απλουστευμένου κόστους	45
Παράρτημα II:	Παράδειγμα συμβατότητας των επιλογών απλουστευμένου κόστους με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις	51
Παράρτημα III:	Απλουστευμένη επιλογή κόστους και ειδικά μέτρα για το ΕΓΤΑΑ	54
Παράρτημα IV:	Επιλογές απλουστευμένου κόστους και ειδικά μέτρα για το ΕΤΘΑ	60

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Εισαγωγή

1.1. Σκοπός

Το παρόν έγγραφο παρέχει τεχνικές οδηγίες σχετικά με τις δαπάνες που δηλώνονται βάσει ενιαίου συντελεστή, κατ' αποκοπή ποσών και τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους (στο εξής: επιλογές απλουστευμένου κόστους) που εφαρμόζονται στα ΕΔΕΤ, και έχει ως στόχο τη διάχυση των ορθών πρακτικών με απώτερο σκοπό την προώθηση της χρήσης τους από τα κράτη μέλη. Καλύπτει τις δυνατότητες που προσφέρονται από το νομοθετικό πλαίσιο των ΕΔΕΤ για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020.

Μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 ⁽¹⁾ (στο εξής: κανονισμός Omnibus) στις 2 Αυγούστου 2018, η παρούσα αναθεωρημένη έκδοση των οδηγιών λαμβάνει υπόψη τις μεταβολές που επήλθαν στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 ⁽²⁾ (κανονισμός για τις κοινές διατάξεις – στο εξής: ΚΚΔ) και στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1304/2013 ⁽³⁾ (κανονισμός για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο – στο εξής: κανονισμός ΕΚΤ) με τον κανονισμό Omnibus. Οι εν λόγω τροποποιήσεις βασίζονται και διευρύνουν τις δυνατότητες που θεσπίστηκαν το 2014, λαμβάνοντας υπόψη τις συστάσεις της ομάδας υψηλού επιπέδου για την απλούστευση ⁽⁴⁾. Διευρύνουν επίσης το πεδίο εφαρμογής μιας σειράς επιλογών που στο παρελθόν προβλέπονταν μόνο στους ειδικούς κανονισμούς των ταμείων για το σύνολο των ΕΔΕΤ.

Η παρούσα αναθεώρηση των οδηγιών περιλαμβάνει επίσης περαιτέρω διευκρινίσεις με βάση ερωτήσεις που έχουν τεθεί από τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη στη διάρκεια της τρέχουσας περιόδου προγραμματισμού.

Οι οδηγίες δεν καλύπτουν τα κοινά σχέδια δράσης, τις επιλογές απλουστευμένου κόστους που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο του άρθρου 14 παράγραφος 1 του κανονισμού ΕΚΤ ⁽⁵⁾ και τις χρηματοδοτήσεις που δεν συνδέονται με τις δαπάνες όπως ορίζεται στο άρθρο 67 παράγραφος 1 στοιχείο ε) του ΚΚΔ.

1.2. Γιατί να χρησιμοποιούνται οι επιλογές απλουστευμένου κόστους;

Όταν χρησιμοποιούνται επιλογές απλουστευμένου κόστους, οι επιλέξιμες δαπάνες **υπολογίζονται** σύμφωνα με προκαθορισμένη μέθοδο που βασίζεται στις εκροές, στα αποτελέσματα ή σε ορισμένες άλλες δαπάνες οι οποίες καθορίζονται σαφώς εκ των προτέρων είτε βάσει μοναδιαίου ποσού ή με εφαρμογή ποσοστού. Οι επιλογές απλουστευμένου κόστους είναι, συνεπώς, μια εναλλακτική μέθοδος υπολογισμού των επιλέξιμων δαπανών μιας πράξης, σε αντιδιαστολή με την παραδοσιακή μέθοδο του υπολογισμού με βάση τις δαπάνες που «όντως πραγματοποιήθηκαν και πληρώθηκαν» [άρθρο 67 παράγραφος 1 στοιχείο α) του ΚΚΔ, στο εξής: πραγματικές δαπάνες]. Με τις επιλογές απλουστευμένου κόστους **δεν χρειάζεται πλέον να ανιχνεύεται έως και το τελευταίο ευρώ των συγχρηματοδοτούμενων δαπανών στα μεμονωμένα δικαιολογητικά έγγραφα**: αυτό είναι το σημαντικότερο όφελος των επιλογών απλουστευμένου κόστους καθώς **ελαφρύνει σημαντικά τον διοικητικό φόρτο**.

Η χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους σημαίνει επίσης ότι οι ανθρωπίνι πόροι και οι διοικητικές προσπάθειες που απαιτούνται για τη διαχείριση των κονδυλίων των ΕΔΕΤ μπορούν να **επικεντρωθούν στην επίτευξη των στόχων πολιτικής**, καθώς χρειάζεται να διατεθούν λιγότεροι πόροι για τη συλλογή και την επαλήθευση των (οικονομικών) εγγράφων.

Αυτό θα διευκολύνει επίσης την **πρόσβαση των μικρών δικαιούχων στα ΕΔΕΤ** ⁽⁶⁾ (ΕΚΤ, ΕΤΠΑ, ΕΓΤΑΑ, ΕΤΘΑ, ΤΣ) χάρη στην απλούστευση της διαδικασίας διαχείρισης.

Τέλος, οι επιλογές απλουστευμένου κόστους συμβάλλουν σε μια πιο αποδοτική και σωστή αξιοποίηση των ΕΔΕΤ (**μικρότερο ποσοστό σφάλματος**). Εδώ και πολλά χρόνια, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο έχει επανειλημμένα προτείνει στην Επιτροπή να ενθαρρύνει και να επεκτείνει τη χρήση των επιλογών απλουστευμένου κόστους, καθώς είναι λιγότερο επιρρεπείς σε σφάλματα. Στην έκθεσή του για το έτος 2017 ⁽⁷⁾ το Ελεγκτικό Συνέδριο επισήμανε ότι, κατά την προηγούμενη πενταετία, 135 από τις 1 437 συναλλαγές που ελέγχθηκαν είχαν χρησιμοποιήσει ΕΑΚ. Στις εν λόγω συναλλαγές δεν διαπιστώθηκαν ποσοτικοποιήσιμα

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ, το Ταμείο Συνοχής, το ΕΓΤΑΑ και το ΕΤΘΑ και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1304/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 του Συμβουλίου

⁽⁴⁾ 2^η συνεδρίαση της ομάδας υψηλού επιπέδου για την παρακολούθηση της απλούστευσης για τους δικαιούχους των ΕΔΕΤ

⁽⁵⁾ Για τα δύο αυτά μέσα έχει εκδοθεί ειδικό διευκρινιστικό σημείωμα.

⁽⁶⁾ Πρόκειται για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) και το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ).

⁽⁷⁾ Διαθέσιμη στη διεύθυνση: <https://www.eca.europa.eu/el/Pages/DocItem.aspx?did=46515>

σφάλματα, γεγονός που οδήγησε το Συνέδριο στο συμπέρασμα ότι τα έργα που χρησιμοποιούν επιλογές απλουστευμένου κόστους είναι λιγότερο επιρρεπή σε σφάλματα από τα έργα που χρησιμοποιούν πραγματικές δαπάνες⁽⁸⁾. Επιπροσθέτως, μετά την ειδική έκθεση του 2018 με τίτλο «Νέες επιλογές για τη χρηματοδότηση έργων αγροτικής ανάπτυξης», το Ελεγκτικό Συνέδριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι ΕΑΚ συμβάλλουν σημαντικά στην απλούστευση και ελαφρύνουν τον διοικητικό φόρτο τόσο για τους δικαιούχους όσο και για τις αρχές των κρατών μελών⁽⁹⁾.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Οριζόντιες αρχές και πεδίο εφαρμογής

2.1. Πότε μπορεί να χρησιμοποιείται το απλουστευμένο κόστος

Το απλουστευμένο κόστος μπορεί να χρησιμοποιείται μόνο στην περίπτωση πράξεων που χρηματοδοτούνται μέσω επιχορηγήσεων και επιστρεπτέας συνδρομής (άρθρο 67 παράγραφος 1 του ΚΚΔ).

Πέραν των περιπτώσεων στις οποίες η χρήση των επιλογών απλουστευμένου κόστους είναι υποχρεωτική, η χρήση του απλουστευμένου κόστους συνιστάται όταν υφίστανται μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες συνθήκες:

- αν τα κράτη μέλη επιθυμούν η διαχείριση των ΕΔΕΤ να επικεντρώνεται περισσότερο στις εκροές και στην επίτευξη αποτελεσμάτων και όχι τόσο στις εισροές·
- οι πραγματικές δαπάνες είναι δύσκολο να ελέγχονται (πολλά δικαιολογητικά για μικρά ποσά με μικρό ή μηδενικό αντίκτυπο στις αναμενόμενες εκροές των πράξεων, σύνθετες κλειδες επιμερισμού κλπ.)·
- υπάρχουν αξιόπιστα στοιχεία σχετικά με τη οικονομική και ποσοτική υλοποίηση των πράξεων⁽¹⁰⁾·
- απλούστερη διαχείριση των εγγράφων·
- οι πράξεις εντάσσονται σε ένα τυποποιημένο πλαίσιο·
- υπάρχουν ήδη μέθοδοι ΕΑΚ για παρόμοιους τύπους πράξεων και δικαιούχων στο πλαίσιο συστήματος που χρηματοδοτείται από το κράτος μέλος ή άλλου ενωσιακού μηχανισμού.

ΣΗΜ. Δεν είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν οι επιλογές απλουστευμένου κόστους στις περιπτώσεις όπου η στήριξη μιας πράξης παρέχεται υπό μορφή χρηματοδοτικού μέσου ή χρηματικού βραβείου. Ωστόσο, αν η μορφή στήριξης που παρέχεται σε μια πράξη είναι ένας **συνδυασμός επιχορήγησης ή επιστρεπτέας συνδρομής με χρηματοδοτικό μέσο ή χρηματικό βραβείο**, οι επιλογές απλουστευμένου κόστους μπορούν να χρησιμοποιηθούν για το μέρος της στήριξης που παρέχεται υπό μορφή επιχορήγησης ή επιστρεπτέας συνδρομής. Με την επιφύλαξη ορισμένων εξαιρέσεων, οι επιλογές απλουστευμένου κόστους δεν αφορούν πράξεις οι οποίες υλοποιούνται από τους δικαιούχους μέσω συμβάσεων προμηθειών.

2.2. Χρήση των επιλογών απλουστευμένου κόστους

2.2.1. Η αρχή

Με εξαίρεση τις πράξεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 67 παράγραφος 2α του ΚΚΔ⁽¹¹⁾, η χρήση των επιλογών απλουστευμένου κόστους δεν είναι υποχρεωτική για τα κράτη μέλη. Η διαχειριστική αρχή, ή η επιτροπή παρακολούθησης των προγραμμάτων ΕΕΣ, αποφασίζει εάν θα καταστήσει τη χρήση τους προαιρετική ή υποχρεωτική για όλες ή για ορισμένες κατηγορίες έργων και δραστηριοτήτων και για το σύνολο ή για μέρος μιας πράξης. Με στόχο να διασφαλίζεται η τήρηση των αρχών της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των δικαιούχων, το πεδίο εφαρμογής των επιλογών απλουστευμένου κόστους που μπορούν να χρησιμοποιούνται, δηλαδή η κατηγορία έργων και δραστηριοτήτων για την οποία θα μπορούν να εφαρμόζονται, πρέπει να προσδιορίζεται και να δημοσιεύεται στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων.

2.2.2. Η εξαίρεση: περιπτώσεις στις οποίες η χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους είναι υποχρεωτική [αναθεωρημένη ενότητα μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού Omnibus]

Το άρθρο 67 παράγραφος 2α του ΚΚΔ ορίζει ότι πράξεις του ΕΚΤ και του ΕΤΠΑ για τις οποίες η δημόσια στήριξη δεν υπερβαίνει τα 100 000 EUR λαμβάνουν στήριξη υπό μορφή τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών. Συνεπώς, η χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους είναι υποχρεωτική.

⁽⁸⁾ Ετήσια έκθεση για την εφαρμογή του προϋπολογισμού, 2017/C 332/01, Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

⁽⁹⁾ Διαθέσιμη στη διεύθυνση: https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR18_11/SR_SCO_EL.pdf

⁽¹⁰⁾ Επιστημονικά, ο ΚΚΔ προβλέπει επίσης επιλογές απλουστευμένου κόστους που μπορούν να χρησιμοποιούνται από τη διαχειριστική αρχή χωρίς να απαιτούνται υπολογισμοί. Αυτό σημαίνει ότι, σε αυτές τις περιπτώσεις, μπορούν να χρησιμοποιούνται ακόμη και αν δεν διατίθενται αξιόπιστα δεδομένα για έναν ορισμένο τύπο πράξεων.

⁽¹¹⁾ Και του άρθρου 14 παράγραφος 4 του κανονισμού ΕΚΤ πριν από την έναρξη ισχύος του κανονισμού Omnibus

Σκοπός της εν λόγω διάταξης είναι ο περιορισμός των ελέγχων σε πραγματικές δαπάνες που, λόγω της χαμηλής αξίας των συγκεκριμένων πράξεων, δεν θα ήταν οικονομικά συμφέροντες.

Το ποσό των 100 000 EUR πρέπει να θεωρείται ως το ανώτατο όριο δημόσιας στήριξης που πρόκειται να καταβληθεί στον δικαιούχο, όπως ορίζεται στο έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης στον δικαιούχο (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ + αντίστοιχη δημόσια εθνική χρηματοδότηση που πρόκειται να καταβληθεί στον δικαιούχο ως το ανώτατο ποσό που ορίζεται στη συμφωνία χρηματοδότησης ή απόφασης κατά περίπτωση). Δεν περιλαμβάνει ούτε τη δημόσια συνεισφορά που παρέχεται από τον δικαιούχο, εάν υπάρχει, ούτε τα επιδόματα ή τους μισθούς που καταβάλλονται από τρίτους υπέρ των συμμετεχόντων σε μια πράξη. Μόνον η προγραμματισμένη δημόσια συνεισφορά καθορίζει εάν πρέπει να εφαρμοστεί το άρθρο 67 παράγραφος 2α.

Αν μια πράξη δικαιούται στήριξης τόσο από το ΕΤΠΑ όσο και από ΕΚΤ, για τον υπολογισμό της «δημόσιας στήριξης» που χορηγείται στην πράξη λαμβάνεται υπόψη το ποσό της παρεχόμενης στήριξης και από τα δύο ταμεία. Επιπλέον, αν το συνολικό ύψος δημόσιας στήριξης δεν υπερβαίνει τα 100 000 EUR, η **υποχρέωση χρήσης επιλογών απλουστευμένου κόστους εφαρμόζεται στη στήριξη που χορηγείται από το κάθε ταμείο (δηλ. τόσο από το ΕΤΠΑ όσο και από το ΕΚΤ).**

Παράδειγμα:

Το σχέδιο προϋπολογισμού ενός δημόσιου οργανισμού για πράξη με συνολικό επιλέξιμο κόστος ύψους 105 000 EUR είναι το εξής:

	(EUR)
Δημόσια εθνική χρηματοδότηση	20 000 EUR
ΕΚΤ	22 500 EUR
ΕΤΠΑ	22 500 EUR
Αυτοχρηματοδότηση	25 000 EUR
Επιδόματα που καταβάλλονται στους συμμετέχοντες από τη δημόσια υπηρεσία απασχόλησης	15 000 EUR
Σύνολο σχεδίου χρηματοδότησης	105 000 EUR

Παρά τις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες ύψους 105 000 EUR, η εν λόγω πράξη εμπίπτει στην κατηγορία πράξεων για τις οποίες είναι υποχρεωτική χρήση απλουστευμένου κόστους. Για τον υπολογισμό της δημόσιας στήριξης που έχει χορηγηθεί στην πράξη προσμετρώνται η παρεχόμενη στήριξη από τα δύο ταμεία και η δημόσια εθνική χρηματοδότηση.

Η αυτοχρηματοδότηση (25 000 EUR) δημόσιου οργανισμού δεν λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό της δημόσιας στήριξης που έχει καταβληθεί στον δικαιούχο.

Δεν υπολογίζονται ούτε οι αποζημιώσεις των ασκούμενων που καταβάλλονται από τη δημόσια υπηρεσία απασχόλησης (15 000 EUR), καθώς καταβάλλονται από τρίτο μέρος στους συμμετέχοντες.

Ως εκ τούτου, η δημόσια στήριξη ισούται με 45 000 EUR (ΕΤΠΑ + ΕΚΤ) + 20 000 EUR = 65 000 EUR, ποσό που υπολείπεται του ορίου των 100 000 EUR.

Προβλέπονται δύο εξαιρέσεις στην υποχρέωση αυτή:

- Πράξεις ή έργα που αποτελούν μέρος πράξης, που υλοποιούνται αποκλειστικά μέσω δημόσιας σύμβασης έργων, αγαθών ή υπηρεσιών. (βλ. άρθρο 67 παράγραφος 4 πρώτη περίοδος του ΚΚΔ).
- Πράξεις που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο κρατικής ενίσχυσης, **η οποία δεν συνιστά ενίσχυση ή σπονδίας** ⁽¹²⁾ (βλ. άρθρο 67 παράγραφος 2α πρώτο εδάφιο).

⁽¹²⁾ Όσον αφορά το ΕΚΤ, αυτό αποτελεί σημαντική διαφοροποίηση σε σύγκριση με τον κανόνα που οριζόταν στο άρθρο 14 παράγραφος 4 του κανονισμού ΕΚΤ, πριν από την εφαρμογή του κανονισμού Omnibus.

Όταν **εφαρμόζεται η υποχρεωτική χρήση των ΕΑΚ**, αφορά **το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών της πράξης**, με δύο εξαιρέσεις δυνάμει του δεύτερου και του τρίτου εδαφίου του άρθρου 67 παράγραφος 2α του ΚΚΔ:

(1) Τις κατηγορίες δαπανών στις οποίες εφαρμόζεται ενιαίος συντελεστής.

Οι εν λόγω κατηγορίες δαπανών στις οποίες εφαρμόζεται ενιαίος συντελεστής μπορούν να υπολογίζονται με βάση τις πραγματικές δαπάνες [π.χ. όταν χρησιμοποιείται ο ενιαίος συντελεστής ύψους έως 15 % για τις έμμεσες δαπάνες που ορίζεται στο άρθρο 68 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) του ΚΚΔ, οι επιλέξιμες άμεσες δαπάνες προσωπικού μπορούν να δηλώνονται βάσει των πραγματικών δαπανών].

(2) Τα επιδόματα και τους μισθούς που καταβάλλονται στους συμμετέχοντες όταν χρησιμοποιείται ο ενιαίος συντελεστής ύψους έως 40 % που ορίζεται στο άρθρο 68β παράγραφος 1 του ΚΚΔ ⁽¹³⁾.

Αν χρησιμοποιείται ο ενιαίος συντελεστής ύψους έως 40 % που ορίζεται στο άρθρο 68β παράγραφος 1 του ΚΚΔ, τα επιδόματα και οι μισθοί που καταβάλλονται στους συμμετέχοντες (τα οποία αποτελούν πρόσθετες επιλέξιμες δαπάνες που δεν περιλαμβάνονται στον ενιαίο συντελεστή) μπορούν επίσης να επιστρέφονται βάσει των πραγματικών δαπανών.

ΣΗΜ. για το ΕΚΤ: Πριν από την έναρξη ισχύος του κανονισμού Omnibus, η χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους ήταν ήδη υποχρεωτική για τις μικρές πράξεις που λαμβάνουν στήριξη από το ΕΚΤ. Το πρώην άρθρο 14 παράγραφος 4 του κανονισμού ΕΚΤ όριζε ότι επιχορηγήσεις και επιστρεπτές συνδρομές για τις οποίες η δημόσια στήριξη δεν υπερβαίνει τα 50 000 EUR υποχρεούνταν να χρησιμοποιούν επιλογές απλουστευμένου κόστους, με εξαίρεση τις πράξεις που λάμβαναν στήριξη στο πλαίσιο καθεστώτος κρατικών ενισχύσεων.

Αν και η συγκεκριμένη διάταξη καταργήθηκε με τον κανονισμό Omnibus, **η διάταξη συνεχίζει να εφαρμόζεται στις πράξεις που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο προσκλήσεων υποβολής προτάσεων οι οποίες είχαν δημοσιευθεί πριν από την έναρξη ισχύος του κανονισμού Omnibus** ⁽¹⁴⁾.

Η υποχρέωση δυνάμει του άρθρου 14 παράγραφος 4 διαφέρει από το άρθρο 67 παράγραφος 2α του ΚΚΔ στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- (1) οι πράξεις για τις οποίες η στήριξη συνιστά ενίσχυση ή σπονδία σημασίας εξαιρούνται από την υποχρέωση χρήσης επιλογών απλουστευμένου κόστους ⁽¹⁵⁾.
- (2) οι μισθοί και τα επιδόματα που καταβάλλονται στους συμμετέχοντες δεν μπορούν δηλώνονται με βάση τις πραγματικές δαπάνες όταν χρησιμοποιείται ο ενιαίος συντελεστής 40 % που ορίζεται στο άρθρο 14 παράγραφος 2 του κανονισμού ΕΚΤ (καθώς δεν μπορούν να δηλωθούν επιπροσθέτως αυτών των δαπανών).
- (3) **μόνον η στήριξη από το ΕΚΤ και η αντίστοιχη εθνική χρηματοδότηση που καταβάλλεται στον δικαιούχο όπως ορίζεται στη συμφωνία λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό των 50 000 EUR** (δεδομένου ότι το άρθρο 14 παράγραφος 4 του κανονισμού ΕΚΤ εφαρμόζεται μόνο στο ΕΚΤ).

Με μια ματιά: οι βασικές μεταβολές που επήλθαν στην υποχρεωτική χρήση των ΕΑΚ με τον κανονισμό Omnibus:

- (1) Η **υποχρέωση** χρήσης ΕΑΚ **επεκτείνεται** στη στήριξη που παρέχεται από **το ΕΤΠΑ**. Με την εισαγωγή μιας νέας παραγράφου 2α στο άρθρο 67 του ΚΚΔ η οποία εφαρμόζεται τόσο στο ΕΤΠΑ όσο και στο ΕΚΤ, το άρθρο 14 παράγραφος 4 του κανονισμού ΕΚΤ δεν ήταν πλέον αναγκαίο και, ως εκ τούτου, καταργήθηκε.
- (2) Το **όριο** αυξάνεται από 50 000 EUR σε 100 000 EUR.

⁽¹³⁾ Ο συγκεκριμένος ενιαίος συντελεστής —που εφαρμόζεται εφεξής σε όλα τα ΕΔΕΤ— βασίστηκε στο πρώην άρθρο 14 παράγραφος 2 του κανονισμού ΕΚΤ, το οποίο εφαρμόζονταν μόνο στο ΕΚΤ και καταργήθηκε από τον κανονισμό Omnibus. Σε αντίθεση με το άρθρο 14 παράγραφος 2 του κανονισμού ΕΚΤ, δυνάμει του άρθρου 68β παράγραφος 1 του ΚΚΔ, το οποίο ισχύει εφεξής για όλα τα ΕΔΕΤ, για τις πράξεις που υποστηρίζονται από το ΕΚΤ, το ΕΤΠΑ και το ΕΓΤΑΑ, τα επιδόματα και οι μισθοί που καταβάλλονται στους συμμετέχοντες θεωρούνται πρόσθετες επιλέξιμες δαπάνες σε σχέση με τις δαπάνες που υπολογίζονται βάσει του ενιαίου συντελεστή. **Δεν** εμπίπτουν στις «υπόλοιπες επιλέξιμες δαπάνες» που υπολογίζονται βάσει ενιαίου συντελεστή ύψους έως 40 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού που ορίζονται στο άρθρο 68β (βλ. ενότητα 3.1.2.3. σχετικά με το άρθρο 68β).

⁽¹⁴⁾ Βλ. ενότητα 2.2.3. για περαιτέρω οδηγίες σχετικά με τη διαχρονική εφαρμογή των τροποποιήσεων που θεσπίστηκαν με τον κανονισμό Omnibus.

⁽¹⁵⁾ Το άρθρο 2 παράγραφος 13 του ΚΚΔ ορίζει την «κρατική ενίσχυση» ως την ενίσχυση που εμπίπτει στο πεδίο του άρθρου 107 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ και θεωρείται για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού ότι περιλαμβάνει επίσης τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 της Επιτροπής, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1535/2007 της Επιτροπής και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 875/2007 της Επιτροπής. Η αναφορά στις κρατικές ενισχύσεις στον κανονισμό ΕΚΤ πρέπει να εκλαμβάνεται ως ορισμός περιλαμβανόμενος στον ΚΚΔ.

- (3) **Οι πράξεις για τις οποίες η στήριξη συνιστά ενίσχυση ήσσονος σημασίας καλύπτονται εφεξής από την υποχρέωση** χρήσης επιλογών απλουστευμένου κόστους.

2.2.3. Διαχρονική εφαρμογή και μεταβατικές διατάξεις

Το άρθρο 67 παράγραφος 2α του ΚΚΔ εφαρμόζεται μόνο στις πράξεις που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο προσκλήσεων υποβολής προτάσεων οι οποίες δημοσιεύονται από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του κανονισμού Omnibus και μετά (δηλαδή από τις 2 Αυγούστου 2018). Δεν εφαρμόζεται σε πράξεις που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο προσκλήσεων υποβολής προτάσεων που δημοσιεύθηκαν πριν από τη συγκεκριμένη ημερομηνία, ακόμη και αν το έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης (π.χ. η απόφαση χρηματοδότησης/συμφωνία επιχορήγησης) έχει εκδοθεί μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού Omnibus. Πράξεις που λαμβάνουν στήριξη εκτός του πεδίου εφαρμογής μιας πρόσκλησης υποβολής προτάσεων (π.χ. μια άμεση ανάθεση) πρέπει να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του άρθρου 67 παράγραφος 2α του ΚΚΔ εφόσον η συμφωνία επιχορήγησης ή το έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης υπογράφηκε μετά τις 2 Αυγούστου 2018.

Σύμφωνα με το άρθρο 152 παράγραφος 7 του ΚΚΔ, η διαχειριστική αρχή, ή η επιτροπή παρακολούθησης του προγράμματος ΕΕΣ, δύναται να αποφασίσει να μην εφαρμόσει την υποχρέωση χρήσης ΕΑΚ για μέγιστο διάστημα 12 μηνών ξεκινώντας από τις 2 Αυγούστου 2018. Η περίοδος αυτή μπορεί να επεκταθεί για διάστημα που κρίνεται ενδεδειγμένο από τη διαχειριστική αρχή (επιτροπή παρακολούθησης για τα προγράμματα ΕΕΣ) εάν θεωρείται ότι η υποχρεωτική εφαρμογή των ΕΑΚ δημιουργεί δυσανάλογο διοικητικό φόρτο.

Οι εν λόγω μεταβατικές διατάξεις που ορίζονται στο άρθρο 152 παράγραφος 7 του ΚΚΔ δεν εφαρμόζονται σε επιχορηγήσεις (και επιστρεπτέα συνδρομή) που λαμβάνουν στήριξη από το ΕΚΤ **για τις οποίες η δημόσια στήριξη δεν υπερβαίνει το ποσό των 50 000 EUR**. Αυτό συμβαίνει επειδή οι υποστηριζόμενες από το ΕΚΤ πράξεις με δημόσια στήριξη που δεν υπερβαίνει τα 50 000 EUR υποχρεούνταν ήδη να χρησιμοποιούν επιλογές απλουστευμένου κόστους πριν από την έναρξη ισχύος του κανονισμού Omnibus (άρθρο 14 παράγραφος 4 του κανονισμού ΕΚΤ).

Κατά συνέπεια, για τις υποστηριζόμενες από το ΕΚΤ πράξεις στις οποίες η δημόσια στήριξη δεν υπερβαίνει τα 50 000 EUR, το άρθρο 67 παράγραφος 2α του ΚΚΔ εφαρμόζεται από την έναρξη ισχύος του κανονισμού Omnibus (δηλ. στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων που δημοσιεύονται από την έναρξη ισχύος του κανονισμού Omnibus).

Αυτό έχει σημαντικότερες συνέπειες στην περίπτωση που η στήριξη από το ΕΚΤ συνιστά ενίσχυση ήσσονος σημασίας.

Σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 4 του κανονισμού ΕΚΤ, οι πράξεις για τις οποίες η στήριξη συνιστούσε ενίσχυση ήσσονος σημασίας δεν καλύπτονταν από την υποχρέωση χρήσης επιλογών απλουστευμένου κόστους. Ωστόσο, το άρθρο 67 παράγραφος 2α του ΚΚΔ περιέχει μόνο μια εξαίρεση για τις πράξεις που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο κρατικής ενίσχυσης **η οποία δεν συνιστά ενίσχυση ήσσονος σημασίας**. Αυτό σημαίνει ότι οι υποστηριζόμενες από το ΕΚΤ πράξεις στις οποίες η δημόσια στήριξη δεν υπερβαίνει τα 50 000 EUR πριν από τις 2 Αυγούστου 2018 και δεν υπερβαίνει τα 100 000 EUR μετά τις 2 Αυγούστου 2018 και η οποία συνιστά ενίσχυση ήσσονος σημασίας δεν εξαιρούνται πλέον από την υποχρέωση χρήσης ΕΑΚ. Τέλος, η δυνατότητα χρονικής μετάθεσης της εφαρμογής του άρθρου 67 παράγραφος 2α του ΚΚΔ δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για πράξεις του ΕΚΤ με δημόσια στήριξη που δεν υπερβαίνει τα 50 000 EUR σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 152 παράγραφος 7 του ΚΚΔ.

Για πράξεις και έργα που επιλέχθηκαν στο πλαίσιο προσκλήσεων υποβολής προτάσεων οι οποίες είχαν δημοσιευθεί πριν από την έναρξη ισχύος του κανονισμού Omnibus, εφαρμόζεται το άρθρο 14 παράγραφος 4 του κανονισμού ΕΚΤ. Οι υποστηριζόμενες από το ΕΚΤ πράξεις που λαμβάνουν δημόσια στήριξη (η οποία δεν υπερβαίνει τα 50 000 EUR) πρέπει υποχρεωτικά να χρησιμοποιούν τις ΕΑΚ, αλλά οι πράξεις που λαμβάνουν στήριξη η οποία συνιστά κρατική ενίσχυση, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, εξαιρούνται από αυτή την υποχρέωση.

Άλλες συνέπειες της εφαρμογής του κανονισμού Omnibus

Κοινή στήριξη από το ΕΚΤ και το ΕΤΠΑ

Αν μια πράξη λαμβάνει στήριξη τόσο από το ΕΚΤ όσο και από το ΕΤΠΑ και η πράξη αυτή επιλεγεί στο πλαίσιο πρόσκλησης υποβολής προτάσεων που δημοσιεύθηκε **πριν από την έναρξη ισχύος του κανονισμού Omnibus**: η στήριξη από το ΕΤΠΑ δεν λαμβάνεται υπόψη όταν προσδιορίζεται εάν έχει επιτευχθεί το όριο για την υποχρέωση χρήσης ΕΑΚ, και υπολογίζεται μόνον η στήριξη από το ΕΚΤ καθώς και η αντίστοιχη δημόσια εθνική στήριξη. Μόνον το μέρος της πράξης που λαμβάνει στήριξη από το ΕΚΤ (και η αντίστοιχη δημόσια εθνική στήριξη) υπόκειται στην υποχρέωση χρήσης ΕΑΚ, καθώς το άρθρο 14 παράγραφος 4 του κανονισμού ΕΚΤ εφαρμόζονταν αποκλειστικά στο ΕΚΤ και δεν υπήρχε διάταξη που να ορίζει ότι η στήριξη της πράξης από το ΕΤΠΑ έπρεπε υποχρεωτικά να λαμβάνει τη μορφή ΕΑΚ.

Για πράξεις και έργα στο πλαίσιο προσκλήσεων υποβολής προτάσεων που δημοσιεύονται **μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού Omnibus**, λαμβάνεται υπόψη η στήριξη τόσο από το ΕΚΤ όσο και από το ΕΤΠΑ για τον υπολογισμό της δημόσιας στήριξης, εκτός εάν η διαχειριστική αρχή (ή η επιτροπή παρακολούθησης των προγραμμάτων ΕΕΣ) κάνει χρήση των μεταβατικών διατάξεων.

Διασταυρούμενη χρηματοδότηση

Στις περιπτώσεις διασταυρούμενης χρηματοδότησης σύμφωνα με το άρθρο 98 παράγραφος 2 του ΚΚΔ, π.χ. για πράξεις που λαμβάνουν στήριξη από το ΕΚΤ —δηλαδή το ΕΚΤ χρησιμοποιείται επίσης για παροχή στήριξης σε δαπάνες επιλέξιμες στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ—, λαμβάνεται υπόψη **το σύνολο του ποσού** της στήριξης από το ΕΚΤ καθώς και η αντίστοιχη δημόσια εθνική στήριξη προκειμένου να καθοριστεί εάν το ποσό της δημόσιας στήριξης καλύπτεται από την υποχρέωση χρήσης ΕΑΚ (καθώς πρόκειται για δημόσια στήριξη σε πράξη που δεν λαμβάνει στήριξη από το ΕΤΠΑ, αλλά μόνον από το ΕΚΤ).

Οι πράξεις και τα έργα στο πλαίσιο προσκλήσεων υποβολής προτάσεων που έχουν δημοσιευθεί **πριν από την έναρξη ισχύος του κανονισμού Omnibus**, πρέπει να αξιολογούνται με βάση το άρθρο 14 παράγραφος 4 του κανονισμού ΕΚΤ⁽¹⁶⁾. Παρόλο που το σύνολο του ποσού που χορηγείται από το ΕΚΤ καθώς και η αντίστοιχη δημόσια εθνική χρηματοδότηση λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να καθοριστεί εάν η πράξη υπόκειται στην υποχρέωση χρήσης ΕΑΚ, **η υποχρέωση εφαρμόζεται μόνο στο μέρος της στήριξης που υπόκειται στους κανόνες του ΕΚΤ**, δηλ. το μέρος της στήριξης που υπόκειται στους κανόνες του ΕΤΠΑ δεν υποχρεούται να κάνει χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους.

Στην περίπτωση πράξεων και έργων που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο πρόσκλησης που δημοσιεύθηκε **μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού Omnibus**, το μέρος της στήριξης που υπόκειται στους κανόνες για το ΕΤΠΑ υπόκειται επίσης στην υποχρεωτική χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους, εάν η διαχειριστική αρχή (ή η επιτροπή παρακολούθησης για τα προγράμματα ΕΕΣ) δεν έχει αξιοποιήσει τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 152 παράγραφος 7 του ΚΚΔ.

2.3. Συνδυασμός των επιλογών

2.3.1. Γενικές αρχές

Σύμφωνα με το άρθρο 67 παράγραφος 1 του ΚΚΔ, η διαχειριστική αρχή έχει τη δυνατότητα να επιλέξει μεταξύ πέντε εναλλακτικών επιλογών για τη διαχείριση των επιχορηγήσεων και της επιστρεπτέας συνδρομής που συγχρηματοδοτούνται από τα ΕΔΕΤ.

Σύμφωνα με το άρθρο 67 παράγραφος 3 του ΚΚΔ, μπορεί να γίνεται συνδυασμός των επιλογών μόνο στις ακόλουθες περιπτώσεις, προκειμένου να αποφευχθεί η πιθανότητα διπλής χρηματοδότησης των ίδιων δαπανών:

1) κάθε επιλογή πρέπει να καλύπτει διαφορετικές κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών·

ή

2) πρέπει να χρησιμοποιούνται για διαφορετικά έργα στην ίδια πράξη·

ή

3) πρέπει να χρησιμοποιούνται για διαδοχικά έργα στην ίδια πράξη.

2.3.2. Παραδείγματα συνδυασμών

Παράδειγμα 1: Χρηματοδότηση διαφορετικών έργων που αποτελούν τμήμα της ίδιας πράξης (ΕΚΤ)

Παράδειγμα πράξης η οποία συνδυάζει πρόγραμμα κατάρτισης για ανέργους νεαρής ηλικίας, ακολουθούμενο από σεμινάριο για δυνητικούς εργοδότες της περιοχής:

Οι δαπάνες που συνδέονται με την κατάρτιση θα μπορούσαν να καταβληθούν βάσει τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους (για παράδειγμα 1 000 EUR ανά ημέρα κατάρτισης). Για το σεμινάριο η πληρωμή θα πραγματοποιούνταν βάσει κατ' αποκοπή ποσού.

Δεδομένου ότι πρόκειται για δύο διαφορετικά έργα της ίδιας πράξης, δεν υπάρχει κίνδυνος διπλής χρηματοδότησης, εφόσον γίνεται σαφής διαχωρισμός των δαπανών για κάθε έργο.

⁽¹⁶⁾ Στην έκδοση που τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/779 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Παράδειγμα 2: Διαδοχικές φάσεις της ίδιας πράξης (ΕΚΤ) – σύμφωνα με το άρθρο 67 παράγραφος 3 του ΚΚΔ

Παράδειγμα πράξης που έχει ήδη αρχίσει να υλοποιείται της οποίας η διαχείριση βασίζεται στις πραγματικές δαπάνες και την οποία η διαχειριστική αρχή επιθυμεί να συνεχίσει να διαχειρίζεται βάσει απλουστευμένων δαπανών. Οι δύο φάσεις θα πρέπει να ορίζονται σαφώς. Η πρώτη φάση θα μπορούσε να υπολογιστεί βάσει των πραγματικών δαπανών μέχρι μια συγκεκριμένη ημερομηνία. Η δεύτερη φάση, για τις **μελλοντικές** δαπάνες, θα μπορούσε να υπολογιστεί βάσει τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους, **εφόσον το μοναδιαίο κόστος δεν καλύπτει καμία από τις δαπάνες που έχουν χρηματοδοτηθεί προηγουμένως.**

Εάν εφαρμοστεί η δυνατότητα αυτή, θα πρέπει να αφορά όλους τους δικαιούχους που βρίσκονται στην ίδια κατάσταση (διαφάνεια & ίση μεταχείριση). Αυτό θα μπορούσε να δημιουργήσει κάποια διοικητική επιβάρυνση λόγω της ανάγκης να τροποποίησης του εγγράφου που καθορίζει τους όρους στήριξης, εάν αυτό δεν είχε προβλεφθεί. Θα πρέπει να καταρτιστεί με σαφήνεια λεπτομερής περιγραφή της πράξης από τις αρχές του κράτους μέλους για κάθε φάση. Το έργο θα πρέπει να διαιρείται σε δύο τουλάχιστον διακριτά και σαφώς αναγνωρίσιμα στάδια, το δημοσιονομικό στάδιο και, ιδανικά, το φυσικό ή αναπτυξιακό στάδιο, τα οποία θα αντιστοιχούν στις φάσεις αυτές. Για τον σκοπό αυτό πρέπει να διασφαλιστεί η διαφάνεια όσον αφορά την υλοποίηση και την παρακολούθηση και να διευκολυνθεί η διενέργεια των ελέγχων.

Παράδειγμα 3: Διαφορετικές κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών (ΕΚΤ)

Παράδειγμα εκπαιδευτικού προγράμματος το οποίο συνδυάζει:

- τυποποιημένη κλίμακα μοναδιαίου κόστους για τους μισθούς των εκπαιδευτών, π.χ. 450 EUR ημερησίως·
- πραγματικές δαπάνες: μίσθωση αίθουσας = 800 EUR / ανά μήνα βάσει μισθωτηρίου συμβολαίου για 12 μήνες·
- ενιαίος συντελεστής για τις έμμεσες δαπάνες, π.χ. το 10 % των άμεσων δαπανών.

Κατά τη λήξη της κατάρτισης, εάν αιτιολογούνται 200 ημέρες για τους εκπαιδευτές, η επιχορήγηση καταβάλλεται επί της ακόλουθης βάσης:

Άμεσες δαπάνες (τύπος 1 ⁽¹⁷⁾):

- μισθοί των εκπαιδευτών 200 ημέρες 450 EUR = 90 000 EUR
- εκπαιδευτική αίθουσα: 12 μήνες × 800 EUR = 9 600 EUR
- υποσύνολο άμεσων δαπανών: 99 600 EUR

Έμμεσες δαπάνες (τύπος 2): 10 % των άμεσων δαπανών = 10 % × 99 600 EUR = 9 960 EUR

Επιλέξιμες δαπάνες: (90 000 EUR + 9 600 EUR) + 9 960 EUR = 109 560 EUR

Σε αυτήν την περίπτωση, οι διαφορετικές κατηγορίες δαπανών αφορούν: τους μισθούς των εκπαιδευτών, τις δαπάνες για την αίθουσα και τις έμμεσες δαπάνες. Ωστόσο, οι αρχές πρέπει να διασφαλίσουν ότι η τυποποιημένη κλίμακα μοναδιαίου κόστους δεν συνδέεται με τις δαπάνες για τη μίσθωση της αίθουσας ή με τις έμμεσες δαπάνες (π.χ. τον μισθό του διοικητικού προσωπικού ή του λογιστή), προκειμένου να επαληθεύσουν ότι δεν υφίσταται διπλή χρηματοδότηση. Το ίδιο ισχύει αναδρομικά για τον καθορισμό των έμμεσων δαπανών, οι οποίες δεν πρέπει να συνδέονται με τις δαπάνες που καλύπτουν οι τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους ή οι πραγματικές δαπάνες για τη μίσθωση της αίθουσας.

Εάν υπάρχει κίνδυνος επικάλυψης ή είναι αδύνατον να αποδειχθεί ότι δεν υπάρχουν επικαλύψεις, η διαχειριστική αρχή θα πρέπει να επιλέξουν την καταλληλότερη επιλογή προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος διπλής χρηματοδότησης.

2.4. Δημόσιες συμβάσεις & χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους**2.4.1. Χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους στην περίπτωση δημόσιας σύμβασης**

Σύμφωνα με την πρώτη περίοδο του άρθρου 67 παράγραφος 4 του ΚΚΔ όταν μια πράξη όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 9 του ΚΚΔ ή ένα έργο που αποτελεί μέρος μιας πράξης (η οποία λαμβάνει στήριξη υπό μορφή επιχορήγησης ή επιστρεπτέας συνδρομής) υλοποιείται από τον δικαιούχο αποκλειστικά μέσω δημόσιας σύμβασης έργων, αγαθών ή υπηρεσιών, δεν μπορούν να χρησιμοποιούνται οι επιλογές απλουστευμένου κόστους. Ωστόσο, σύμφωνα με τη δεύτερη περίοδο του άρθρου 67 παράγραφος 4, όταν η δημόσια σύμβαση στο πλαίσιο μιας πράξης ή έργου που αποτελεί μέρος μιας πράξης

⁽¹⁷⁾ Για επεξηγήσεις σχετικά με τα διάφορα είδη δαπανών στο πλαίσιο της χρηματοδότησης με ενιαίο συντελεστή, βλ. ενότητα 3.1.1.

περιορίζεται σε ορισμένες κατηγορίες δαπανών, μπορούν να εφαρμόζονται οι επιλογές απλουστευμένου κόστους «για το σύνολο της πράξης ή του έργου που αποτελεί μέρος μιας πράξης». Η περίοδος αυτή προστέθηκε με τον κανονισμό Omnibus προκειμένου να διευκρινιστεί το αμέσως προηγούμενο κείμενο του άρθρου 67 παράγραφος 4 του ΚΚΔ. Αποσαφηνίζεται ότι για τις περιπτώσεις στις οποίες στο πλαίσιο έργου ή πράξης ορισμένα αγαθά ή υπηρεσίες ανατίθενται σε τρίτους μέσω δημόσιων συμβάσεων, μπορούν να χρησιμοποιούνται οι ΕΑΚ για τον υπολογισμό όλων των δαπανών της πράξης, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών που εντάσσονται στη δημόσια σύμβαση.

Οι πράξεις που αποτελούν αντικείμενο δημόσιων συμβάσεων θεωρείται από την Επιτροπή ότι είναι πράξεις που υλοποιούνται μέσω της ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων σύμφωνα με την οδηγία 2004/18/EK (συμπεριλαμβανομένων των παραρτημάτων της), την οδηγία 2009/81/EK και την οδηγία 2014/24/EK, δια της οποίας καταργήθηκε η οδηγία 2004/18/EK, ή δημόσιων συμβάσεων που δεν υπερβαίνουν το κατώτατο όριο που ορίζουν οι εν λόγω οδηγίες.

Το κατά πόσον μια πράξη ή ένα έργο υλοποιείται αποκλειστικά μέσω δημόσιας σύμβασης ή όχι εξαρτάται από το πεδίο εφαρμογής της πράξης ή του έργου, όπως ορίζεται από τα κράτη μέλη.

Για να εκτιμηθεί αυτό, είναι ανάγκη να καθοριστούν τα έργα που αποτελούν την πράξη στη χαμηλότερη δυνατή κλίμακα. Αν η δημόσια σύμβαση καλύπτει όλες τις κατηγορίες δαπανών ενός έργου, δεν είναι δυνατή η εφαρμογή των επιλογών απλουστευμένου κόστους στο συγκεκριμένο έργο.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, ένας δικαιούχος μπορεί να αναθέτει σε τρίτο μέσω δημόσιας σύμβασης σχεδόν το σύνολο ή ένα πολύ μεγάλο μέρος μιας πράξης ή ενός έργου διατηρώντας ίσως μόνο υπό την ευθύνη του τις δραστηριότητες που σχετίζονται με τη «διαχείριση έργου» ή την «επικοινωνία». Σε αυτές τις περιπτώσεις, είναι σαφές ότι η πράξη ή το έργο δεν υλοποιείται «αποκλειστικά» μέσω δημόσιας σύμβασης και ότι οι επιλογές απλουστευμένου κόστους μπορούν να χρησιμοποιούνται για το σύνολο του έργου ή της πράξης. Πρακτικά, εντούτοις, όταν το μεγαλύτερο μέρος του έργου υλοποιείται μέσω δημόσιας σύμβασης, ο καθορισμός ΕΑΚ για κατηγορίες δαπανών που καλύπτονται από σύμβαση μπορεί να μην συνιστά αποδοτική χρήση των πόρων, καθώς η πλειοψηφία των δαπανών καλύπτονται ήδη από τη σύμβαση. Αν και δεν συνιστάται, επαφίεται πάντως στις διαχειριστικές αρχές να αξιολογήσουν εάν θα χρησιμοποιήσουν το απλουστευμένο κόστος για το σύνολο του έργου εφόσον αυτό δεν υλοποιείται αποκλειστικά μέσω δημόσιας σύμβασης.

Παράδειγμα (ΕΚΤ): Χορηγείται επιχορήγηση 20 000 000 EUR σε δημόσια υπηρεσία απασχόλησης («δικαιούχος») για να διοργανώσει μέσα σε δύο έτη την επανένταξη 5 000 μακροχρόνια ανέργων («πράξη»): η εν λόγω πράξη θα υλοποιηθεί μέσω διαφόρων έργων: έργα εξατομικευμένης υποστήριξης ύψους 7 000 000 EUR τα οποία υλοποιούνται εσωτερικά από τον δικαιούχο, έργα κατάρτισης ύψους 5 000 000 EUR τα οποία υλοποιούνται εσωτερικά από τον δικαιούχο αξίας και αναθέσεις αποκλειστικά μέσω δημόσιων συμβάσεων για τα υπόλοιπα (8 000 000 EUR). Αφού ο δικαιούχος αποτελεί δημόσιο φορέα, οι οργανισμοί κατάρτισης για τα έργα που θα ανατεθούν εξωτερικά θα πρέπει να επιλεγούν αποκλειστικά με διαδικασίες ανάθεσης δημόσιας σύμβασης και οι απλουστευμένες επιλογές κόστους δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τα εν λόγω έργα που αποτελούν μέρος της πράξης. Οι επιλογές απλουστευμένου κόστους μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο για ποσό ύψους 12 000 000 EUR. Για τα έργα κατάρτισης που υλοποιούνται από τον ίδιο τον δικαιούχο, είναι αποδεκτό ότι ορισμένες δαπάνες ανατίθενται μέσω δημόσιων συμβάσεων και περιλαμβάνονται στις επιλογές απλουστευμένου κόστους (εξωτερικοί εμπειρογνώμονες, υπηρεσίες καθαρισμού, κ.λπ.).

Παράδειγμα (ΕΤΠΑ): Δήμος λαμβάνει επιχορήγηση για μέγιστο ποσό επιλέξιμων δαπανών ύψους 1 000 000 EUR για την κατασκευή ενός δρόμου. Για τον σκοπό αυτό, ο δήμος πρέπει να αναθέσει δημόσια σύμβαση έργων εκτιμώμενης αξίας 700 000 EUR. Επιπλέον, ο δήμος αναλαμβάνει ορισμένες σχετικές δαπάνες ύψους 300 000 EUR (απαλλοτριώσεις, δικαστικά έξοδα ⁽¹⁸⁾, επιτόπια παρακολούθηση της προόδου, περιβαλλοντικές μελέτες που πραγματοποιούνται από το προσωπικό του, εκστρατείες ενημέρωσης, έλεγχοι για την παραλαβή του δρόμου κ.λπ.). Για το ποσό άμεσων δαπανών ύψους 300 000 EUR και εφόσον αυτές οι δαπάνες είναι επιλέξιμες δυνάμει των εθνικών και ενωσιακών διατάξεων, μπορούν να εφαρμοστούν οι επιλογές απλουστευμένου κόστους (π.χ. έμμεσες δαπάνες με βάση ενιαίο συντελεστή).

Παράδειγμα (ΕΤΠΑ): Δικαιούχος (δήμος) λαμβάνει επιχορήγηση για μέγιστο ποσό επιλέξιμων δαπανών ύψους 1 000 000 EUR για την κατασκευή ενός δρόμου.

⁽¹⁸⁾ Τα δικαστικά έξοδα δεν είναι επιλέξιμα στο πλαίσιο των προγραμμάτων ΕΕΣ σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 2 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 481/2014 της Επιτροπής.

Για την πράξη αυτή που δεν υλοποιείται αποκλειστικά μέσω δημόσιας σύμβασης, η διαχειριστική αρχή επιθυμεί να κάνει χρήση του άρθρου 68 παράγραφος 1 στοιχείο β) του ΚΚΔ για τον υπολογισμό των έμμεσων δαπανών. Ωστόσο, η διαχειριστική αρχή επιθυμεί να αμβλύνει τον αντίκτυπο της χρήσης προσωπικού υπεργολαβίας στο ύψος των έμμεσων δαπανών. Αποφασίζει να εξαιρέσει τις δαπάνες που συνδέονται με το προσωπικό υπεργολαβίας από τις άμεσες δαπάνες προσωπικού στις οποίες εφαρμόζεται ο ενιαίος συντελεστής.

Το προσχέδιο προϋπολογισμού για την πράξη είναι το εξής:

Έργο 1: εργασίες (διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης)	700 000 EUR
Έργο 2: λοιπές δαπάνες	298 500 EUR
Άμεσες δαπάνες προσωπικού	50 000 EUR
Εκ των οποίων άμεσες δαπάνες προσωπικού υπεργολαβίας	10 000 EUR
Άλλες άμεσες δαπάνες	242 500 EUR
Έμμεσες δαπάνες	(Άμεσες δαπάνες προσωπικού – άμεσες δαπάνες προσωπικού υπεργολαβίας) × 15 % = 40 000 EUR × 15 % = 6 000 EUR
Συνολικό δηλωθέν κόστος	998 500 EUR

Όταν οι πράξεις υλοποιούνται μέσω διαδικασιών ανάθεσης δημόσιας σύμβασης, η τιμή στην προκήρυξη της σύμβασης είναι εξ ορισμού ένα μοναδιαίο κόστος ή κατ' αποκοπή ποσό που αποτελεί τη βάση των **πληρωμών από τον δικαιούχο στον εργολήπτη**. Ωστόσο, για τους σκοπούς του άρθρου 67 του ΚΚΔ, οι δαπάνες που προσδιορίζονται και εξοφλούνται από τον δικαιούχο με βάση τα ποσά που καθορίζονται μέσω των διαδικασιών ανάθεσης δημόσιας σύμβασης αποτελούν τις πραγματικές δαπάνες που πραγματοποιούνται και εξοφλούνται βάσει του άρθρου 67 παράγραφος 1 στοιχείο α) του ΚΚΔ ⁽¹⁹⁾.

Παράδειγμα (ΕΚΤ):

Όταν ένας δικαιούχος υλοποιεί κύκλο κατάρτισης μέσω δημόσιας σύμβασης, είναι πιθανό, στην πρόσκληση υποβολής προσφορών, ο δικαιούχος να ζητήσει από τους υποβάλλοντες προσφορά να υποβάλουν προσφορά τιμής ανά εκπαιδευόμενο που λαμβάνει πιστοποιητικό στο τέλος του κύκλου κατάρτισης.

Ως εκ τούτου, οι όροι της σύμβασης μπορεί να είναι οι εξής: για κάθε εκπαιδευόμενο που λαμβάνει πιστοποιητικό = 1 000 EUR.

Αν, στο τέλος του κύκλου κατάρτισης, λάβουν πιστοποιητικό 10 εκπαιδευόμενοι, οι δικαιούχος μπορεί να δηλώσει 10 000 EUR επιλέξιμες δαπάνες στη διαχειριστική αρχή.

Τα 10 000 EUR θα θεωρείται ότι βασίζονται σε πραγματικές δαπάνες. Συνεπώς, ο λογιστικός ή άλλος έλεγχος της δαπάνης αυτής θα συνίσταται σε έλεγχο της διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης και της τήρησης των όρων της σύμβασης (στο παρόν παράδειγμα, να αποδεικνύεται ότι για κάθε μονάδα κόστους υπάρχει ένας εκπαιδευόμενος που έχει λάβει πιστοποιητικό). Οι δαπάνες που συνδέονται με την κατάρτιση (μίσθωση εγκαταστάσεων, δαπάνες προσωπικού ...) δεν υποβάλλονται σε έλεγχο, καθώς η σύμβαση δεν προβλέπει την απόδοσή τους σε αυτή τη βάση.

2.4.2. Χρήση του ενιαίου συντελεστή για τον υπολογισμό των έμμεσων δαπανών προσωπικού σε πράξεις που υλοποιούνται μέσω δημόσιας σύμβασης

Όπως ορίζεται στο άρθρο 68α του ΚΚΔ, ο υπολογισμός των έμμεσων δαπανών προσωπικού μιας πράξης ως ενιαίου συντελεστή ύψους που δεν υπερβαίνει το 20 % των έμμεσων δαπανών εκτός των δαπανών προσωπικού δεν απαιτεί υπολογισμούς για τον καθορισμό της μεθοδολογίας εκτός εάν η πράξη περιλαμβάνει δημόσιες συμβάσεις έργων οι οποίες υπερβαίνουν το όριο που θεσπίζεται στο άρθρο 4 στοιχείο α) της οδηγίας 2014/24/ΕΕ. Αυτό σημαίνει ότι αν οι άμεσες δαπάνες της πράξης καλύπτονται έστω και εν μέρει από μια τέτοια δημόσια σύμβαση έργων που υπερβαίνει το όριο που θεσπίζεται στο άρθρο 4 στοιχείο α) της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, η χρήση του ενιαίου συντελεστή ύψους 20 % που ορίζεται στον εν λόγω κανονισμό είναι μεν δυνατή αλλά προϋποθέτει τον καθορισμό μεθοδολογίας για τον προσδιορισμό του εφαρμοζόμενου συντελεστή.

⁽¹⁹⁾ Βλέπε την κοινή δήλωση του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με το άρθρο 67 του ΚΚΔ (που περιλαμβάνεται στο έγγραφο COREPER/Συμβουλίου αριθ. 8207/12, ADD7 REV 1).

2.5. Συμβατότητα των επιλογών απλουστευμένου κόστους με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις

Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις που καθορίζονται στη Συνθήκη είναι γενικής εφαρμογής. Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ΚΚΔ οι πράξεις πρέπει να συμμορφώνονται με το εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο και το σχετικό με την εφαρμογή του εθνικό δίκαιο. Εδώ περιλαμβάνεται και η συμμόρφωση με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις. Κατά συνέπεια, όταν η χρηματοδότηση συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 ΣΛΕΕ, πρέπει να τηρούνται οι εν λόγω κανόνες κατά τον υπολογισμό και τη διαχείριση των επιλογών απλουστευμένου κόστους, όπως προβλέπεται στο άρθρο 67 του ΚΚΔ. Οι διαχειριστικές αρχές πρέπει, επομένως, να μεριμνούν ώστε οι κατηγορίες δαπανών για τις οποίες καθορίζονται επιλογές απλουστευμένου κόστους να είναι επιλέξιμες τόσο βάσει των κανόνων για τα ΕΔΕΤ όσο και βάσει των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις. Πρέπει επίσης να μεριμνούν ώστε να τηρούνται οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης που ορίζονται στους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις.

Οι κανονισμοί απαλλαγής κατά κατηγορία, δηλαδή ο γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής⁽²⁰⁾ (GBER), ο κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία (ΕΕ) αριθ. 702/2014 για τον γεωργικό τομέα (ABER) και ο κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία (ΕΕ) αριθ. 1388/2014 για τον τομέα της αλιείας (FIBER) προβλέπουν περιπτώσεις απαλλαγής των κρατών μελών από την υποχρέωση κοινοποίησης των καθεστώτων ενισχύσεων και των ad hoc ενισχύσεων που πληρούν τις προϋποθέσεις οι οποίες ορίζονται στους εν λόγω κανονισμούς.

Ωστόσο, επισημαίνεται ότι δεν υπάγεται στους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις το σύνολο της στήριξης που χορηγείται από τις δημόσιες αρχές. Αρχικά, πρέπει να αξιολογηθεί εάν η στήριξη που χορηγείται σε μια πράξη θεωρείται κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης περιέχονται στη σχετική ανακοίνωση της Επιτροπής⁽²¹⁾ η οποία διευκρινίζει τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνεται η Επιτροπή το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης, σύμφωνα με την ερμηνεία του Δικαστηρίου και του Γενικού Δικαστηρίου. Θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη οι διατάξεις των κανονισμών⁽²²⁾ για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας. Μια ενίσχυση που θεωρείται ενίσχυση ήσσονος σημασίας δεν συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 της Συνθήκης. Ως εκ τούτου, αν μια πράξη που χρηματοδοτείται από τα ΕΔΕΤ εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του σχετικού κανονισμού για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας («de minimis»), αυτό σημαίνει ότι η συνεισφορά των ΕΔΕΤ δεν συνιστά κρατική ενίσχυση. Συνεπώς, στην περίπτωση των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας δεν χρειάζεται να αξιολογείται η συμμόρφωση με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, αλλά μόνο με τους κανόνες που σχετίζονται με τα ΕΔΕΤ και τις προϋποθέσεις για να θεωρηθεί η στήριξη ως ενίσχυση ήσσονος σημασίας.

Για να επωφεληθεί μια πράξη από τον σχετικό κανονισμό «de minimis», πρέπει να πληρούνται οι εξής προϋποθέσεις (που ορίζονται στον εν λόγω κανονισμό):

- 1) η χορηγούμενη ενίσχυση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 1 του σχετικού κανονισμού «de minimis»·
- 2) η χορηγούμενη ενίσχυση συμμορφώνεται με τα ανώτατα όρια όπως ορίζονται στο άρθρο 3 του σχετικού κανονισμού «de minimis»·
- 3) η χορηγούμενη ενίσχυση συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις σχετικά με τον υπολογισμό του ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης όπως ορίζεται στο άρθρο 4 του σχετικού κανονισμού «de minimis»·
- 4) η χορηγούμενη ενίσχυση συμμορφώνεται με τους κανόνες περί σώρευσης που ορίζεται στο άρθρο 5 του σχετικού κανονισμού «de minimis»·
- 5) η χορηγούμενη ενίσχυση συμμορφώνεται με την απαίτηση για παρακολούθηση που ορίζεται στο άρθρο 6 του σχετικού κανονισμού «de minimis».

2.5.1. Συμβατότητα των επιλογών απλουστευμένου κόστους με τον γενικό κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία και τον κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία για τον γεωργικό τομέα

Ο έλεγχος συμμόρφωσης των πράξεων στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ με τους κανονισμούς GBER και ABER πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα βήματα:

— Επιλεξιμότητα δαπανών βάσει του GBER ή του ABER και των κανόνων για τα ΕΔΕΤ

Κατά πρώτον, όταν η διαχειριστική αρχή επιθυμεί να χορηγήσει στήριξη που θεωρείται ότι συνιστά κρατική ενίσχυση, πρέπει να ελέγχονται οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση της ενίσχυσης με βάση τη σχετική κατηγορία ενίσχυσης/διάταξη απαλλαγής δυνάμει του GBER ή του ABER.

⁽²⁰⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (ΕΕ L 187 της 26.6.2014, σ. 1).

⁽²¹⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ C 262 της 19.7.2016, σ. 1).

⁽²²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1407/2013, της 18ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1408/2013, της 18ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας («de minimis») στον γεωργικό τομέα και κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 717/2014, της 27ης Ιουλίου 2014, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας.

Ακολουθώς, η διαχειριστική αρχή θα πρέπει να εξακριβώσει εάν, στο πλαίσιο της συγκεκριμένης κατηγορίας ενίσχυσης, **οι δαπάνες που προβλέπονται για μια πράξη είναι επιλέξιμες, με βάση τόσο τις σχετικές διατάξεις απαλλαγής δυνάμει του GBER ή του ABER και των κανόνων για τα ΕΔΕΤ.**

Ως προς αυτό, το άρθρο 7 παράγραφος 1 του GBER και το άρθρο 7 παράγραφος 1 του ABER, όπως τροποποιήθηκαν αμφότερα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1084 της 14ης Ιουνίου 2017, προβλέπουν ότι οι επιλέξιμες δαπάνες δυνάμει του GBER και του ABER υπολογίζονται σύμφωνα με τις επιλογές απλουστευμένου κόστους που ορίζονται στον ΚΚΔ, υπό την προϋπόθεση ότι η πράξη χρηματοδοτείται τουλάχιστον εν μέρει μέσω Ταμείου της Ένωσης το οποίο προβλέπει τη χρήση των εν λόγω επιλογών απλουστευμένου κόστους και ότι η κατηγορία δαπανών είναι επιλέξιμη σύμφωνα με την απαλλαγή στον σχετικό GBER ή ABER.

Αυτό σημαίνει ότι όταν έχει **καθοριστεί** απλουστευμένη επιλογή κόστους σύμφωνα με τον ΚΚΔ ή τους ειδικούς κανονισμούς των ταμείων, το ποσό αυτό θα χρησιμοποιηθεί κατά κανόνα για τους σκοπούς του ελέγχου συμμόρφωσης με τους κανόνες σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις, **υπό την προϋπόθεση ότι η συγκεκριμένη κατηγορία δαπανών είναι επιλέξιμη βάσει των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις και ότι η ενίσχυση πληροί όλες τις προϋποθέσεις του GBER ή του ABER.**

Όταν **χρησιμοποιούνται** επιλογές απλουστευμένου κόστους, οι κατηγορίες δαπανών που υπολογίζονται βάσει των ΕΑΚ θα πρέπει να προσδιορίζονται στη μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για τον καθορισμό του ποσού του απλουστευμένου κόστους. Όταν χρησιμοποιούνται επιλογές απλουστευμένου κόστους που ορίζονται στον ΚΚΔ ή σε άλλους ειδικούς κανόνες των ταμείων, αυτό πρέπει να διασφαλίζεται από τη διαχειριστική αρχή κατά τη δημοσίευση προσκλήσεων υποβολής προτάσεων **για πράξεις που μπορεί να υπόκεινται στους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις**, με τον καθορισμό των κατηγοριών δαπανών που θα χρηματοδοτηθούν από τα ΕΔΕΤ για την εκάστοτε πράξη και που συμμορφώνονται επίσης με τον GBER ή τον ABER. Θα πρέπει επίσης, στο έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης της πράξης, να αναφέρεται ποιες κατηγορίες δαπανών θεωρούνται επιλέξιμες για τη συγκεκριμένη πράξη.

Για τους σκοπούς των ελέγχων σχετικά με το εάν οι έμμεσες δαπάνες (στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ) είναι επιλέξιμες δυνάμει του GBER, επισημαίνεται ότι οι έμμεσες δαπάνες θα είναι συχνά δαπάνες λειτουργίας όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 39 του GBER («Στις δαπάνες λειτουργίας περιλαμβάνονται οι δαπάνες προσωπικού, υλικών, υπηρεσιών που ανατίθενται σε τρίτους, επικοινωνίας, ενέργειας, συντήρησης, μισθωμάτων, διοίκησης, »). Συνεπώς, εάν οι δαπάνες λειτουργίας είναι επιλέξιμες βάσει του GBER, αυτό σημαίνει ότι και οι έμμεσες δαπάνες στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ μπορούν να θεωρούνται επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο του GBER. Για τον ενιαίο συντελεστή 40 % (άρθρο 68β παράγραφος 1 του ΚΚΔ), το έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης θα πρέπει να αναφέρει ρητώς τις κατηγορίες δαπανών που καλύπτονται από τον συντελεστή 40 %.

— Έλεγχος της μέγιστης έντασης της ενίσχυσης

Στις περιπτώσεις όπου έχει καθοριστεί επιλογή απλουστευμένου κόστους σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 67, 68, 68α και 68β του ΚΚΔ ή τις σχετικές διατάξεις των ειδικών κανονισμών των ταμείων, το ποσό αυτό μπορεί να χρησιμοποιείται για τους σκοπούς του ελέγχου συμμόρφωσης με τον GBER ή τον ABER, συμπεριλαμβανομένης της έντασης της ενίσχυσης. Επομένως, κατά τον ίδιο τρόπο με τη διαδικασία που ακολουθείται όταν χρησιμοποιούνται πραγματικές δαπάνες βάσει του GBER (ή του ABER), το ποσό που προκύπτει από τη μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των ΕΑΚ μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον έλεγχο της συμμόρφωσης με τη μέγιστη ένταση της ενίσχυσης στο πλαίσιο της σχετικής κατηγορίας κρατικής ενίσχυσης.

Δεδομένου ότι η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται πρέπει να είναι σύμφωνη με τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, οι διαχειριστικές αρχές πρέπει να χρησιμοποιούν μια λογική και συντηρητική υπόθεση προκειμένου να εξασφαλίζουν ότι το απλουστευμένο κόστος αντιπροσωπεύει αξιόπιστα τις πραγματικές δαπάνες. Αυτό επιτρέπει τη χρήση του ποσού που ορίζεται στο απλουστευμένο κόστος προκειμένου να διευκολύνεται η απόδειξη της συμμόρφωσης με τη μέγιστη ένταση ενίσχυσης, τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης ή τα όρια κοινοποίησης βάσει του GBER ή του ABER. Η μεθοδολογία θα πρέπει να υπόκειται σε έλεγχο προκειμένου να διασφαλίζεται ότι συνάδει με τους εφαρμοστέους κανόνες για τα ΕΔΕΤ και τις κρατικές ενισχύσεις.

Για παράδειγμα, βλ. παράρτημα II.

2.6. Χρήση απλουστευμένου κόστους σε πράξεις που παράγουν καθαρά έσοδα

Οι επιλογές απλουστευμένου κόστους αποτελούν έναν τρόπο υπολογισμού του κόστους, του «σκέλους των δαπανών» μιας πράξης. Ως εκ τούτου, στη θεωρία, η χρήση των επιλογών απλουστευμένου κόστους πρέπει να είναι ανεξάρτητη από το αν μια πράξη παράγει έσοδα ή όχι. Ωστόσο, για να μην υπονομευθεί ο χαρακτήρας της απλούστευσης, ο ΚΚΔ περιέχει ειδική πρόβλεψη για πράξεις που παράγουν έσοδα οι οποίες χρησιμοποιούν κατ' αποκοπή ποσά ή τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους.

2.6.1. Πράξεις που παράγουν καθαρά έσοδα μετά την ολοκλήρωσή τους (άρθρο 61 του ΚΚΔ)

Το άρθρο 61 του ΚΚΔ εφαρμόζεται σε πράξεις που παράγουν καθαρά έσοδα:

- α) μόνο μετά την ολοκλήρωσή τους, ή
- β) κατά τη διάρκεια της υλοποίησης και μετά την ολοκλήρωσή τους.

Σύμφωνα με το άρθρο 61 παράγραφος 7 στοιχείο στ) του ΚΚΔ, για τις πράξεις που παράγουν καθαρά έσοδα μετά την ολοκλήρωσή τους και έχουν χρησιμοποιήσει κατ' αποκοπή ποσά ή τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους, δεν εφαρμόζονται οι παράγραφοι 1 έως 6 του άρθρου 61 του ΚΚΔ. Στην περίπτωση που οι πράξεις παράγουν καθαρά έσοδα κατά την υλοποίηση και μετά την ολοκλήρωσή τους, δηλαδή όταν εφαρμόζεται το άρθρο 61 του ΚΚΔ, όπως ορίζεται στο άρθρο 61 παράγραφος 7 στοιχείο στ) του ΚΚΔ, τα καθαρά έσοδα δεν πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στην περίπτωση πράξεων για τις οποίες η δημόσια στήριξη λαμβάνει τη μορφή κατ' αποκοπή ποσών ή τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους. Σε περίπτωση χρήσης ενιαίων συντελεστών, τα καθαρά έσοδα που παράγονται από την πράξη θα πρέπει να καθορίζονται εκ των προτέρων και να αφαιρούνται από τις επιλέξιμες δαπάνες του έργου.

2.6.2. Πράξεις που παράγουν καθαρά έσοδα κατά την υλοποίησή τους και στις οποίες δεν εφαρμόζεται το άρθρο 61 παράγραφοι 1 έως 6 του ΚΚΔ ⁽²³⁾

Για τα κατ' αποκοπή ποσά ή τις τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους που χρησιμοποιούνται σε πράξεις οι οποίες παράγουν καθαρά έσοδα κατά την υλοποίησή τους, τα εν λόγω καθαρά έσοδα δεν πρέπει να αφαιρούνται από τις επιλέξιμες δαπάνες εφόσον έχουν ληφθεί υπόψη εκ των προτέρων στον υπολογισμό του κατ' αποκοπή ποσού ή της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους [σύμφωνα με το άρθρο 65 παράγραφος 8 στοιχείο στ) του ΚΚΔ].

Εάν τα καθαρά έσοδα δεν ελήφθησαν υπόψη εκ των προτέρων για τον υπολογισμό των κατ' αποκοπή ποσών ή των τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους, οι επιλέξιμες δαπάνες που συγχρηματοδοτούνται από τα ΕΔΕΤ θα πρέπει να μειωθούν κατά το ποσό των καθαρών εσόδων που παρήχθησαν κατά την υλοποίηση, το αργότερο κατά την αίτηση τελικής πληρωμής που υποβάλλει ο δικαιούχος, κατ' αναλογία προς τα επιλέξιμα και τα μη επιλέξιμα τμήματα του κόστους (άρθρο 65 παράγραφος 8 δεύτερο εδάφιο του ΚΚΔ).

Στην περίπτωση χρηματοδότησης με ενιαίο συντελεστή, τα καθαρά έσοδα τα οποία δεν ελήφθησαν υπόψη κατά τον χρόνο έγκρισης της πράξης και που παρήχθησαν άμεσα κατά την υλοποίηση της πράξης πρέπει να αφαιρούνται από τις επιλέξιμες δαπάνες που συγχρηματοδοτούνται από τα ΕΔΕΤ (που έχουν εφαρμόσει τον ενιαίο συντελεστή), το αργότερο κατά την αίτηση τελικής πληρωμής που υποβάλλει ο δικαιούχος κατ' αναλογία προς τα επιλέξιμα και τα μη επιλέξιμα τμήματα του κόστους (άρθρο 65 παράγραφος 8 δεύτερο εδάφιο του ΚΚΔ).

Παράδειγμα (ΕΚΤ):

Διοργανώνεται συνέδριο για την προώθηση της επιχειρηματικότητας. Ένα σχέδιο προϋπολογισμού που υποβάλλεται από τον δικαιούχο στο οποίο δηλώνεται ότι οι συνολικές επιλέξιμες δαπάνες θα ανέλθουν σε 70 000 EUR. Για τη συμμετοχή στο συνέδριο θα υπάρχει εισιτήριο εισόδου αξίας 3 EUR.

Ο διοργανωτής αναμένει 200 επισκέπτες. Τα αναμενόμενα έσοδα είναι $3 \text{ EUR} \times 200 = 600 \text{ EUR}$.

Το συνέδριο έχει μεγάλη επιτυχία και ο αριθμός των επισκεπτών υπερβαίνει τις προσδοκίες (300 άτομα). Δεδομένου ότι η πράξη συγχρηματοδοτείται μόνον από το ΕΚΤ και τα καθαρά έσοδα δεν παράγονται μετά την ολοκλήρωση, δεν εφαρμόζεται το άρθρο 61 του ΚΚΔ, επειδή τα καθαρά έσοδα δεν παράγονται μετά την ολοκλήρωση της πράξης. Ωστόσο, εφαρμόζεται το άρθρο 65 παράγραφος 8 του ΚΚΔ

— Επιλογή 1: τα παραγόμενα έσοδα λαμβάνονται υπόψη εκ των προτέρων

Το κατ' αποκοπή ποσό που ορίζεται είναι ότι, αν πραγματοποιηθεί το συνέδριο, το συνολικό επιλέξιμο κόστος της πράξης θα είναι $70\,000 \text{ EUR} - 600 \text{ EUR} = 69\,400 \text{ EUR}$.

Η δημόσια στήριξη για αυτή την πράξη έχει τη μορφή κατ' αποκοπή ποσού και τα έσοδα λαμβάνονται υπόψη κατά τον καθορισμό του κατ' αποκοπή ποσού. Ο πραγματικός αριθμός επισκεπτών δεν επηρεάζει το επιλέξιμο ποσό (κατ' αποκοπή ποσό). Η ελεγκτική διαδικασία θα απαιτήσει αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την πραγματοποίηση του συνεδρίου και την τιμή του εισιτηρίου εισόδου.

— Επιλογή 2: τα παραγόμενα έσοδα λαμβάνονται υπόψη εκ των προτέρων αλλά οι όροι αλλάζουν κατά την υλοποίηση

Το κατ' αποκοπή ποσό που ορίζεται είναι ότι, αν πραγματοποιηθεί το συνέδριο, το συνολικό επιλέξιμο κόστος της πράξης θα είναι $70\,000 \text{ EUR} - 600 \text{ EUR} = 69\,400 \text{ EUR}$. Η δημόσια στήριξη για αυτή την πράξη έχει τη μορφή κατ' αποκοπή ποσού και τα έσοδα λαμβάνονται υπόψη κατά τον καθορισμό του κατ' αποκοπή ποσού.

Ωστόσο, ο διοργανωτής αποφασίζει τελικά να ορίσει την τιμή του εισιτηρίου εισόδου στα 5 EUR αντί των 3 EUR. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να αφαιρεθεί η διαφορά χρηματοδότησης [$(5 \text{ EUR} \times 300) - 600 \text{ EUR} = 900 \text{ EUR}$].

Το συνολικό επιλέξιμο κόστος θα ανέρχεται σε $69\,400 \text{ EUR} - 900 \text{ EUR} = 68\,500 \text{ EUR}$

⁽²³⁾ Άρθρο 65 παράγραφος 8 του ΚΚΔ.

— Επιλογή 3: τα παραγόμενα έσοδα δεν λαμβάνονται υπόψη εκ των προτέρων

Το κατ' αποκοπή ποσό που ορίζεται είναι ότι, αν πραγματοποιηθεί το συνέδριο, το συνολικό επιλέξιμο κόστος της πράξης θα είναι 70 000 EUR. Η δημόσια στήριξη για αυτή την πράξη έχει τη μορφή κατ' αποκοπή ποσού και τα έσοδα δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τον καθορισμό του κατ' αποκοπή ποσού.

Όταν ο δικαιούχος υποβάλει αίτηση επιστροφή δαπανών (70 000 EUR), θα πρέπει να παρέχει στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι το συνέδριο πραγματοποιήθηκε. Επίσης, θα πρέπει να αφαιρεθούν τα πραγματικά έσοδα που παρήχθησαν κατά την υλοποίηση ($3 \text{ EUR} \times 300 = 900 \text{ EUR}$).

Στην περίπτωση αυτή, το κατ' αποκοπή ποσό θα ανέρχεται σε $70\,000 \text{ EUR} - 900 \text{ EUR} = 69\,100 \text{ EUR}$.

2.7. Ειδικά για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ: διασταυρούμενη χρηματοδότηση

2.7.1. Δήλωση των δράσεων που εμπίπτουν στο άρθρο 98 παράγραφος 2 του ΚΚΔ σε σχέση με τις επιλογές απλουστευμένου κόστους

Σύμφωνα με το άρθρο 98 παράγραφος 2 του ΚΚΔ, όταν το ΕΤΠΑ ή το ΕΚΤ παρέχουν στήριξη σε μέρος μιας πράξης της οποίας οι δαπάνες είναι επιλέξιμες για στήριξη από το άλλο Ταμείο («διασταυρούμενη χρηματοδότηση»), οι κανόνες ⁽²⁴⁾ του άλλου Ταμείου εφαρμόζονται στο συγκεκριμένο μέρος της πράξης. Η διασταυρούμενη χρηματοδότηση μπορεί να χρησιμοποιείται σε ποσοστό έως 10 % της ενωσιακής χρηματοδότησης για κάθε άξονα προτεραιότητας.

Με εξαίρεση τους ενιαίους συντελεστές, μπορεί να χρησιμοποιείται η ίδια ΕΑΚ σε σχέση με τις επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο του ενός ή του άλλου Ταμείου.

Η εφαρμογή των επιλογών απλουστευμένου κόστους εξακολουθεί να επιβάλλει στα κράτη μέλη την τήρηση του ορίου του 10 % για κάθε άξονα προτεραιότητας (ανά Ταμείο και κατηγορία περιφέρειας, κατά περίπτωση). Το ποσό της διασταυρούμενης χρηματοδότησης θα πρέπει να καταγράφεται και να παρακολουθείται, ανά πράξη, βάσει των στοιχείων που χρησιμοποιήθηκαν για τον καθορισμό των επιλογών απλουστευμένου κόστους.

Συγκεκριμένα, όσον αφορά τη χρηματοδότηση βάσει ενιαίου συντελεστή ή, σε περίπτωση διασταυρούμενης χρηματοδότησης, πρέπει να εφαρμόζονται ξεχωριστοί ενιαίοι συντελεστές στα αντίστοιχα μέρη «ΕΚΤ» και «ΕΤΠΑ» της πράξης. Οι ενιαίοι συντελεστές ΕΚΤ και ΕΤΠΑ για παρόμοιες πράξεις εφαρμόζονται αντίστοιχα στα μέρη ΕΚΤ και ΕΤΠΑ. Η χρήση μέσου όρου των δύο συντελεστών δεν είναι δυνατή καθώς οι δαπάνες πρέπει να είναι ανιχνεύσιμες προκειμένου να διασφαλίζεται η τήρηση του συνολικού ανώτατου ορίου του 10 % για τη διασταυρούμενη χρηματοδότηση. Σε περιπτώσεις που δεν ορίζονται συντελεστές για το άλλο Ταμείο για παρόμοιο τύπο πράξεων (για παράδειγμα, επειδή ο κανόνας δεν εφαρμόζεται για το άλλο Ταμείο ⁽²⁵⁾ ή επειδή παρόμοιες πράξεις δεν χρηματοδοτούνται από το άλλο Ταμείο), η διαχειριστική αρχή οφείλει να αποφασίσει για τον εφαρμοστέο συντελεστή σύμφωνα με τις γενικές νομικές αρχές που καθορίζονται στο άρθρο 67 παράγραφος 5 και στο άρθρο 68 πρώτο εδάφιο του ΚΚΔ.

2.7.2. Παράδειγματα

Παράδειγμα διασταυρούμενης χρηματοδότησης ΕΚΤ και ΕΤΠΑ βάσει κατ' αποκοπή ποσών ή βάσει μοναδιαίου κόστους

Εάν, για μια πράξη ΕΚΤ, η τυποποιημένη κλίμακα «6 EUR/ώρα × αριθμός εκπαιδευόμενων» περιλαμβάνει την αγορά εξοπλισμού για 0,50 EUR/ώρα ή οποία είναι επιλέξιμη στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ, το ποσό της διασταυρούμενης χρηματοδότησης θα ανέρχεται σε $0,50 \text{ EUR} \times \text{αριθμός ωρών} \times \text{αριθμός εκπαιδευόμενων}$ που πραγματοποιήθηκαν.

Η ίδια αρχή εφαρμόζεται και στα κατ' αποκοπή ποσά: εάν το λεπτομερές σχέδιο προϋπολογισμού περιλαμβάνει ορισμένες «δαπάνες διασταυρούμενης χρηματοδότησης», αυτές θα καταγράφονται και θα παρακολουθούνται χωριστά. Για παράδειγμα, στο πλαίσιο ενός κατ' αποκοπή ποσού 20 000 EUR που χρηματοδοτείται από πρόγραμμα του ΕΚΤ, οι δαπάνες τύπου ΕΤΠΑ ανέρχονται σε 5 000 EUR. Κατά την ολοκλήρωση της πράξης, το ποσό της διασταυρούμενης χρηματοδότησης θα είναι το ποσό που έχει καθοριστεί εκ των προτέρων (5 000 EUR από τα 20 000 EUR) ή «μηδενικό» εάν η επιχορήγηση δεν καταβληθεί λόγω μη επίτευξης της προκαθορισμένης απόδοσης. Η δυαδική αρχή των κατ' αποκοπή ποσών, αν δεν αμβλύνεται με τον καθορισμό οροσήμων, εφαρμόζεται επίσης στις δαπάνες διασταυρούμενης χρηματοδότησης.

⁽²⁴⁾ Το άρθρο 98 παράγραφος 2 του ΚΚΔ τροποποιήθηκε με τον κανονισμό Omnibus προκειμένου να αποσαφηνιστεί ότι, όταν χρησιμοποιείται διασταυρούμενη χρηματοδότηση, όλοι οι κανόνες που ισχύουν για το άλλο Ταμείο εφαρμόζονται στο ΕΚΤ ή στο ΕΤΠΑ.

⁽²⁵⁾ Αυτό ήταν ιδιαίτερα σημαντικό πριν από την έναρξη ισχύος του κανονισμού Omnibus καθώς το άρθρο 14 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού ΕΚΤ θέσπιζε ειδικές διατάξεις σχετικά με τις επιλογές απλουστευμένου κόστους οι οποίες ισχύαν μόνο για το ΕΚΤ (και οι οποίες μπορούσαν επίσης να εφαρμόζονται σε μέρος μιας πράξης που λάμβανε στήριξη από το ΕΤΠΑ σύμφωνα με το άρθρο 98 παράγραφος 2 του ΚΚΔ, δηλαδή όταν το ΕΤΠΑ παρείχε στήριξη σε δραστηριότητες τύπου ΕΚΤ). Με τον κανονισμό Omnibus, οι διατάξεις αυτές μεταφέρθηκαν στον ΚΚΔ και πλέον εφαρμόζονται και στο ΕΤΠΑ.

Παράδειγμα διασταυρούμενης χρηματοδότησης ΕΚΤ-ΕΤΠΑ με χρηματοδότηση με ενιαίο συντελεστή

Στην περίπτωση εφαρμογής ενιαίου συντελεστή για τις έμμεσες δαπάνες, το ποσό της διασταυρούμενης χρηματοδότησης είναι το ποσό των «άμεσων δαπανών διασταυρούμενης χρηματοδότησης», το οποίο προστίθεται στις έμμεσες δαπάνες που υπολογίζονται με βάση ενιαίο συντελεστή που εφαρμόζεται σε αυτές τις «άμεσες δαπάνες διασταυρούμενης χρηματοδότησης».

Για παράδειγμα, στο πλαίσιο μίας πράξης 15 000 EUR η οποία χρηματοδοτείται από πρόγραμμα ΕΤΠΑ, οι άμεσες δαπάνες «τύπου ΕΚΤ» αντιστοιχούν σε 3 000 EUR και οι έμμεσες δαπάνες υπολογίζονται ως το 10 % των άμεσων δαπανών (300 EUR). Το ποσό της διασταυρούμενης χρηματοδότησης ανέρχεται συνεπώς σε 3 300 EUR. Εάν κατά την ολοκλήρωση της πράξης οι άμεσες δαπάνες μειώνονταν, το ποσό διασταυρούμενης χρηματοδότησης (συμπεριλαμβανομένων των έμμεσων δαπανών) θα μειωνόταν σύμφωνα με την ίδια μέθοδο.

2.8. Ειδικοί κανόνες για το ΕΓΤΑΑ και την ΕΕΣ**Ειδικά για το ΕΓΤΑΑ**

Ανατρέξτε στο παράρτημα III του παρόντος οδηγού για τον κατάλογο των μέτρων του ΕΓΤΑΑ που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των επιλογών απλουστευμένου κόστους.

Ειδικά για την ΕΕΣ

Οι ειδικοί κανόνες σχετικά με την επιλεξιμότητα των δαπανών για τα προγράμματα συνεργασίας όσον αφορά τις δαπάνες προσωπικού, τις δαπάνες γραφείων και τις διοικητικές δαπάνες, τα έξοδα μετακίνησης και διαμονής, τις δαπάνες εξωτερικής πραγματογνωμοσύνης και τις δαπάνες υπηρεσιών και εξοπλισμού καθορίζονται σε επίπεδο ΕΕ.

Με την επιφύλαξη των κανόνων επιλεξιμότητας που προβλέπονται στον ΚΚΔ, τον κανονισμό ΕΕΣ και στους ειδικούς κανόνες επιλεξιμότητας για το πρόγραμμα συνεργασίας, η επιτροπή παρακολούθησης θεσπίζει επιπρόσθετους κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για το πρόγραμμα συνεργασίας στο σύνολό του.

Για τα θέματα που δεν καλύπτονται από τους προαναφερόμενους κανόνες, πρέπει να εφαρμόζονται οι εθνικοί κανόνες του κράτους μέλους στο οποίο πραγματοποιείται η δαπάνη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3**Τύποι επιλογών απλουστευμένου κόστους****3.1. Χρηματοδότηση με ενιαίο συντελεστή**

Στην περίπτωση της χρηματοδότησης με ενιαίο συντελεστή, ειδικές κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που καθορίζονται σαφώς εκ των προτέρων υπολογίζονται με την εφαρμογή ενός συντελεστή, ο οποίος καθορίζεται εκ των προτέρων σε μία ή περισσότερες **άλλες** κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών.

3.1.1. Καθορισμός των κατηγοριών δαπανών

Σε ένα σύστημα χρηματοδότησης με ενιαίο συντελεστή μπορεί να υπάρχουν έως τρεις τύποι κατηγοριών δαπανών:

- Τύπος 1: κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών με βάση τις οποίες πρέπει να εφαρμόζεται ο ενιαίος συντελεστής για τον υπολογισμό των επιλέξιμων ποσών·
- Τύπος 2: κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που υπολογίζονται με ενιαίο συντελεστή·
- Τύπος 3: εάν υπάρχουν, άλλες κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών: ο συντελεστής δεν εφαρμόζεται στις εν λόγω κατηγορίες και δεν υπολογίζονται με ενιαίο συντελεστή.

Όταν χρησιμοποιεί σύστημα χρηματοδότησης με ενιαίο συντελεστή, η διαχειριστική αρχή πρέπει να ορίζει τις κατηγορίες δαπανών για κάθε τύπο: κάθε κατηγορία δαπανών περιλαμβάνεται σαφώς σε έναν —και μόνο— από τους τρεις τύπους. Επισημαίνεται ότι σε ορισμένες περιπτώσεις ένας τύπος μπορεί να ορίζεται σε αντιδιαστολή με έναν άλλο τύπο ή με τους άλλους τύπους (για παράδειγμα, σε ένα σύστημα στο οποίο υπάρχουν μόνον άμεσες (τύπος 1) και έμμεσες δαπάνες (τύπος 2) ως έμμεσες δαπάνες θα μπορούσαν να θεωρηθούν όλες οι επιλέξιμες δαπάνες που δεν είναι επιλέξιμες άμεσες δαπάνες).

Ο ΚΚΔ δεν θέτει κανένα περιορισμό όσον αφορά τις κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για χρηματοδότηση με ενιαίο συντελεστή. Ωστόσο, ο κύριος στόχος της χρήσης ενιαίων συντελεστών θα πρέπει να είναι η απλούστευση και μείωση του ποσοστού σφάλματος. Ως εκ τούτου, οι ενιαίοι συντελεστές είναι καλύτερα προσαρμοσμένοι στις δαπάνες που είναι σχετικά χαμηλές και των οποίων η επαλήθευση είναι δαπανηρή.

Όταν μια πράξη ⁽²⁶⁾ καλύπτει περισσότερα από ένα έργα, ο ενιαίος συντελεστής μπορεί να εφαρμοστεί σε επίπεδο έργου, υπό την προϋπόθεση ότι οι δραστηριότητες και οι δαπάνες μεταξύ των έργων είναι σαφώς διακριτές.

3.1.2. Ειδικά συστήματα χρηματοδότησης με ενιαίο συντελεστή για τον υπολογισμό των κατηγοριών δαπανών που περιγράφονται λεπτομερώς στον ΚΚΔ και στους ειδικούς κανονισμούς των Ταμείων

Ορισμένα ειδικά συστήματα χρηματοδότησης με ενιαίο συντελεστή ορίζονται σε νομοθετικό επίπεδο. Τα περισσότερα εξ αυτών μπορούν να χρησιμοποιούνται χωρίς να απαιτείται από τη διαχειριστική αρχή να καθορίσει μέθοδο υπολογισμού για τον προσδιορισμό του εφαρμόζόμενου συντελεστή. Οι συντελεστές αυτοί ορίζονται στα άρθρα 68 [με εξαίρεση το στοιχείο α) όταν δεν υφίσταται εθνική μέθοδος για παρόμοιες πράξεις], 68α και 68β. Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, εφαρμόζεται ενιαίος συντελεστής σε ορισμένη κατηγορία δαπανών (άμεσες δαπάνες, άμεσες δαπάνες εκτός των δαπανών προσωπικού ή άμεσες δαπάνες προσωπικού) προκειμένου να υπολογιστούν άλλες κατηγορίες δαπανών (έμμεσες δαπάνες, άμεσες δαπάνες προσωπικού και υπόλοιπες επιλέξιμες δαπάνες μιας πράξης, αντίστοιχα).

Η χρήση ενός από τα προαναφερόμενα συστήματα, προϋποθέτει **ορισμό των κατηγοριών δαπανών που καλύπτονται από τον ενιαίο συντελεστή**, δηλαδή άμεσων και έμμεσων δαπανών και άμεσων δαπανών προσωπικού, από τη διαχειριστική αρχή (ή την επιτροπή παρακολούθησης για το πρόγραμμα ΕΕΣ). Εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα των κρατών μελών να καθορίσουν τις διάφορες κατηγορίες δαπανών με συνεπή, μη διφορούμενο τρόπο χωρίς διακρίσεις. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τον καθορισμό των άμεσων δαπανών προσωπικού στις οποίες εφαρμόζεται ενιαίος συντελεστής για άλλες δαπάνες.

Πρέπει να ορίζεται με σαφήνεια στους εθνικούς κανόνες επιλεξιμότητας ή στους κανόνες προγράμματος για τα προγράμματα ΕΕΣ.

Ως γενική οδηγία, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- **Άμεσες δαπάνες** είναι οι δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση της πράξης ή του έργου, όταν μπορεί να αποδειχθεί η άμεση σύνδεση με την εν λόγω συγκεκριμένη πράξη ή έργο.
- Από την άλλη, **έμμεσες δαπάνες** είναι συνήθως οι δαπάνες που δεν συνδέονται ή που δεν μπορούν να συνδεθούν άμεσα με την υλοποίηση της εν λόγω πράξης. Στις δαπάνες αυτές περιλαμβάνονται οι διοικητικές δαπάνες, για τις οποίες είναι δύσκολο να καθοριστεί με ακρίβεια το ποσό που αντιστοιχεί σε μία συγκεκριμένη δραστηριότητα [συνήθεις διοικητικές δαπάνες/δαπάνες προσωπικού, όπως: δαπάνες διαχείρισης, δαπάνες πρόσληψης, δαπάνες για τον/την λογιστή/-ιστρία ή τον/την καθαριστή/-ιστρία κ.λπ.: δαπάνες για τηλέφωνο, νερό ή ηλεκτρικό ρεύμα κ.ο.κ.].
- Οι **δαπάνες προσωπικού** ⁽²⁷⁾ ορίζονται βάσει εθνικών κανόνων και είναι συνήθως δαπάνες που απορρέουν από συμφωνία που έχει συναφθεί μεταξύ εργοδότη και εργαζομένου ή από συμβάσεις παροχής υπηρεσιών για εξωτερικό προσωπικό (εφόσον οι δαπάνες αυτές είναι σαφώς προσδιορίσιμες). Για παράδειγμα, αν ένας δικαιούχος συνάψει σύμβαση παροχής υπηρεσιών με εξωτερικό εκπαιδευτή για τους κύκλους εσωτερικής επαγγελματικής κατάρτισης, το τιμολόγιο πρέπει να προσδιορίζει τους διάφορους τύπους δαπανών. Οι αποδοχές του εκπαιδευτή θα θεωρηθούν δαπάνη εξωτερικού προσωπικού. Εάν η δαπάνη προσωπικού για τον εκπαιδευτή δεν είναι προσδιορίσιμη ως διακριτή κατηγορία από τις άλλες κατηγορίες δαπανών, π.χ. το διδακτικό υλικό, δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως βάση για τους ενιαίους συντελεστές, π.χ. για τον ενιαίο συντελεστή 40 % όπως ορίζεται στο άρθρο 68β παράγραφος 1 του ΚΚΔ. Οι δαπάνες προσωπικού ορίζονται βάσει εθνικών κανόνων και συνήθως περιλαμβάνουν το σύνολο των αμοιβών, συμπεριλαμβανομένων των παροχών σε είδος σύμφωνα με τις συλλογικές συμβάσεις, που καταβάλλονται σε άτομα ως αντάλλαγμα για εργασία που σχετίζεται με την πράξη. Επίσης, περιλαμβάνουν τους φόρους και τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης των εργαζομένων (πρώτου και δεύτερου πυλώνα, τρίτου πυλώνα μόνον εάν περιλαμβάνεται σε συλλογική σύμβαση ή στη σύμβαση απασχόλησης) καθώς και τις υποχρεωτικές και προαιρετικές εργοδοτικές κοινωνικές εισφορές. Οι δαπάνες προσωπικού μπορεί να είναι άμεσες ή έμμεσες δαπάνες, ανάλογα με την κατά περίπτωση ανάλυση.

Κατά συνέπεια, για τον σκοπό της εφαρμογής των ενιαίων συντελεστών του άρθρου 68 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) του ΚΚΔ και του άρθρου 68β παράγραφος 1 του ΚΚΔ (ή άλλου ενιαίου συντελεστή που ορίζεται από τη διαχειριστική αρχή δυνάμει του άρθρου 67 παράγραφος 5 του ΚΚΔ το οποίο πρέπει να εφαρμόζεται στις άμεσες δαπάνες προσωπικού), η συνολική αξία της αμοιβής όπως ορίζεται από τους εθνικούς κανόνες μπορεί να θεωρηθεί ως δαπάνη προσωπικού καθώς αντιστοιχεί στην πραγματική αμοιβή για την εργασία του εν λόγω προσώπου στο πλαίσιο της πράξης και θα πρέπει, ως εκ τούτου, να λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό άλλων τύπων δαπανών της πράξης (που υπολογίζονται με την εφαρμογή ενιαίου συντελεστή στις άμεσες δαπάνες προσωπικού). Αυτό ισχύει και για τις περιπτώσεις στις οποίες οι αποδοχές επιστρέφονται ή χρηματοδοτούνται (μερικώς) από τρίτους (π.χ. εάν για την πρόσληψη άμεσου προσωπικού χρησιμοποιήθηκε επιδότηση πρόσληψης, ο ενιαίος συντελεστής εφαρμόζεται στη συνολική αξία της αμοιβής ακόμη και αν μέρος αυτής καταβάλλεται από τρίτο).

⁽²⁶⁾ Η πράξη, σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 9 του ΚΚΔ ορίζεται ως έργο, σύμβαση, δράση ή ομάδα έργων που επιλέγονται από τη διαχειριστική αρχή.

⁽²⁷⁾ Ο ορισμός αυτός δεν ισχύει για την ΕΕΣ. Για τον ορισμό των δαπανών προσωπικού όσον αφορά το ΕΕΣ, μπορείτε να ανατρέξετε στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 481/2014.

Τα έξοδα μετακίνησης, ωστόσο, δεν θεωρούνται δαπάνες προσωπικού, με εξαίρεση τα έξοδα μετακίνησης προς και από την εργασία εάν οι εθνικοί κανόνες ορίζουν ότι εντάσσονται στις ακαθάριστες δαπάνες απασχόλησης. Τα επιδόματα ή οι μισθοί που καταβάλλονται υπέρ των συμμετεχόντων σε πράξεις του ΕΚΤ επίσης δεν θεωρούνται δαπάνες προσωπικού.

3.1.2.1. Μέθοδοι υπολογισμού των έμμεσων δαπανών

Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 68 του ΚΚΔ ορίζει ότι όταν η υλοποίηση μιας πράξης συνεπάγεται έμμεσες δαπάνες, **αυτές μπορούν να υπολογιστούν με βάση έναν από τους ενιαίους συντελεστές που θεσπίζονται στα στοιχεία α), β) και γ).** Η χρήση αυτών των ενιαίων συντελεστών για τον υπολογισμό των έμμεσων δαπανών είναι προαιρετική, δηλαδή επαφίεται στη διαχειριστική αρχή να αποφασίσει αν θα χρησιμοποιήσει οι εν λόγω ενιαίοι συντελεστές, αν θα χρησιμοποιήσει πραγματικές δαπάνες ή άλλες επιλογές απλουστευμένου κόστους, καθοριζόμενες βάσει του άρθρου 67 παράγραφος 5 του ΚΚΔ (π.χ. οι έμμεσες δαπάνες μπορούν να συμπεριληφθούν σε κατ' αποκοπή ποσό ή μοναδιαίο κόστος καθοριζόμενο με βάση μία από τις μεθόδους που θεσπίζονται στο άρθρο 67 παράγραφος 5 του ΚΚΔ).

- Το στοιχείο α) θεσπίζει το γενικό σύστημα χρηματοδότησης με ενιαίο συντελεστή των έμμεσων δαπανών ορίζοντας συντελεστή **έως 25 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών**. Σκοπός της διάταξης αυτής είναι ο καθορισμός **ανώτατου ορίου στο ποσό των έμμεσων δαπανών** που μπορούν να υπολογιστούν βάσει ενιαίου συντελεστή. Σε αντίθεση με την περίπτωση του άρθρου 68 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) του ΚΚΔ, ο συντελεστής που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί πρέπει να αιτιολογείται σύμφωνα με μία από τις μεθόδους υπολογισμού δυνάμει του άρθρου 67 παράγραφος 5 στοιχείο α) ή στοιχείο γ) του ΚΚΔ (δηλ. σύμφωνα με μια δίκαιη, αντικειμενική και επαληθεύσιμη μέθοδο υπολογισμού ή με μέθοδο η οποία εφαρμόζεται σε άλλα συστήματα για επιχορηγήσεις που χρηματοδοτούνται εξ ολοκλήρου από το κράτος μέλος για παρόμοιο τύπο πράξης). Το σύστημα αυτό είναι ευέλικτο. Μπορεί να βασίζεται:

— μόνο σε δύο τύπους δαπανών — τύπος 1: άμεσες δαπάνες, τύπος 2: έμμεσες δαπάνες· ή

— σε τρεις τύπους δαπανών: τύπος 1: «περιορισμένες» άμεσες δαπάνες (δηλ. υποκατηγορία των άμεσων δαπανών), τύπος 2: έμμεσες δαπάνες υπολογιζόμενες με βάση τον τύπο 1 και τύπος 3: άμεσες δαπάνες εκτός των «περιορισμένων» δαπανών (τύπος 1).

Π.χ., είναι δυνατό να καθοριστεί ενιαίος συντελεστής που θα εφαρμόζεται στις επιλέξιμες **άμεσες δαπάνες προσωπικού** (οι οποίες αποτελούν υποκατηγορία των επιλέξιμων άμεσων δαπανών). Αυτός ο ενιαίος συντελεστής που ισχύει για τις επιλέξιμες άμεσες δαπάνες προσωπικού μπορεί να υπερβαίνει το 15 % που προβλέπεται στο άρθρο 68 στοιχείο β) του ΚΚΔ υπό την προϋπόθεση ότι ο εν λόγω συντελεστής δεν υπερβαίνει το 25 % των επιλέξιμων **άμεσων δαπανών** [ώστε να τηρείται ο ανώτατος συντελεστής που ορίζεται στο άρθρο 68 στοιχείο α) του ΚΚΔ]. Επομένως, όποια και αν είναι η υποκατηγορία/-ες άμεσων δαπανών που χρησιμοποιεί η διαχειριστική αρχή για τον καθορισμό ενιαίου συντελεστή εν όψει του υπολογισμού των έμμεσων δαπανών, θα πρέπει πάντοτε να βεβαιώνεται ότι το ποσό αυτό (δηλαδή το ποσό που υπολογίζεται βάσει του εν λόγω ενιαίου συντελεστή) δεν υπερβαίνει το 25 % των επιλέξιμων **άμεσων δαπανών**.

- Το στοιχείο β) θεσπίζει ενιαίο συντελεστή **έως 15 % των άμεσων δαπανών προσωπικού** για τον υπολογισμό των έμμεσων δαπανών. Αυτός ο ενιαίος συντελεστής μπορεί να χρησιμοποιείται απευθείας από τη διαχειριστική αρχή, χωρίς αιτιολόγηση.

Αυτό είναι ένα παράδειγμα συστήματος το οποίο θα υπάρχουν τρεις κατηγορίες δαπανών: (Τύπος 1) άμεσες δαπάνες προσωπικού, (Τύπος 2) έμμεσες δαπάνες (Τύπος 3) άμεσες δαπάνες εκτός των δαπανών προσωπικού (βλ. παράρτημα I για σχετικό παράδειγμα).

- Βάσει του στοιχείου γ) είναι δυνατό να χρησιμοποιείται ενιαίος συντελεστής για συστήματα έμμεσων δαπανών που εφαρμόζονται σε πολιτικές της Ένωσης, όπως τα Horizon 2020, LIFE κλπ. Τα άρθρα 20 και 21 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 480/2014 της Επιτροπής, της 3ης Μαρτίου 2014, ⁽²⁸⁾ θεσπίζουν συμπληρωματικές διατάξεις σχετικά με τους εφαρμοστέους ενιαίους συντελεστές για τις μεθόδους έμμεσων δαπανών που ισχύουν για άλλες πολιτικές της Ένωσης και το πεδίο εφαρμογής τους στα ΕΔΕΤ (βλ. ενότητα 4.4).

3.1.2.2. Ενιαίος συντελεστής για τον καθορισμό των άμεσων δαπανών προσωπικού

Το άρθρο 68α παράγραφος 1 του ΚΚΔ ορίζει ότι οι άμεσες δαπάνες προσωπικού μιας πράξης δύνανται να υπολογίζονται ως ενιαίος συντελεστής ύψους **που δεν υπερβαίνει το 20 %** των άμεσων δαπανών εκτός των δαπανών προσωπικού της εν λόγω πράξης. Αυτό σημαίνει ότι μόνον οι άμεσες δαπάνες προσωπικού μπορούν να υπολογίζονται ως ενιαίος συντελεστής (που εφαρμόζεται στις άμεσες δαπάνες εκτός των δαπανών προσωπικού) χωρίς να απαιτείται από το κράτος μέλος να προβαίνει σε υπολογισμούς για τον προσδιορισμό του εφαρμοζόμενου συντελεστή.

Ωστόσο, όταν οι άμεσες δαπάνες της εν λόγω πράξης περιλαμβάνουν συμβάσεις δημοσίων έργων που υπερβαίνουν σε αξία το όριο που ορίζεται στο άρθρο 4 στοιχείο α) της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, για την εφαρμογή του ανωτέρω ενιαίου συντελεστή ή απαιτείται από το κράτος μέλος να προβαίνει σε υπολογισμούς για τον προσδιορισμό του εφαρμοζόμενου συντελεστή.

⁽²⁸⁾ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 480/2014 της Επιτροπής, της 3ης Μαρτίου 2014, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 (ΕΕ L 138 της 13.5.2014, σ. 5).

Οι άμεσες δαπάνες προσωπικού που προσδιορίζονται με αυτό τον τρόπο μπορούν να αποτελέσουν τη βάση για την εφαρμογή ενιαίου συντελεστή βάσει του άρθρου 68 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) του ΚΚΔ (ενιαίος συντελεστής έως το 15 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού για τον υπολογισμό των έμμεσων δαπανών). Αντιστρόφως, οι άμεσες δαπάνες προσωπικού που υπολογίζονται με βάση τον συγκεκριμένο ενιαίο συντελεστή δεν μπορούν να αποτελέσουν βάση για τον ενιαίο συντελεστή ό δυνάμει του άρθρου 68β παράγραφος 1 του ΚΚΔ (ενιαίος συντελεστής ύψους έως 40 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού για τον υπολογισμό των υπόλοιπων επιλέξιμων δαπανών της πράξης), βλ. άρθρο 68β παράγραφος 2 του ΚΚΔ.

Η χρήση αυτού του ενιαίου συντελεστή για τον υπολογισμό των άμεσων δαπανών προσωπικού είναι προαιρετική, δηλαδή επαφίεται στη διαχειριστική αρχή να αποφασίσει αν θα χρησιμοποιήσει τον εν λόγω ενιαίο συντελεστή, αν θα χρησιμοποιήσει πραγματικές δαπάνες ή άλλες επιλογές απλουστευμένου κόστους, καθοριζόμενες βάσει του άρθρου 67 παράγραφος 5 του ΚΚΔ.

3.1.2.3. Ενιαίος συντελεστής για τον προσδιορισμό όλων των άλλων δαπανών της πράξης εκτός των άμεσων δαπανών προσωπικού

Το άρθρο 68β παράγραφος 1 του ΚΚΔ προβλέπει ότι οι άμεσες δαπάνες προσωπικού μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον υπολογισμό όλων των υπόλοιπων επιλέξιμων δαπανών της πράξης, βάσει ενιαίου συντελεστή ύψους έως 40 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού. Σε «όλες [τις] υπόλοιπες επιλέξιμες δαπάνες» της πράξης εντάσσονται όλες οι άλλες επιλέξιμες άμεσες δαπάνες (εκτός των άμεσων δαπανών προσωπικού), οι έμμεσες δαπάνες και, για το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το ΕΓΤΑΑ, οι δαπάνες που αναφέρονται στο άρθρο 68β παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο του ΚΚΔ.

— Υπόλοιπες επιλέξιμες δαπάνες και μισθοί και επιδόματα που καταβάλλονται στους συμμετέχοντες

Το άρθρο 68β, που προστέθηκε με τον κανονισμό Omnibus, βασίστηκε στο άρθρο 14 παράγραφος 2 του κανονισμού ΕΚΤ (πριν από την τροποποίησή του με τον κανονισμό Omnibus), το οποίο προέβλεπε ήδη χρήση του συγκεκριμένου ενιαίου συντελεστή για τις υποστηριζόμενες από το ΕΚΤ πράξεις. Ο κανονισμός Omnibus διευρύνει τη χρήση του εν λόγω ενιαίου συντελεστή σε όλα τα ΕΔΕΤ. Ωστόσο, οι δύο διατάξεις παρουσιάζουν μια σημαντική διαφορά.

Το άρθρο 14 παράγραφος 2 του κανονισμού ΕΚΤ δεν προέβλεπε εξαίρεση για τους μισθούς και τα επιδόματα που καταβάλλονται στους συμμετέχοντες. Αυτά θεωρούνταν, συνεπώς, μέρος των «υπόλοιπων επιλέξιμων δαπανών των πράξεων». Αυτό σημαίνει ότι το άρθρο 14 παράγραφος 2 του κανονισμού ΕΚΤ δεν επέτρεπε στους δικαιούχους να δηλώνουν τους μισθούς και τα επιδόματα που καταβάλλονται στους συμμετέχοντες επιπροσθέτως των δαπανών που υπολογίζονταν βάσει του ενιαίου συντελεστή και των άμεσων δαπανών προσωπικού. Το γεγονός αυτό λειτουργούσε ανασταλτικά για τη χρήση του άρθρου 14 παράγραφος 2 του κανονισμού ΕΚΤ καθώς η εφαρμογή ενιαίου συντελεστή ύψους έως 40 % στις επιλέξιμες άμεσες δαπάνες προσωπικού συχνά δεν θα επαρκούσε για την κάλυψη των δαπανών για μισθούς και επιδόματα που καταβάλλονται στους συμμετέχοντες.

Συνεπώς, ο κανονισμός Omnibus, πέραν της διευρύνσης της χρήσης του συγκεκριμένου ενιαίου συντελεστή σε όλα τα ΕΔΕΤ, προβλέπει επίσης, στην περίπτωση των πράξεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του ΕΚΤ, του ΕΤΠΑ ή του ΕΓΤΑΑ, ότι οι μισθοί και τα επιδόματα που καταβάλλονται στους συμμετέχοντες θεωρούνται πρόσθετες επιλέξιμες δαπάνες οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στον ενιαίο συντελεστή (άρθρο 68β παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο του ΚΚΔ). Αυτό σημαίνει ότι μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού Omnibus, οι εν λόγω μισθοί (δηλαδή οι (μηνιαίες) μικτές αποδοχές των υπαλλήλων) και επιδόματα (π.χ. τα επιδόματα ανεργίας, αλλά όχι τα επιδόματα διαβίωσης ή μετακίνησης) μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αίτησης επιστροφής, επιπροσθέτως των άμεσων δαπανών προσωπικού και του εφαρμοζόμενου ενιαίου συντελεστή στις πράξεις που αξιοποιούν το άρθρο 68β παράγραφος 1 του ΚΚΔ.

Επισημαίνεται ότι «τα επιδόματα και οι μισθοί που καταβάλλονται στους συμμετέχοντες» περιλαμβάνουν όχι μόνο την περίπτωση των μισθών και επιδομάτων που καταβάλλονται από τον δικαιούχο αλλά και τις περιπτώσεις στις οποίες οι εν λόγω μισθοί και επιδόματα καταβάλλονται από τρίτο, όταν θεωρούνται επιλέξιμη δαπάνη. Αυτό συμβαίνει, π.χ., στην περίπτωση του ΕΚΤ, όταν πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 13 παράγραφος 5 του κανονισμού ΕΚΤ ⁽²⁹⁾.

— Χρήση του ενιαίου συντελεστή ύψους έως 40 %

Η συγκεκριμένη διάταξη παρέχει στη διαχειριστική αρχή τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει ενιαίο συντελεστή ύψους έως 40 % χωρίς να απαιτούνται υπολογισμοί για τον προσδιορισμό του εφαρμοζόμενου συντελεστή. Αυτό σημαίνει ότι η διαχειριστική αρχή μπορεί να χρησιμοποιεί οποιονδήποτε συντελεστή **ο οποίος δεν υπερβαίνει το 40 % χωρίς να είναι υποχρεωμένη να το αιτιολογήσει**. Η πρόβλεψη ισχύει με την επιφύλαξη της ανάγκης να διασφαλίζεται ίση μεταχείριση των δικαιούχων. Ωστόσο, η διαχειριστική αρχή δύναται να ορίσει συντελεστής υψηλότερο του 40 % με βάση μία από τις μεθόδους που ορίζονται στο άρθρο 67 παράγραφος 5 του ΚΚΔ (δηλ. εκτός του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 68β).

Τέλος, όπως εξηγείται στην ενότητα 3.1.2.2., σύμφωνα με το άρθρο 68β παράγραφος 2, ο ενιαίος συντελεστής ύψους έως 40 % δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε μια πράξη όταν οι συνολικές άμεσες δαπάνες προσωπικού της εν λόγω πράξης υπολογίζονται με βάση ενιαίο συντελεστή (π.χ. ο ενιαίος συντελεστής βάσει του άρθρου 68α παράγραφος 1 του ΚΚΔ).

⁽²⁹⁾ Οι συνεισφορές σε είδος υπό μορφή επιδομάτων ή μισθών που καταβάλλονται από τρίτον (υπέρ των συμμετεχόντων σε μια πράξη) είναι επιλέξιμες για συνδρομή από το ΕΚΤ, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στη συγκεκριμένη διάταξη, δηλ. αν οι συνεισφορές σε είδος πραγματοποιούνται σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες, συμπεριλαμβανομένων των λογιστικών κανόνων, και δεν υπερβαίνουν το κόστος που βαρύνει τον τρίτο.

Παράδειγμα

Οι εκτιμώμενες δαπάνες ενός κύκλου κατάρτισης είναι:

Σύνολο άμεσων δαπανών	55 000
Άμεσες δαπάνες προσωπικού	30 000
Κόστος αίθουσας	4 000
Έξοδα μετακίνησης	5 000
Γεύματα	1 000
Πληροφόρηση/δημοσιότητα	5 000
Αποζημιώσεις που καταβάλλονται στους ασκούμενους από τις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης	10 000

Σύνολο έμμεσων δαπανών	5 000
Έμμεσες δαπάνες προσωπικού	4 000
Ηλεκτρικό ρεύμα, τηλέφωνο.	1 000

Η διαχειριστική αρχή μπορεί να αποφασίσει να εφαρμόσει το άρθρο 68β παράγραφος 1 του ΚΚΔ για το παρόν έργο. Σε αυτή την περίπτωση, η συμφωνία επιχορήγησης θα είχε ως μέγιστο ποσό:

Άμεσες δαπάνες προσωπικού: 30 000 EUR

Λοιπές δαπάνες: $30\,000 \times 40\% = 12\,000$ EUR

Επειδή οι αποζημιώσεις που καταβάλλονται στους ασκούμενους από τις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης μπορούν να δηλωθούν επιπροσδέτως των άμεσων δαπανών προσωπικού και του ενιαίου συντελεστή, οι συνολικές επιλέξιμες δαπάνες θα είναι:

Συνολικές δαπάνες: $30\,000 + 12\,000 + 10\,000 = 52\,000$ EUR

3.1.2.4. Αιτιολόγηση των ενιαίων συντελεστών που ορίζονται στον ΚΚΔ

Οι ενιαίοι συντελεστές που αναφέρονται στο άρθρο 68 πρώτο εδάφιο στοιχείο β), στο άρθρο 68β παράγραφος 1 και στο άρθρο 68α παράγραφος 1 του ΚΚΔ προβλέπουν ότι ένας συντελεστής «έως» ή «που δεν υπερβαίνει» τον συντελεστή που ορίζεται στο αντίστοιχο άρθρο μπορεί να χρησιμοποιείται χωρίς να απαιτείται από το κράτος μέλος να προβαίνει σε υπολογισμούς για τον προσδιορισμό του εν λόγω συντελεστή. Αυτό σημαίνει ότι η διαχειριστική αρχή μπορεί να χρησιμοποιήσει οποιονδήποτε συντελεστή δεν υπερβαίνει τον συντελεστή που αναφέρεται στο σχετικό άρθρο, και δεν είναι υποχρεωμένη να αιτιολογήσει γιατί επέλεξε τον συγκεκριμένο συντελεστή, ακόμη και αν είναι χαμηλότερος από τον συντελεστή που ορίζεται στον κανονισμό. Εάν επιλεγεί χαμηλότερος συντελεστής, δεν υφίσταται απαίτηση να προβεί σε υπολογισμούς.

Κατά τη λήψη της απόφασης σχετικά με τον ενιαίο συντελεστή που θα εφαρμοστεί, πρέπει να γίνεται σεβαστή η **αρχή της ίσης μεταχείρισης των δικαιούχων**.

3.1.2.5. Διαχρονική εφαρμογή

Οι τροποποιήσεις που επέφερε ο κανονισμός Omnibus στο άρθρο 68 του ΚΚΔ καθώς και τα νέα άρθρα 68α και 68β του ΚΚΔ εφαρμόζονται από την έναρξη ισχύος του κανονισμού Omnibus, δηλ. από τις 2 Αυγούστου 2018 ⁽³⁰⁾.

Οι διατάξεις αυτές μπορούν να χρησιμοποιούνται για πράξεις στις οποίες δεν έχει ακόμη πραγματοποιηθεί η επιλογή των δικαιούχων (δηλ. η πρόσκληση είναι ακόμη ανοικτή ή δημοσιεύεται νέα πρόσκληση). Επειδή οι εν λόγω διατάξεις παρέχουν περισσότερα πλεονεκτήματα στους δικαιούχους, μπορούν επίσης να χρησιμοποιούνται για πράξεις που ήδη υλοποιούνται, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες σωρευτικές προϋποθέσεις:

- Οι όροι στήριξης (βάσει των νέων διατάξεων) θεσπίζονται με μελλοντική προοπτική, δηλ. για τη μελλοντική υλοποίηση της πράξης.
- Εφαρμόζεται η αρχή της ίσης μεταχείρισης των δικαιούχων.
- Όσον αφορά τις πράξεις που βρίσκονται ήδη στο στάδιο της υλοποίησης, ο δικαιούχος συμφωνεί ότι οι όροι τροποποιούνται και ότι η επιστροφή δαπανών θα πραγματοποιηθεί βάσει ΕΑΚ.

⁽³⁰⁾ Άρθρο 282 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046

- Υπάρχει σαφής διαχωρισμός μεταξύ της περιόδου επιστροφής που έχει ως βάση τις πραγματικές δαπάνες (ή προγενέστερες διατάξεις που συνδέονται με τις ΕΑΚ) και της περιόδου που έχει ως βάση τις ΕΑΚ που θεσπίζονται με τον κανονισμό Omnibus. Π.χ., εάν επιλεγεί για τις έμμεσες δαπάνες ενιαίος συντελεστής έως 15 % με βάση τις επιλέξιμες άμεσες δαπάνες προσωπικού [άρθρο 68 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) του ΚΚΔ], τότε θα πρέπει να προσδιορίζεται ότι από μια ορισμένη ημερομηνία («ημερομηνία x», που δεν μπορεί να είναι πριν από τις 2 Αυγούστου 2018) οι έμμεσες δαπάνες θα υπολογίζονται και θα επιστρέφονται με βάση αυτόν τον ενιαίο συντελεστή δηλαδή ο συγκεκριμένος ενιαίος συντελεστής για τις έμμεσες δαπάνες θα εφαρμόζεται σε όλες τις δαπάνες προσωπικού που πραγματοποιούνται από την εν λόγω ημερομηνία («ημερομηνία x») και μετά. Η ίδια αρχή ισχύει για τον ενιαίο συντελεστή έως 40 % που ορίζεται στο άρθρο 68β παράγραφος 1 του ΚΚΔ, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας δήλωσης των επιδομάτων και των μισθών που καταβάλλονται στους συμμετέχοντες. Π.χ., για τις πράξεις ΕΚΤ που έχουν λάβει στήριξη βάσει του άρθρου 14 παράγραφος 2 του κανονισμού ΕΚΤ πριν από την έναρξη ισχύος του κανονισμού Omnibus, μόνο τα επιδόματα και οι μισθοί που καταβλήθηκαν στους συμμετέχοντες από την «ημερομηνία x» και μετά μπορούν να δηλωθούν ως πρόσθετες επιλέξιμες δαπάνες.

Παράδειγμα

Μια διαχειριστική αρχή επιθυμεί να υπολογίσει όλες τις υπόλοιπες επιλέξιμες δαπάνες μιας πράξης εφαρμόζοντας ενιαίο συντελεστή στις επιλέξιμες άμεσες δαπάνες προσωπικού της πράξης που ανέρχονται σε 150 000 EUR. Σύμφωνα με το άρθρο 68β παράγραφος 1 του ΚΚΔ, η διαχειριστική αρχή αποφασίζει να εφαρμόσει συντελεστή 35 %. Αυτό σημαίνει ότι οι συνολικές επιλέξιμες δαπάνες της πράξης θα ανέλθουν σε $150\,000\text{ EUR} + (150\,000\text{ EUR} \times 0,35) = 202\,500\text{ EUR}$.

Παράδειγμα (ΕΔΕΤ): Τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων (ΤΑΠΤΚ)

Η διαχειριστική αρχή έχει αξιολογήσει, με βάση την εμπειρία του παρελθόντος, το σύνθετο μερίδιο των λειτουργικών εξόδων και του συντονισμού μιας ομάδας τοπικής δράσης (ΟΤΔ) σε σύγκριση με τις δαπάνες που πραγματοποιούνται για την υλοποίηση τοπικών πράξεων στο πλαίσιο της στρατηγικής ΤΑΠΤΚ και την προετοιμασία και υλοποίηση των δραστηριοτήτων συνεργασίας της ΟΤΔ. Αν και η υποστήριξη από τα ΕΔΕΤ για λειτουργικά έξοδα και συντονισμό δεν μπορεί να υπερβαίνει το ανώτατο όριο του 25 % της συνολικής δημόσιας δαπάνης που πραγματοποιείται στο πλαίσιο της στρατηγικής ΤΑΠΤΚ σύμφωνα με το άρθρο 35 παράγραφος 2 του ΚΚΔ, η εμπειρία δείχνει ότι στην πλειονότητα των περιπτώσεων το ποσοστό αυτό είναι στην πραγματικότητα χαμηλότερο.

Η διαχειριστική αρχή καθορίζει ενιαίο συντελεστή 17 % των δαπανών υλοποίησης [βάσει μιας δίκαιης, ισότιμης και επαληθεύσιμης μεθοδολογίας σύμφωνα με το άρθρο 67 παράγραφος 1 στοιχείο δ) και το άρθρο 67 παράγραφος 5 στοιχείο α) του ΚΚΔ αλλά όχι σύμφωνα με το άρθρο 68 στοιχείο α) του ΚΚΔ καθώς ο ενιαίος συντελεστής βάσει του άρθρου 35 παράγραφος 2 του ΚΚΔ δεν καλύπτει μόνο τις έμμεσες δαπάνες] έναντι των δαπανών που πραγματοποιούνται για την υλοποίηση πράξεων στο πλαίσιο της στρατηγικής ΤΑΠΤΚ και την προετοιμασία και υλοποίηση των δραστηριοτήτων συνεργασίας της ΟΤΔ, με σκοπό την κάλυψη των ακόλουθων δαπανών:

- λειτουργικά έξοδα [λειτουργικές δαπάνες, δαπάνες προσωπικού, δαπάνες κατάρτισης, δαπάνες που συνδέονται με τις δημόσιες σχέσεις, χρηματοοικονομικές δαπάνες, καθώς και δαπάνες που συνδέονται με την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της στρατηγικής, βλ. άρθρο 35 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του ΚΚΔ].
- δαπάνες για τον συντονισμό της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία κοινοτήτων [ώστε να διευκολυνθεί η ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των ενδιαφερομένων για την παροχή πληροφοριών και την προώθηση της στρατηγικής και για την ενθάρρυνση εν δυνάμει δικαιούχων να αναπτύξουν εργασίες και να προετοιμάσουν αιτήσεις, βλ. άρθρο 35 παράγραφος 1 στοιχείο ε) του ΚΚΔ].

Επομένως, αν ο προϋπολογισμός που χορηγείται στην ΟΤΔ για την υλοποίηση πράξεων στο πλαίσιο της στρατηγικής ΤΑΠΤΚ και για την προετοιμασία και υλοποίηση των δραστηριοτήτων συνεργασίας της ΟΤΔ για την περίοδο 2014-2020 ανέρχεται στο 1,5 εκατ. EUR (τύπος 1), ο ανώτατος προϋπολογισμός που αντιστοιχεί στα λειτουργικά έξοδα και στις δαπάνες συντονισμού θα ανέρχεται σε $1,5\text{ εκατ. EUR} \times 17\% = 255\,000\text{ EUR}$ (τύπος 2). Συνεπώς, ο συνολικός προϋπολογισμός για την ΟΤΔ ανέρχεται σε 1,755 εκατ. EUR.

Στο στάδιο της υλοποίησης, αυτό σημαίνει ότι, όταν ένας δικαιούχος υποβάλει αίτημα επιστροφής για τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για ένα έργο, η ΟΤΔ θα είναι επίσης σε θέση να διεκδικήσει το 17 % αυτού του ποσού για τα λειτουργικά έξοδα και τις δαπάνες συντονισμού.

Για παράδειγμα, όταν οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για ένα έργο ανέρχονται στα 1 000 EUR (τύπος 1), η ΟΤΔ μπορεί να δηλώσει στη διαχειριστική αρχή $1\,000\text{ EUR} \times 17\% = 170\text{ EUR}$ (τύπος 2) για τα λειτουργικά έξοδα και τις δαπάνες συντονισμού.

Η ΟΤΔ δεν θα χρειάζεται να υποβάλει δικαιολογητικά έγγραφα για τα λειτουργικά έξοδα και τις δαπάνες συντονισμού που δηλώνονται με βάση τον εν λόγω ενιαίο συντελεστή, αλλά η μεθοδολογία για τον προσδιορισμό του 17 % πρέπει να είναι επαληθεύσιμη.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο ενιαίος συντελεστής είναι δυνατό να καθορίζεται ξεχωριστά, δηλ. μόνο για τα λειτουργικά έξοδα ή τις δαπάνες συντονισμού.

ΣΗΜ.: Επισημαίνεται ότι, όπως και στο ανωτέρω παράδειγμα, η μεθοδολογία προσδιορισμού του ενιαίου συντελεστή δεν πρέπει υποχρεωτικά να ακολουθεί τη διαδικασία που εφαρμόζεται για τον προσδιορισμό του ανώτατου ορίου του 25 %. Ωστόσο, όποια και αν είναι η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό του ενιαίου συντελεστή, πρέπει να εφαρμόζονται οι διατάξεις σχετικά με το ανώτατο όριο των λειτουργικών εξόδων και δαπανών συντονισμού που προβλέπεται στο άρθρο 35 παράγραφος 2 του ΚΚΔ.

3.2. Τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους

3.2.1. Γενικές αρχές

Στην περίπτωση των τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους, το σύνολο ή μέρος των επιλέξιμων δαπανών **υπολογίζεται** με βάση ποσοτικοποιημένες δραστηριότητες, εκροές ή αποτελέσματα πολλαπλασιασμένα επί ενός μοναδιαίου κόστους που ορίζεται εκ των προτέρων. Η δυνατότητα αυτή μπορεί να χρησιμοποιείται για οποιονδήποτε τύπο πράξης, έργου ή μέρους ενός έργου, όταν είναι δυνατός ο καθορισμός των ποσοτήτων που συνδέονται με μία δραστηριότητα και με την τυποποιημένη κλίμακα μοναδιαίου κόστους. Οι τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους εφαρμόζονται κατά κανόνα σε εύκολα προσδιορίσιμες ποσότητες.

Τα μοναδιαία κόστη μπορεί να **βασίζονται στη διαδικασία** και να έχουν ως στόχο, μέσω της βέλτιστης προσέγγισης, την κάλυψη των πραγματικών δαπανών για την ολοκλήρωση μιας πράξης. Μπορεί επίσης να **βασίζονται στα αποτελέσματα** (απόδοση ή αποτέλεσμα/παροδοτέο) ή να καθορίζονται βάσει τόσο της διαδικασίας όσο και των αποτελεσμάτων. Επιπροσθέτως, είναι δυνατό να ορίζονται διαφορετικά μοναδιαία κόστη για τις διάφορες δραστηριότητες μιας πράξης.

Οι διαχειριστικές αρχές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τη διαδρομή ελέγχου όταν καλούνται να επιλέξουν μεταξύ μοναδιαίου κόστους βάσει διαδικασίας ή βάσει απόδοσης.

Παράδειγμα (ΕΚΤ):

α) βάσει διαδικασίας: Για προηγμένη κατάρτιση στον τομέα της τεχνολογίας πληροφοριών (ΤΠ) διάρκειας 1 000 ωρών η οποία παρέχεται σε 20 εκπαιδευόμενους, οι επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να υπολογιστούν βάσει του ωριαίου κόστους κατάρτισης επί του αριθμού των ωρών κατάρτισης των εκπαιδευόμενων. Το ωριαίο κόστος έχει καθοριστεί εκ των προτέρων από τη διαχειριστική αρχή και εμφανίζεται στο έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης.

Π.χ., εάν θεωρηθεί ότι η διαχειριστική αρχή ορίζει το κόστος κατάρτισης σε 7 EUR ανά ώρα κατάρτισης ανά εκπαιδευόμενο, η ανώτατη επιχορήγηση που χορηγείται στο έργο θα ανέρχεται σε $1\,000 \text{ ώρες κατάρτισης} \times 20 \text{ εκπαιδευόμενοι} \times 7 \text{ EUR} / \text{ώρα} / \text{εκπαιδευόμενο} = 140\,000 \text{ EUR}$.

Κατά την ολοκλήρωση της πράξης, οι τελικές επιλέξιμες δαπάνες καταβάλλονται βάσει του πραγματικού αριθμού ωρών κατάρτισης για κάθε εκπαιδευόμενο (όπου μπορεί να περιλαμβάνονται ορισμένες δικαιολογημένες απουσίες), σύμφωνα με την πραγματική συμμετοχή των εκπαιδευόμενων και τα μαθήματα που πραγματοποιήθηκαν. **Θα υπάρχει ακόμη ανάγκη για ακριβή φύλλα παρουσιών των εκπαιδευόμενων όπου θα περιγράφονται λεπτομερώς οι δραστηριότητες και θα πιστοποιείται η πραγματική παρουσία των εκπαιδευόμενων.**

Εάν εντέλει στο πρόγραμμα κατάρτισης συμμετείχαν μόνο 18 άτομα, οι 6 από αυτούς με 900 ώρες συμμετοχής, οι 5 με 950 ώρες, άλλοι 5 με 980 ώρες και οι 2 εναπομένοντες με 1 000 ώρες συμμετοχής, ο αριθμός των συνολικών ωρών κατάρτισης επί τους εκπαιδευόμενους θα αντιστοιχεί σε:

$900 \times 6 + 950 \times 5 + 980 \times 5 + 1\,000 \times 2 = 17\,050$ συνολικές ώρες κατάρτισης \times τον αριθμό των εκπαιδευόμενων.

Οι επιλέξιμες δαπάνες θα είναι: $17\,050 \text{ ώρες κατάρτισης} \times 7 \text{ EUR} = 119\,350 \text{ EUR}$.

β) βάσει αποτελέσματος: Η προηγμένη κατάρτιση στην ΤΠ διάρκειας 1 000 ωρών αποτελείται από 5 ενότητες 200 ωρών η καθεμία. Χρησιμοποιήθηκε μια δίκαιη, ισότιμη και επαληθεύσιμη μεθοδολογία σύμφωνα με το άρθρο 67 παράγραφος 5 στοιχείο α) του ΚΚΔ για τον καθορισμό του συνολικού κόστους παροχής της εν λόγω κατάρτισης στην ΤΠ για 25 συμμετέχοντες. Στη συνέχεια, το συνολικό κόστος των 140 000 EUR επιμερίζεται στους συμμετέχοντες που ολοκληρώνουν επιτυχώς την κατάρτιση. Με δεδομένο ένα ιστορικό ποσοστό αποτυχίας της τάξης του 20 % (δηλαδή 5 συμμετέχοντες) το μοναδιαίο κόστος ανά συμμετέχοντα και επιτυχώς ολοκληρωθείσα ενότητα θα ανέρχεται σε $140\,000 \text{ EUR} / 20 \text{ συμμετέχοντες} / 5 \text{ ενότητες} = 1\,400 \text{ EUR}$ (μοναδιαίο κόστος ανά συμμετέχοντα ανά επιτυχώς ολοκληρωθείσα ενότητα).

Στο πλαίσιο της διαδρομής ελέγχου θα απαιτείται έγγραφο που αποδεικνύει την επιλεξιμότητα του συμμετέχοντα και πιστοποιητικό για κάθε επιτυχώς ολοκληρωθείσα ενότητα ή πλήρη κύκλο κατάρτισης. Δεν θα απαιτούνται καταστάσεις ελέγχου του χρόνου εργασίας.

Παράδειγμα (ΕΤΠΑ, βάσει απόδοσης): Ο δικαιούχος, ένα περιφερειακό επιμελητήριο, οργανώνει συμβουλευτικές υπηρεσίες για μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) της περιφέρειας. Η υπηρεσία αυτή παρέχεται από τους συμβούλους του περιφερειακού επιμελητηρίου. Βάσει προηγούμενων αναλυτικών λογαριασμών του «συμβουλευτικού» τμήματος του επιμελητηρίου, μία ημέρα παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών εκτιμάται σε 350 EUR ημερησίως. Η χρηματοδότηση υπολογίζεται βάσει της ακόλουθης μεθόδου: αριθμός ημερών × 350 EUR. **Θα απαιτηθούν ακόμη ακριβείς καταστάσεις ελέγχου του χρόνου εργασίας όπου θα περιγράφεται λεπτομερώς η συμβουλευτική δραστηριότητα και θα πιστοποιείται η πραγματική παρουσία των συμβούλων.**

Παράδειγμα (ΕΚΤ, βάσει αποτελέσματος): ένα πρόγραμμα παροχής βοήθειας στην αναζήτηση εργασίας διάρκειας 6 μηνών («η πράξη») μπορεί να λάβει χρηματοδότηση βάσει τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους (π.χ. 2 000 EUR ανά άτομο) για κάθε έναν από τους 20 συμμετέχοντες στην πράξη που εξασφαλίζει μια θέση απασχόλησης και τη διατηρεί για προκαθορισμένο διάστημα, π.χ., έξι μήνες. Το μοναδιαίο κόστος των 2 000 EUR ανά συμμετέχοντα που εξασφαλίζει απασχόληση καθορίστηκε λαμβάνοντας υπόψη τις δαπάνες για όλους τους συμμετέχοντες. Συνεπώς, το ποσό καλύπτει επίσης τις δαπάνες για τους συμμετέχοντες που δεν κατάφεραν να εξασφαλίσουν απασχόληση.

Υπολογισμός της μέγιστης επιχορήγησης που χορηγείται στην πράξη: 20 άτομα × 2 000 EUR/θέση εργασίας = 40 000 EUR.

Οι τελικές επιλέξιμες δαπάνες υπολογίζονται βάσει της πραγματικής απόδοσης της πράξης: εάν μόνον 17 άτομα μπόρεσαν να εξασφαλίσουν απασχόληση και να διατηρήσουν τη θέση τους για την απαιτούμενη περίοδο, οι τελικές επιλέξιμες δαπάνες βάσει των οποίων θα καταβληθεί η επιχορήγηση στον δικαιούχο θα είναι 17 × 2 000 EUR = 34 000 EUR.

Παράδειγμα (ΕΓΤΑΑ, βάσει απόδοσης): «Επενδύσεις στην ανάπτυξη δασικών περιοχών και στη βελτίωση της βιωσιμότητας των δασών [άρθρο 21 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013]

Δασοκαλλιεργητές θα λάβουν στήριξη για τη δάσωση και τη συντήρηση 3 εκταρίων δάσους για 7 έτη. Οι δαπάνες (δάσωση και τη συντήρηση) έχουν καθοριστεί εκ των προτέρων από τη διαχειριστική αρχή ανάλογα με τον τύπο του δάσους. Η εν λόγω μεθοδολογία θα περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης. Τα μοναδιαία κόστη έχουν ως εξής: 2 000 EUR/εκτάριο για τη δημιουργία του δάσους και, για τη συντήρηση, 600 EUR/εκτάριο για το πρώτο έτος και 500 EUR/εκτάριο για τα επόμενα έτη.

Συνεπώς, οι συνολικές επιλέξιμες δαπάνες θα είναι:

3 εκτάρια × 2 000 EUR/εκτάριο + 3 εκτάρια × 600 EUR/εκτάριο + (3 εκτάρια × 500 EUR/εκτάριο) × 6 έτη = 16 800 EUR.

Παράδειγμα (ΕΤΘΑ, βάσει διαδικασίας): Συλλογή δεδομένων (δαπάνες σκαφών)

Τα ημερήσια ποσά για τη χρήση σκαφών υπολογίζονται με βάση παρελθόντα στοιχεία (μέσοι όροι των προηγούμενων ετών). Ο αριθμός των ημερών που διατίθενται στο έργο τεκμηριώνεται ακολούθως μέσω των ημερολογίων των πλοίων.

3.2.2. Δαπάνες προσωπικού υπολογιζόμενες βάσει ωριαίας αμοιβής (άρθρο 68α παράγραφοι 2 έως 4 του ΚΚΔ)

Ο υπολογισμός της ωριαίας αμοιβής

Το άρθρο 68α παράγραφοι 2 έως 4 θεσπίζει συγκεκριμένη μέθοδο για τον υπολογισμό των δαπανών προσωπικού ⁽³¹⁾. Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο, οι δαπάνες προσωπικού μπορούν να προσδιορίζονται με τον υπολογισμό ωριαίας αμοιβής ως εξής:

$$\text{Ωριαίο κόστος προσωπικού} = \frac{\text{οι πλέον πρόσφατες τεκμηριωμένες ετήσιες ακαθάριστες δαπάνες απασχόλησης}}{1\,720}$$

Πριν από την έναρξη ισχύος του κανονισμού Omnibus, η συγκεκριμένη μέθοδος υπολογισμού των δαπανών προσωπικού προβλεπόταν ήδη στο άρθρο 68 παράγραφος 2 του ΚΚΔ. Ωστόσο, ο κανονισμός Omnibus εισήγαγε περαιτέρω τροποποιήσεις στην εν λόγω διάταξη (που έχει πλέον μετακινηθεί στο νέο άρθρο 68α παράγραφοι 2 έως 4 του ΚΚΔ) προκειμένου να αποσαφηνιστεί η εφαρμογή της και να καταστεί δυνατή η χρήση της για πρόσωπα που εργάζονται με μερική απασχόληση.

⁽³¹⁾ Οι δαπάνες προσωπικού μπορούν επίσης να καθοριστούν με διαφορετική μεθοδολογία που ορίζεται στον ΚΚΔ, π.χ. είναι δυνατό να καθοριστούν μοναδιαία κόστη με παρονομαστή διαφορετικό από τις 1 720 ώρες βάσει του άρθρου 67 παράγραφος 1 στοιχείο β) και του άρθρου 67 παράγραφος 5 του ΚΚΔ.

Οι υπολογισμένες κατά τα ανωτέρω δαπάνες προσωπικού σχετίζονται με την υλοποίηση μιας πράξης. Η «υλοποίηση μιας πράξης» πρέπει να νοείται ότι καλύπτει όλα τα στάδια της πράξης. Δεν υπάρχει πρόθεση αποκλεισμού ορισμένων δαπανών προσωπικού που αφορούν συγκεκριμένα στάδια μιας πράξης.

Ο παρονομαστής, δηλαδή οι 1 720 ώρες, αποτελεί έναν τυποποιημένο ετήσιο «χρόνο εργασίας» που μπορεί να χρησιμοποιηθεί άμεσα, χωρίς να απαιτείται από τα κράτη μέλη να προβαίνουν σε υπολογισμούς. Ο αριθμός αυτός βασίζεται στον μέσο όρο των εβδομαδιαίων ωρών εργασίας στα κράτη μέλη πολλαπλασιαζόμενο επί 52 εβδομάδες και αφαιρώντας την ετήσια άδεια μετ' αποδοχών και τον μέσο αριθμό ετήσιων αργιών.

Ο αριθμητής, ωστόσο, πρέπει να αιτιολογείται. Ο ΚΚΔ αναφέρεται σε «τελευταίες τεκμηριωμένες ετήσιες ακαθάριστες δαπάνες απασχόλησης». Ωστόσο, οι **ακαθάριστες δαπάνες απασχόλησης δεν ορίζονται** στον ΚΚΔ. Σύμφωνα με το άρθρο 65 παράγραφος 1, οι εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας του ΚΚΔ θα πρέπει να καθορίζουν τι καλύπτεται από τις ετήσιες ακαθάριστες δαπάνες απασχόλησης, λαμβάνοντας υπόψη τις συνήθεις λογιστικές πρακτικές (βλ. ενότητα 4.2.2.)⁽³²⁾ και τους εθνικούς κανόνες (π.χ. οι εθνικοί κανόνες μπορεί να ορίζουν ότι οι δαπάνες μετακίνησης προς και από την εργασία περιλαμβάνονται στις ετήσιες ακαθάριστες δαπάνες απασχόλησης).

Ο κανονισμός αναφέρεται στον υπολογισμό της ωριαίας αμοιβής με χρήση των «**πλέον πρόσφατων**» τεκμηριωμένων ετήσιων ακαθάριστων δαπανών απασχόλησης. Αυτό σημαίνει ότι τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται πρέπει να είναι τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία. Επομένως, μια μέθοδος υπολογισμού που βασίζεται σε παρελθόντα στοιχεία του δικαιούχου κανονικά δεν έχει εφαρμογή εδώ. Η πρόθεση πίσω από τη διατύπωση «πλέον πρόσφατες» του άρθρου 68α παράγραφος 2 του ΚΚΔ είναι να διασφαλιστεί ότι τα χρησιμοποιούμενα δεδομένα είναι αρκετά πρόσφατα, και συνεπώς ενδεικτικά των πραγματικών δαπανών προσωπικού.

Οι ετήσιες ακαθάριστες δαπάνες απασχόλησης **δεν απαιτείται να σχετίζονται με ημερολογιακό ή οικονομικό έτος** (π.χ., μπορεί να αφορούν την περίοδο από τον Οκτώβριο 2015 έως τον Σεπτέμβριο 2016). Αυτό που έχει σημασία είναι να καλύπτουν μια πλήρη περίοδο 12 μηνών. Μπορεί να είναι οι 12 μήνες που προηγούνται του τέλους μιας περιόδου αναφοράς (της πράξης ή του προγράμματος), οι 12 μήνες πριν από τη συμφωνία επιχορήγησης ή οι 12 μήνες του προηγούμενου ημερολογιακού έτους. Βάσει του άρθρου 68α του ΚΚΔ, όταν δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για μια πλήρη περίοδο 12 μηνών, τα απαιτούμενα στοιχεία

— μπορούν να αντληθούν από τις διαθέσιμες τεκμηριωμένες ακαθάριστες δαπάνες απασχόλησης (π.χ. μια διαχειριστική αρχή μπορεί να χρησιμοποιήσει τα στοιχεία που αφορούν έναν απασχολούμενο για τον οποίο υπάρχουν στοιχεία 4 μηνών, και να προσδιορίσει με παρέκταση την ετήσια ακαθάριστη δαπάνη απασχόλησης, λαμβάνοντας υπόψη, κατά περίπτωση, παραμέτρους όπως οι κατά τον νόμο αποδοχές αδειάς ή ο λεγόμενος 13ος μισθός).

— μπορούν να υπολογιστούν με παρέκταση από τη σύμβαση απασχόλησης, με βάση τις επιλέξιμες εισφορές κοινωνικής ασφάλισης των εργοδοτών και άλλες υποχρεωτικές πληρωμές.

— μπορούν να υπολογιστούν με βάση τις συλλογικές συμβάσεις.

Οι ετήσιες ακαθάριστες δαπάνες απασχόλησης μπορούν να βασίζονται στις πραγματικές δαπάνες απασχόλησης του συγκεκριμένου προσώπου. Για τους μήνες με ελλιπή στοιχεία, μπορούν να υπολογιστούν με παρέκταση τιμές που θα αντιπροσωπεύουν αξιόπιστα τις πραγματικές δαπάνες για μια περίοδο 12 μηνών.

Ο υπολογισμός των ετήσιων ακαθάριστων δαπανών απασχόλησης μπορεί επίσης να βασίζεται στον μέσο όρο του κόστους απασχόλησης ενός ευρύτερου συνόλου απασχολούμενων, π.χ. αυτών που ανήκουν στον ίδιο βαθμό ή εμπίπτουν σε παρόμοια μέτρα, που συσχετίζεται σε γενικές γραμμές με το επίπεδο του κόστους απασχόλησης.

Οι πλέον πρόσφατες ετήσιες ακαθάριστες δαπάνες απασχόλησης **πρέπει να είναι τεκμηριωμένες**: αυτό επιτυγχάνεται μέσω λογαριασμών, εκθέσεων μισθοδοσίας, παραπομπών σε δημοσιευμένες συμφωνίες ή έγγραφα. Οι πληροφορίες αυτές δεν απαιτείται να έχουν υποβληθεί σε λογιστικό έλεγχο εκ των προτέρων, αλλά πρέπει να είναι ελέγξιμες.

Σε ειδικές περιπτώσεις, το ύψος της ωριαίας αμοιβής μπορεί επίσης να καθοριστεί μετά την έναρξη του έργου. Μπορεί, π.χ., να προσδιοριστεί όταν ένας απασχολούμενος εντάσσεται στο έργο (υπογραφή της σύμβασης απασχόλησης ή μεταβολή καθηκόντων ενός εργαζομένου) ή όταν ο δικαιούχος υποβάλλει τις δαπάνες του στη διαχειριστική αρχή. Ωστόσο, σε αυτή την περίπτωση, το έγγραφο που ορίζει τους όρους στήριξης πρέπει να αναφέρει ρητώς τη χρήση και αυτής της μεθοδολογίας.

3.2.3. Προσδιορισμός των επιλέξιμων δαπανών προσωπικού με χρήση της υπολογισθείσας ωριαίας αμοιβής

Ο αριθμός των ωρών που εργάστηκε ένας απασχολούμενος πρέπει να προσδιορίζεται σύμφωνα με τους κανόνες επιλεξιμότητας του αντίστοιχου επιχειρησιακού προγράμματος. Μόνον οι πραγματικές ώρες εργασίας θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό και τη δήλωση των επιλέξιμων δαπανών προσωπικού. Π.χ., η ετήσια άδεια μετ' αποδοχών περιλαμβάνεται ήδη στον υπολογισμό του ωριαίου κόστους προσωπικού. Η άδεια ασθενείας μπορεί να δηλωθεί ως δαπάνη προσωπικού εάν το σχετικό ποσό επιβαρύνει τον δικαιούχο (αν δηλαδή καταβάλλεται από τον δικαιούχο). Αν οι δαπάνες καλύπτονται από τρίτο (π.χ. μακροχρόνια άδεια ασθενείας το κόστος της οποίας καλύπτεται από το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης) ή στην περίπτωση αδειών άνευ αποδοχών ή απουσιών (π.χ. αδικαιολόγητων απουσιών) για τις οποίες δεν υπάρχουν δαπάνες που καταβάλλονται από τον

⁽³²⁾ Βάσει του άρθρου 18 παράγραφος 1 του κανονισμού ΕΕΣ (1299/2013), το άρθρο 3 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 481/2014 της Επιτροπής θεσπίζει συγκεκριμένους κανόνες σχετικά με την επιλεξιμότητα των δαπανών προσωπικού με στόχο την οριοθέτηση του περιεχομένου των ακαθάριστων δαπανών απασχόλησης για το προσωπικό που απασχολεί ο δικαιούχος.

δικαιούχο, οι αντίστοιχες ώρες/ημέρες κατά τις οποίες ο απασχολούμενος δεν εργάστηκε δεν πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό των επιλέξιμων δαπανών προσωπικού που μπορούν να δηλωθούν. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι σε αυτές τις περιπτώσεις δεν υπάρχουν δαπάνες που καταβάλλονται από τον δικαιούχο. Ωστόσο, εάν υπάρχουν δαπάνες προσωπικού για πρόσθετο προσωπικό το οποίο αντικαθιστά το άτομο που απουσιάζει με άδεια ασθενείας (ή άλλο είδος άδειας), οι εν λόγω δαπάνες προσωπικού είναι επιλέξιμες (δηλ. οι αντίστοιχες ώρες εργασίας προσμετρώνται για τον υπολογισμό των επιλέξιμων δαπανών προσωπικού).

Σύμφωνα με το άρθρο 68α παράγραφος 3 του ΚΚΔ, όταν δηλώνονται οι πραγματικές ώρες εργασίας, αυτές δεν μπορούν να υπερβαίνουν τις ώρες που χρησιμοποιήθηκαν στη μέθοδο υπολογισμού βάσει του άρθρου 68α παράγραφος 2 του ΚΚΔ. Αυτό σημαίνει ότι, όταν έχει χρησιμοποιηθεί το 1 720 ως παρονομαστής, οι ώρες που δηλώνονται δεν μπορεί να υπερβαίνουν τις 1 720. Οι 1 720 ώρες αποτελούν, συνεπώς, τον μέγιστο αριθμό ωρών που μπορούν να δηλωθούν για εργασία σε μια πράξη στη διάρκεια περιόδου 12 μηνών. Αν ως παρονομαστής χρησιμοποιήθηκε ένα ποσοστό του 1 720, εφαρμόζεται η ίδια αρχή (π.χ. για προσωπικό με σύμβαση μερικής απασχόλησης της τάξης του 50 %, ο παρονομαστής θα είναι 860 ώρες· έτσι, 860 είναι ο μέγιστος αριθμός ωρών που μπορούν να δηλωθούν για το συγκεκριμένο προσωπικό. Για προσωπικό που απασχολείται σε περισσότερες πράξεις, ο μέγιστος αριθμός ωρών εφαρμόζεται αναλογικά για την κάθε πράξη αντιστοίχως).

Όπως δηλώνεται ρητώς στο άρθρο 68α παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο, αυτό δεν ισχύει στην περίπτωση της ΕΕΣ για καθήκοντα μερικής απασχόλησης στο πλαίσιο μιας πράξης όπου η ωριαία αμοιβή μπορεί να πολλαπλασιαστεί με τις πραγματικές ώρες εργασίας και, συνεπώς, ο αριθμός των ωρών μπορεί να υπερβαίνει τις 1 720.

Όταν χρησιμοποιείται ο κανόνας των 1 720 ωρών, το ποσό που προκύπτει για την ωριαία αμοιβή πρέπει να θεωρείται ως μοναδιαίο κόστος. Αυτό το μοναδιαίο κόστος μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την επιστροφή δαπανών προσωπικού ή μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί για τον υπολογισμό όλων των έμμεσων δαπανών [π.χ. εφαρμόζοντας ενιαίο συντελεστή 15 % σύμφωνα με το άρθρο 68 πρώτο εδάφιο στοιχείο β)] ή ακόμη για τον υπολογισμό όλων των υπόλοιπων επιλέξιμων δαπανών (εφαρμόζοντας ενιαίο συντελεστή 40 % σύμφωνα με το άρθρο 68β παράγραφος 1). Το συνολικό ποσό που καθορίζεται μετά την εφαρμογή αυτών των ενιαίων συντελεστών θα θεωρείται επίσης μοναδιαίο κόστος.

Στην περίπτωση έργου που εκτελείται επί πολλά έτη, η διαχειριστική αρχή μπορεί να επιλέξει να επικαιροποιήσει την ωριαία αμοιβή για τις δαπάνες προσωπικού μόλις είναι διαθέσιμα νέα στοιχεία ή να χρησιμοποιήσει τις ίδιες αμοιβές για το σύνολο της περιόδου υλοποίησης. Εάν η περίοδος υλοποίησης είναι ιδιαίτερα μεγάλη, μια καλή πρακτική θα ήταν ο καθορισμός ενδιάμεσων βημάτων για τον χρόνο και τον τρόπο αναθεώρησης της ωριαίας αμοιβής για τις δαπάνες προσωπικού.

3.2.4. Προσωπικό που εργάζεται στην πράξη υπό καθεστώς μερικής απασχόλησης με σταθερό χρόνο εργασίας μηνιαίως

Όταν ένας απασχολούμενος εργάζεται σε μια πράξη υπό καθεστώς μερικής απασχόλησης αλλά με σταθερό ποσοστό χρόνου εργασίας μηνιαίως, το άρθρο 68α παράγραφος 5 του ΚΚΔ ορίζει ότι δεν υφίσταται απαίτηση για σύστημα καταχώρισης ωρών εργασίας προκειμένου να ελέγχεται ο αριθμός των ωρών εργασίας. Ωστόσο, ο εργοδότης θα πρέπει να εκδίδει έγγραφο στο οποίο θα ορίζεται το σταθερό ποσοστό του χρόνου εργασίας στην πράξη μηνιαίως και το ποσοστό αυτό μπορεί να χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των επιλέξιμων δαπανών προσωπικού. Το ποσοστό αυτό μπορεί επίσης να ορίζεται στη σύμβαση απασχόλησης. Π.χ., αν ένας απασχολούμενος εργάζεται το 60 % του χρόνου του/της σε ένα έργο, οι επιλέξιμες άμεσες δαπάνες προσωπικού για τον εν λόγω απασχολούμενο μπορούν να υπολογιστούν πολλαπλασιάζοντας τις ακαθάριστες δαπάνες προσωπικού (με βάση είτε τις πραγματικές δαπάνες είτε ένα υπολογισμένο μοναδιαίο κόστος) επί 60 %.

3.2.5. Διαχρονική εφαρμογή

Οι μεταβολές που επήλθαν με τον κανονισμό Omnibus στη μέθοδο των 1 720 ωρών εφαρμόζονται από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του κανονισμού, δηλ. από τις 2 Αυγούστου 2018. Ωστόσο, η διαχειριστική αρχή δύναται να τον εφαρμόζει σε υπό υλοποίηση πράξεις υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις (βλ. ενότητα 3.1.2.5).

Παράδειγμα (ΕΤΠΑ): Ορισμένα είδη έργων που αφορούν κυρίως τις ΜΜΕ στον τομέα της Ε&Α και της καινοτομίας συχνά περιλαμβάνουν ως βασικό στοιχείο δαπάνες προσωπικού. Η εφαρμογή των τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους ως επιλογή αποτελεί μία ευπρόσδεκτη απλούστευση για αυτές τις ΜΜΕ. Σε αυτήν την περίπτωση, το μοναδιαίο κόστος για τις δραστηριότητες εκφράζεται ως ωριαία αμοιβή που εφαρμόζεται για τις ώρες πραγματικής εργασίας του προσωπικού. Ορίζεται εκ των προτέρων στο έγγραφο που θεσπίζει τους όρους στήριξης το οποίο καθορίζει το μέγιστο ποσό οικονομικής ενίσχυσης ως τον μέγιστο επιτρεπόμενο αριθμό ωρών εργασίας πολλαπλασιαζόμενο επί το μοναδιαίο κόστος (υπολογισθείσες δαπάνες για το προσωπικό που συμμετέχει).

Με στόχο να καλυφθούν οι πραγματικές δαπάνες μέσω του βέλτιστου υπολογισμού κατά προσέγγιση και να ληφθεί υπόψη ο διαχωρισμός των περιφερειών και των παραρτημάτων, το κόστος για μια τυποποιημένη μονάδα ορίζεται ως το ωριαίο κόστος προσωπικού σύμφωνα με την ακόλουθη μέθοδο:

Ωριαίο κόστος προσωπικού = ακαθάριστες ετήσιες αποδοχές (συμπεριλαμβανομένων των νόμιμων χρεώσεων) οι οποίες διαιρούνται με τον μέσο όρο των νόμιμων ωρών απασχόλησης (λαμβανομένης υπόψη της ετήσιας άδειας).

Για παράδειγμα: Ωριαίο κόστος προσωπικού = 60 000 EUR / (1 980 ώρες – 190 ώρες ετήσιας άδειας) = 60 000 / 1 790 = 33,52 EUR/ώρα.

Η χρηματοδοτική ενίσχυση που χορηγείται στην πράξη υπολογίζεται ως η ωριαία αμοιβή πολλαπλασιαζόμενη επί τον πραγματικό και επαληθευμένο αριθμό ωρών εργασίας. Αυτό υποχρεώνει τις ΜΜΕ να τηρούν όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα για τις ώρες εργασίας του προσωπικού στο έργο, ενώ η διαχειριστική αρχή πρέπει να τηρεί όλα τα έγγραφα που δικαιολογούν το ωριαίο κόστος προσωπικού. Καταρχήν, η μείωση των εξακριβωμένων ωρών εργασίας συνεπάγεται και μείωση του τελικού ποσού που καταβάλλεται.

Εναλλακτικό παράδειγμα: Όπως ανωτέρω, αλλά το ωριαίο κόστος προσωπικού βασίζεται στο άρθρο 68α παράγραφος 2 του ΚΚΔ.

Ωριαίο κόστος προσωπικού = πλέον πρόσφατες τεκμηριωμένες ακαθάριστες ετήσιες αποδοχές (συμπεριλαμβανομένων των νόμιμων χρεώσεων) διαιρούμενες δια των 1 720 ωρών.

Για παράδειγμα: Ωριαία αμοιβή = 60 000 EUR / 1 720 ώρες = 60 000/1 720 = 34,88 EUR/ώρα.

3.3. Κατ' αποκοπή ποσά

3.3.1. Γενικές αρχές

Στην περίπτωση των κατ' αποκοπή ποσών, το σύνολο ή μέρος των επιλέξιμων δαπανών μίας πράξης ή ενός έργου υπολογίζεται βάσει προκαθορισμένου ποσού που αιτιολογείται δεόντως από τη διαχειριστική αρχή⁽³³⁾, το οποίο καταβάλλεται εφόσον ολοκληρωθούν οι προκαθορισμένες δραστηριότητες και/ή επιτευχθούν οι αποδόσεις.

Η χρήση κατ' αποκοπή ποσών μπορεί να είναι πρόσφορη στην περίπτωση των επιχορηγήσεων όπου δεν ενδείκνυται η χρήση τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους, π.χ. για την εκπόνηση δέσμης μέτρων, την οργάνωση μικρών τοπικών σεμιναρίων κ.λπ.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, η χρήση των κατ' αποκοπή ποσών μπορεί να μην είναι ελκυστική για τις διαχειριστικές αρχές, επειδή συνήθως θεωρείται ότι το παραδοτέο είτε επιτεύχθηκε είτε δεν επιτεύχθηκε, γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα μια δυαδική κατάσταση καταβολής ή μη καταβολής που εξαρτάται από την πλήρη επίτευξη. Ωστόσο, αυτό μπορεί να αμβλυνθεί ως έναν βαθμό με τη συμπερίληψη σταδιακών πληρωμών που συνδέονται με την επίτευξη ορισμένων προκαθορισμένων οροσήμων.

3.3.2. Μεταβολές που επήλθαν με τον κανονισμό Omnibus και διαχρονική εφαρμογή

Πριν από τον κανονισμό Omnibus, η χρήση των κατ' αποκοπή ποσών περιοριζόταν σε ποσά δημόσιας συνεισφοράς κάτω των 100 000 EUR. Για να διευκολυνθεί η χρήση των κατ' αποκοπή ποσών, ο κανονισμός Omnibus κατάργησε αυτόν τον περιορισμό. Αυτό σημαίνει ότι από την έναρξη ισχύος του κανονισμού Omnibus, η διαχειριστική αρχή μπορεί να καθορίζει κατ' αποκοπή ποσά και όταν η δημόσια στήριξη υπερβαίνει τις 100 000 EUR.

3.3.3. Παραδείγματα κατ' αποκοπή ποσών

Παράδειγμα (ΕΤΠΑ): Για την προώθηση τοπικών προϊόντων, μία ομάδα μικρών επιχειρήσεων επιθυμεί να λάβει από κοινού μέρος σε μία εμπορική έκθεση.

Λόγω του χαμηλού κόστους της πράξης, η διαχειριστική αρχή αποφασίζει να χρησιμοποιήσει κατ' αποκοπή ποσόν για τον υπολογισμό της δημόσιας στήριξης. Για τον λόγο αυτό, η ομάδα των επιχειρήσεων καλείται να προτείνει έναν προϋπολογισμό για τις δαπάνες μίσθωσης, δημιουργίας και λειτουργίας του περιπτέρου. Βάσει αυτής της πρότασης, το κατ' αποκοπή ποσό ορίζεται σε 20 000 EUR. Η πληρωμή του δικαιούχου πραγματοποιείται βάσει της βεβαίωσης συμμετοχής στην έκθεση. Ο συμφωνημένος προϋπολογισμός ύψους 20 000 EUR θα πρέπει να τηρηθεί για τους ελέγχους (επαλήθευση του εκ των προτέρων υπολογισμού του κατ' αποκοπή ποσού).

Παράδειγμα (ΕΚΤ): Μια ΜΚΟ η οποία διευθύνει έναν βρεφονηπιακό σταθμό αιτείται στήριξη για την έναρξη μίας νέας δραστηριότητας. Στην πρότασή της περιλαμβάνει κατ' αποκοπή ποσό, υποβάλλοντας λεπτομερές σχέδιο προϋπολογισμού για την έναρξη της δραστηριότητας και τη λειτουργία της για χρονική περίοδο ενός έτους. Η δραστηριότητα θα συνεχιστεί ανεξάρτητα μετά την παρέλευση του πρώτου έτους. Π.χ., το κατ' αποκοπή ποσό καλύπτει τις δαπάνες που σχετίζονται με τη μισθοδοσία ενός ατόμου που αναλαμβάνει τη φύλαξη των παιδιών για χρονικό διάστημα ενός έτους, την απόσβεση του νέου εξοπλισμού, τις δαπάνες διαφήμισης που συνδέονται με τη νέα δραστηριότητα, τις έμμεσες δαπάνες που συνδέονται με τη διαχείριση του βρεφονηπιακού σταθμού και τα λογιστικά έξοδα, την ύδρευση, την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, τη θέρμανση, τις δαπάνες μίσθωσης, κ.λπ.).

Βάσει του λεπτομερούς σχεδίου προϋπολογισμού, η διαχειριστική αρχή χορηγεί κατ' αποκοπή ποσό ύψους 47 500 EUR, το οποίο καλύπτει το σύνολο αυτών των δαπανών. Κατά τη λήξη της πράξης, το ποσό αυτό μπορεί να καταβληθεί στην ΜΚΟ βάσει της απόδοσης: εάν ο βρεφονηπιακός σταθμός ανέλαβε τη φύλαξη ενός συμβατικού αριθμού (10) επιπλέον παιδιών. Επομένως, δεν είναι απαραίτητη η αιτιολόγηση των πραγματικών δαπανών που προέκυψαν σε σχέση με αυτή τη δραστηριότητα.

⁽³³⁾ Επιτροπή παρακολούθησης στην περίπτωση της ΕΕΣ.

Αυτό σημαίνει, ωστόσο, ότι αν ο βρεφονηπιακός σταθμός αναλάμβανε τη φύλαξη μόνον 9 παιδιών, οι επιλέξιμες δαπάνες θα ήταν μηδενικές και το κατ' αποκοπή ποσό δεν θα καταβαλλόταν. Για να αποτραπεί ως έναν βαθμό κάτι τέτοιο, θα μπορούσε στο έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης να θεσπιστεί ορόσημο ότι αν ο βρεφονηπιακός σταθμός αναλάβει τη φύλαξη 5 παιδιών, θα καταβληθεί το ήμισυ του συνολικού ποσού (23 750 EUR).

Παράδειγμα (ΕΚΤ): Μια ΜΚΟ επιδιώκει τη διοργάνωση σεμιναρίου σε τοπικό επίπεδο και την ανάπτυξη δέσμης εργαλείων σχετικά με τις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες της κοινότητας των Ρομά σε μία περιφέρεια κράτους μέλους. Το έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης θα περιλαμβάνει λεπτομερές σχέδιο προϋπολογισμού και τους στόχους της επιχορήγησης, δηλαδή 1) τη διοργάνωση του σεμιναρίου και 2) την ανάπτυξη δέσμης εργαλείων για την ευαισθητοποίηση των εργοδοτών της περιοχής στα ειδικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Ρομά.

Λόγω του μεγέθους και του στόχου της πράξης (μικρή πράξη με δαπάνες που δεν ποσοτικοποιούνται εύκολα μέσω τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους) και της φύσης του δικαιούχου (τοπική ΜΚΟ), η διαχειριστική αρχή αποφασίζει να χρησιμοποιήσει την επιλογή του κατ' αποκοπή ποσού.

Για τον υπολογισμό του ύψους του κατ' αποκοπή ποσού, η διαχειριστική αρχή απαιτεί λεπτομερές σχέδιο προϋπολογισμού για κάθε μία από τις πράξεις: έπειτα από διαπραγματεύσεις για το λεπτομερές σχέδιο προϋπολογισμού, το κατ' αποκοπή ποσό ορίζεται σε: 45 000 EUR που κατανέμονται στα δύο έργα ως εξής: 25 000 EUR για το σεμινάριο και 20 000 EUR για τη δέσμη εργαλείων.

Αν τηρηθούν οι προϋποθέσεις του εγγράφου που καθορίζει τους όρους στήριξης (διοργάνωση σεμιναρίου, ανάπτυξη δέσμης εργαλείων), τα 45 000 EUR θα θεωρηθούν επιλέξιμες δαπάνες κατά την περάτωση της πράξης. Τα έγγραφα τεκμηρίωσης που απαιτούνται για την καταβολή της επιχορήγησης (και τα οποία στη συνέχεια αρχειοθετούνται) θα είναι η απόδειξη για τη διοργάνωση του σεμιναρίου και την ανάπτυξη της τελικής ολοκληρωμένης δέσμης εργαλείων.

Εάν υλοποιηθεί μόνο το ένα από τα έργα (π.χ. το σεμινάριο), η επιχορήγηση θα περιοριστεί στο συγκεκριμένο τμήμα της πράξης (25 000 EUR), ανάλογα με το τι έχει συμφωνηθεί στο έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης.

Παράδειγμα (ΕΓΤΑΑ): Συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων [άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013]

Ομάδα γεωργών που έχουν λάβει στήριξη για να συμπεριλάβουν νέες συμμετοχές σε αναγνωρισμένο σύστημα ποιότητας επιθυμούν να διοργανώσουν δραστηριότητα προώθησης για τα προϊόντα τους. Η διαχειριστική αρχή υπολόγισε το κόστος της δραστηριότητας ως κατ' αποκοπή ποσό (π.χ. 15 000 EUR / σεμινάριο με ελάχιστο αριθμό συμμετεχόντων τους 50). Η ομάδα των γεωργών πρέπει να παράσχει αποδεικτικά στοιχεία για τη διεξαγωγή της δραστηριότητας και τον αριθμό των συμμετεχόντων (τουλάχιστον 50).

Παράδειγμα (ΕΤΘΑ): Παροχή στήριξης για την εκπόνηση σχεδίων παραγωγής και εμπορικής προώθησης (μάρκετινγκ) οργανώσεων παραγωγών (ΟΠ).

Το κατ' αποκοπή ποσό (που καταβάλλεται με την έγκριση του σχεδίου) βασίζεται σε παρελθόντα στοιχεία (πρόσφατα στοιχεία που υποβλήθηκαν από τους ΟΠ σχετικά με τις ώρες και με άλλες δαπάνες). Η εκπόνηση του προγράμματος διαιρείται σε διάφορες δραστηριότητες προκειμένου να συναχθεί ένα μέσο κόστος, το οποίο στη συνέχεια πολλαπλασιάζεται επί την εφαρμοζόμενη ένταση ενίσχυσης.

3.4. Η επιμέρους περίπτωση των ενιαίων συντελεστών για τεχνική συνδρομή

3.4.1. Πεδίο εφαρμογής

Μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού Omnibus, η Επιτροπή αξιοποίησε τη νέα δυνατότητα που παρέχεται από το άρθρο 67 παράγραφος 5α του ΚΚΔ για καθορισμό χρηματοδότησης με ενιαίο συντελεστή η οποία επιστρέφεται από τις διαχειριστικές αρχές σε έναν ή περισσότερους δικαιούχους δαπανών για πράξεις που χρηματοδοτούνται βάσει του άξονα προτεραιότητας «τεχνική συνδρομή» (ΤΣ). Ο σχετικός κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2019/1867 της Επιτροπής⁽³⁴⁾ τέθηκε σε ισχύ στις 9 Νοεμβρίου 2019.

⁽³⁴⁾ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2019/1867 της Επιτροπής, της 28ης Αυγούστου 2019, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τη θέπιση κατ' αποκοπή χρηματοδότησης - http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/1867/oj

Για το ΕΚΤ, το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΓΤΑΑ, ο ενιαίος συντελεστής για τον υπολογισμό των δαπανών που σχετίζονται με την τεχνική συνδρομή ορίζεται στο 4 % των άλλων τύπων δαπανών. Για τα προγράμματα ΕΤΠΑ στο πλαίσιο της ΕΕΣ και το ΕΤΘΑ, ο ενιαίος συντελεστής ορίζεται στο 6 %. Οι συγκεκριμένοι ενιαίοι συντελεστές μπορούν να εφαρμόζονται μόνο σε δαπάνες πράξεων στο πλαίσιο των αξόνων προτεραιότητας ενός προγράμματος εκτός της τεχνικής συνδρομής, οι οποίες έχουν υποβληθεί σε διαχειριστικές επαληθεύσεις ή, στην περίπτωση του ΕΓΤΑΑ, με βάση δαπάνες πράξεων στο πλαίσιο των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης εκτός της τεχνικής συνδρομής, οι οποίες έχουν υποβληθεί στους σχετικούς διοικητικούς ελέγχους και δηλώνονται κατά το γεωργικό οικονομικό έτος που αρχίζει στις 16 Οκτωβρίου 2019 ή σε οποιοδήποτε επόμενο γεωργικό οικονομικό έτος. Συνεπώς, τα επιχειρησιακά προγράμματα που περιλαμβάνουν αποκλειστικά τεχνική βοήθεια βρίσκονται εκτός του πεδίου εφαρμογής του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού.

Επισημαίνεται ότι οι δαπάνες που μπορούν να συμπεριληφθούν στη βάση για τον υπολογισμό του ενιαίου συντελεστή αναφέρονται στη συνολική αξία των επιλέξιμων αιτήσεων πληρωμής ακόμη και αν δεν καλύπτονται όλα τα τιμολόγια από τις διαχειριστικές επαληθεύσεις, σύμφωνα με το σημείο 1.7 του «Εγγράφου καθοδήγησης για τα κράτη μέλη σχετικά με τις διαχειριστικές επαληθεύσεις» (EGESIF 14-0012_02) το οποίο προβλέπει επαλήθευση μιας αίτησης επιστροφής δαπανών από τον δικαιούχο με βάση δείγμα στοιχείων δαπανών.

Ο ενιαίος συντελεστής μπορεί να εφαρμόζεται από το λογιστικό έτος που αρχίζει την 1η Ιουλίου 2019 και μετά ή, στην περίπτωση του ΕΓΤΑΑ, από το γεωργικό οικονομικό έτος που αρχίζει στις 16 Οκτωβρίου 2019 ή σε οποιοδήποτε επόμενο γεωργικό οικονομικό έτος. Η εφαρμογή ενιαίου συντελεστή δεν προϋποθέτει τροποποίηση του προγράμματος, με εξαίρεση την περίπτωση του ΕΓΤΑΑ, όπου η πληροφορία αυτή πρέπει να περιλαμβάνεται σε κάθε επόμενη μεταγενέστερη τροποποίηση του προγράμματος.

Η απόφαση για χρήση της χρηματοδότησης με ενιαίο συντελεστή επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια του εκάστοτε κράτους μέλους. Ωστόσο, προκειμένου να αποφεύγεται ο κίνδυνος διπλής χρηματοδότησης των ίδιων δαπανών, αν εφαρμοστεί, η μέθοδος αυτή θα αποτελεί τη μοναδική μορφή επιστροφής δαπανών για τεχνική βοήθεια έως την περάτωση του προγράμματος⁽³⁵⁾. Τα κράτη μέλη θα πρέπει συνεπώς να ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με την επιλογή τους να χρησιμοποιήσουν τη συγκεκριμένη μορφή επιστροφής δαπανών ταυτόχρονα, κατά περίπτωση, με την υποβολή της πρώτης αίτησης πληρωμής στην οποία εφαρμόζεται ο ενιαίος συντελεστής.

3.4.2. Αιτήσεις πληρωμής και επιστροφές δαπανών

Η βάση για την εφαρμογή του συγκεκριμένου ενιαίου συντελεστή είναι οι δαπάνες που έχουν υποβληθεί σε διαχειριστικές επαληθεύσεις μετά την έναρξη ισχύος του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/1867 (δηλ. μετά τις 9 Νοεμβρίου 2019) και από το λογιστικό έτος που αρχίζει την 1η Ιουλίου 2019. Δαπάνες για τις οποίες οι διαχειριστικές επαληθεύσεις είχαν ολοκληρωθεί πριν από τις 9 Νοεμβρίου 2019 δεν περιλαμβάνονται σε αυτή τη βάση. Αυτό το χρονικό όριο (9 Νοεμβρίου 2019) δεν αναφέρεται στην ημερομηνία υποβολής αίτησης πληρωμής στην Επιτροπή. Στην περίπτωση του ΕΓΤΑΑ, η βάση για την εφαρμογή του συγκεκριμένου ενιαίου συντελεστή είναι οι δαπάνες που έχουν υποβληθεί σε διοικητικούς ελέγχους και δηλωθεί κατά το γεωργικό οικονομικό έτος που αρχίζει στις 16 Οκτωβρίου 2019 ή σε οποιοδήποτε επόμενο γεωργικό οικονομικό έτος.

Στην περίπτωση ποσών που έχουν εξαιρεθεί από τους λογαριασμούς λόγω της υπό εξέλιξη αξιολόγησής τους σύμφωνα με το άρθρο 137 παράγραφος 2 του ΚΚΔ, είναι δυνατό να συμπεριληφθούν σε επόμενη αίτηση πληρωμής καθώς και στη βάση για τον υπολογισμό του ενιαίου συντελεστή αν η αξιολόγηση είναι θετική και αν διενεργήθηκαν (πρόσθετες) διαχειριστικές επαληθεύσεις μετά τις 9 Νοεμβρίου 2019.

Τα κράτη μέλη πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξουν ότι ο ενιαίος συντελεστής εφαρμόζεται μόνο στις δαπάνες που πληρούν τις ανωτέρω προϋποθέσεις. Αυτό μπορεί να επιτυγχάνεται μέσω του συστήματος ΤΠ της διαχειριστικής αρχής και/ή του οργανισμού πληρωμής.

Υπάρχει περίπτωση μία αίτηση πληρωμής να περιλαμβάνει δαπάνες που υποβλήθηκαν σε διαχειριστικές επαληθεύσεις μετά τις 9 Νοεμβρίου 2019 (βάση για την εφαρμογή του ενιαίου συντελεστή για ΤΣ) και δαπάνες για τις οποίες οι διαχειριστικές επαληθεύσεις είχαν ήδη ολοκληρωθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία. Δεν υπάρχει διαφοροποίηση αυτών των δαπανών στο SFC. Επαφίεται στα κράτη μέλη να διασφαλίζουν ότι ο ενιαίος συντελεστής εφαρμόζεται αποκλειστικά στη σωστά καθορισμένη βάση, να παρακολουθούν τα ποσά ΤΣ που περιλαμβάνονται στην αίτηση πληρωμής και να μεριμνούν ώστε να αποφεύγονται οι διπλές χρηματοδοτήσεις. Μια πιθανή λύση είναι η υποβολή δύο ξεχωριστών αιτήσεων πληρωμής προκειμένου να διασφαλίζεται η σαφήνεια της διαδρομής ελέγχου.

Η Επιτροπή θα αποδίδει τις δαπάνες βάσει αιτήσεων πληρωμής οι οποίες περιλαμβάνουν ποσά που έχουν υπολογιστεί από τη διαχειριστική αρχή ή τον οργανισμό πληρωμής με εφαρμογή του καθορισμένου συντελεστή (4 % ή 6 %, αντίστοιχα) κατά τον ίδιο τρόπο με τις λοιπές αιτήσεις πληρωμής.

Το συνολικό ποσό μπορεί να καταβληθεί σε έναν και μόνο δικαιούχο ή να επιμεριστεί σε περισσότερους δικαιούχους, ανάλογα με τις ρυθμίσεις σε εθνικό επίπεδο. Ωστόσο, δεν μπορεί να υπερβαίνει όριο του 4 % (ή του 6 %, αντίστοιχα). Δεν υπάρχει απαίτηση αιτιολόγησης του επιμερισμού βάσει των ενωσιακών κανόνων.

Η μέθοδος επιστροφής δαπανών μπορεί επίσης να εφαρμόζεται σε προγράμματα που χρηματοδοτούνται από πολλά ταμεία, ακόμη και αν η προτεραιότητα ή οι προτεραιότητες που παρέχουν τη βάση των δαπανών λαμβάνουν στήριξη από ταμείο άλλο από εκείνο που χορηγεί στήριξη στην προτεραιότητα της τεχνικής συνδρομής.

⁽³⁵⁾ Για το ΕΓΤΑΑ, η μεθοδολογία πρέπει να εφαρμόζεται καθ' όλη τη διάρκεια του αντίστοιχου οικονομικού έτους.

3.4.3. Αντίκτυπος της εφαρμογής του ενιαίου συντελεστή στη διάθεση κονδυλίων για ΤΣ στο ΕΠ/πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης

Ο συντελεστής που θεσπίζεται στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό 2019/1867 θα εφαρμόζεται εντός των ορίων των κονδυλίων τεχνικής συνδρομής που διατίθενται στο πρόγραμμα. Αυτό σημαίνει ότι η χρήση της επιστροφής δαπανών ΤΣ με βάση τον ενιαίο συντελεστή δεν έχει επιπτώσεις στα διαθέσιμα κονδύλια τεχνικής συνδρομής όπως έχουν οριστεί στα προγράμματα. Ως προς αυτό, όταν αποφασίζουν σχετικά με την καταλληλότητα της επιστροφής δαπανών ΤΣ βάσει ενιαίου συντελεστή για το πρόγραμμα τους, οι αρχές του προγράμματος θα πρέπει να λαμβάνουν δεόντως υπόψη τόσο τα διαθέσιμα κονδύλια για προτεραιότητες εκτός της ΤΣ τα οποία αποτελούν τη βάση για την εφαρμογή του ενιαίου συντελεστή όσο και τα διαθέσιμα κονδύλια για την προτεραιότητα της ΤΣ. Έτσι, αν:

- το ποσό των δαπανών τεχνικής συνδρομής που διατίθεται και δεν έχει ακόμη συμπεριληφθεί σε αίτηση πληρωμής του προγράμματος αντιστοιχεί σε ποσοστό κάτω από το 4 % (ή το 6 % αντίστοιχα) των υπόλοιπων κονδυλίων εκτός ΤΣ του προγράμματος:
- οι δαπάνες τεχνικής συνδρομής θα επιστραφούν έως ότου εξαντληθεί το συνολικό ποσό δαπανών τεχνικής συνδρομής που διατίθεται για το ΕΠ. Δεν θα υπάρξουν επιστροφές δαπανών ΤΣ που υπερβαίνουν τα εν λόγω διαθέσιμα κονδύλια.
- το ποσό της τεχνικής συνδρομής που διατίθεται και δεν έχει ακόμη συμπεριληφθεί σε αίτηση πληρωμής του προγράμματος αντιστοιχεί σε ποσοστό πάνω από το 4 % (ή το 6 % αντίστοιχα) των υπόλοιπων κονδυλίων εκτός ΤΣ του προγράμματος:
- η επιστροφή βάσει ενιαίου συντελεστή δεν θα διασφαλίσει πλήρη απορρόφηση των κονδυλίων για ΤΣ καθώς για την επιστροφή των δαπανών τεχνικής συνδρομής θα χρησιμοποιηθεί μόνο ο ενιαίος συντελεστής που ορίζεται στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό 2019/1867 (η συγκεκριμένη μορφή επιστροφής βάσει ενιαίου συντελεστή δεν μπορεί να συνδυαστεί με επιστροφή ΤΣ βάσει πραγματικών δαπανών).

3.4.4. Διαδρομή ελέγχου & αντίκτυπος διορθώσεων

Εφαρμόζεται το άρθρο 125 παράγραφος 4 στοιχείο α) του ΚΚΔ και άρθρο 59 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013. Η διαχειριστική αρχή ή ο οργανισμός πληρωμής (στην περίπτωση του ΕΓΤΑΑ) πρέπει:

- να μεριμνά ώστε όλες οι δαπάνες εκτός ΤΣ που λαμβάνονται υπόψη για την εφαρμογή του ενιαίου συντελεστή έχουν υποβληθεί σε διαχειριστικές επαληθεύσεις μετά τις 9 Νοεμβρίου 2019 και, στην περίπτωση του ΕΓΤΑΑ, ώστε οι δαπάνες να έχουν υποβληθεί σε διοικητικούς ελέγχους και να μην έχουν δηλωθεί προηγουμένως στην Επιτροπή,
- και να μεριμνά για την ορθή εφαρμογή του ενιαίου συντελεστή.

Στην περίπτωση του ΕΓΤΑΑ, η επιλεξιμότητα του δικαιούχου τεχνικής συνδρομής πρέπει πάντοτε να ελέγχεται βάσει του άρθρου 48 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού αριθ. 809/2014, με στόχο την εξασφάλιση της συμμόρφωσης με το άρθρο 51 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013.

Οι διαχειριστικές επαληθεύσεις και έλεγχοι δεν θα ελέγχουν τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν ή καταβλήθηκαν από τους δικαιούχους κατά την υλοποίηση των πράξεων που δικαιούνται επιστροφές δαπανών βάσει της συγκεκριμένης μεθόδου.

Για να μπορούν οι διαχειριστικές αρχές να παρακολουθούν εάν η τεχνική συνδρομή υλοποιείται σύμφωνα με τους κανόνες του προγράμματος και συμμορφώνεται με τους δείκτες που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα, οι πληροφορίες σχετικά με την υλοποίηση της τεχνικής συνδρομής θα συνεχίσουν να περιλαμβάνονται στις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης και ενδέχεται να συζητούνται στις επιτροπές παρακολούθησης.

Οι μειώσεις στις δαπάνες που αποτελούν τη βάση υπολογισμού του ενιαίου συντελεστή μετά την εφαρμογή δημοσιονομικών διορθώσεων θα έχει αντίκτυπο στον υπολογισμό του ενιαίου συντελεστή, με αποτέλεσμα αναλογική μείωση της στήριξης για ΤΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Καθορισμός των επιλογών απλουστευμένου κόστους

Το άρθρο 67 παράγραφος 5 του ΚΚΔ εισάγει διάφορες μεθόδους για τον υπολογισμό του απλουστευμένου κόστους: ορισμένες βασίζονται σε στατιστικά ή ιστορικά στοιχεία, άλλες σε στοιχεία των δικαιούχων ή στοιχεία που περιλαμβάνονται τον κανονισμό. Μετά την τροποποίηση του κανονισμού ΚΚΔ με τον κανονισμό Omnibus, προβλέπεται ένας νέος τρόπος καθορισμού των επιλογών απλουστευμένου κόστους για τα ΕΔΕΤ: μέσω σχεδίου προϋπολογισμού. Η μέθοδος αυτή βασίστηκε στο άρθρο 14 παράγραφος 3 του κανονισμού ΕΚΤ το οποίο, πριν από την έναρξη ισχύος του κανονισμού Omnibus, επέτρεπε ήδη στις διαχειριστικές αρχές να καθορίζουν επιλογές απλουστευμένου κόστους για κάθε περίπτωση ξεχωριστά (για υποστηριζόμενες από το ΕΚΤ πράξεις) με βάση σχέδιο προϋπολογισμού ⁽³⁶⁾.

Είναι σημαντικό να διασφαλίζεται επαρκής τεκμηρίωση της εφαρμοζόμενης μεθοδολογίας κατά τον καθορισμό των επιλογών απλουστευμένου κόστους.

⁽³⁶⁾ Η δυνατότητα αυτή αφορούσε πράξεις που λάμβαναν δημόσια στήριξη έως 100 000 EUR.

4.1. Οι επιλογές απλουστευμένου κόστους πρέπει να καθορίζονται εκ των προτέρων ⁽³⁷⁾

Σύμφωνα με το άρθρο 125 παράγραφος 3 στοιχείο γ) του ΚΚΔ, η διαχειριστική αρχή πρέπει να εξασφαλίζει ότι παρέχεται στον δικαιούχο έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης για κάθε πράξη. Στο έγγραφο αυτό, είναι σημαντικό να γνωστοποιούνται στους δικαιούχους οι ακριβείς απαιτήσεις για την τεκμηρίωση των δηλούμενων δαπανών και της συγκεκριμένης απόδοσης ή αποτελέσματος που πρέπει να επιτευχθεί.

Συνεπώς, οι επιλογές απλουστευμένου κόστους πρέπει να καθορίζονται εκ των προτέρων. Όπως αναφέρεται στο άρθρο 67 παράγραφος 6 του ΚΚΔ, η εφαρμοστέα μέθοδος καθορισμού του απλουστευμένου κόστους πρέπει να περιλαμβάνεται **το αργότερο στο έγγραφο που θεσπίζει τους όρους στήριξης**. Οι σχετικές μέθοδοι και προϋποθέσεις θα πρέπει να ενσωματώνονται στους κανόνες επιλεξιμότητας του εκάστοτε προγράμματος.

Οι επιλογές απλουστευμένου κόστους πρέπει να καθορίζονται εκ των προτέρων και η χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους θα πρέπει να αναφέρεται στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων που απευθύνονται στους δυνητικούς δικαιούχους προκειμένου να διασφαλίζεται ο σεβασμός της αρχής της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης. Εξάλλου, πρέπει η αποφεύγεται η αναδρομική εφαρμογή για πράξεις που ήδη υλοποιούνται με βάση τις πραγματικές δαπάνες καθώς μπορεί με τον τρόπο αυτό να υπονομεύεται η ίση μεταχείριση των δικαιούχων.

Από τη στιγμή που καθορίζεται η τυποποιημένη κλίμακα μοναδιαίου κόστους, ο ενιαίος συντελεστής ή το ποσό (στην περίπτωση κατ' αποκοπή ποσών), δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν αλλαγές κατά τη διάρκεια της υλοποίησης ή μετά την υλοποίηση μίας πράξης με σκοπό να αντισταθμιστεί η αύξηση των δαπανών ή η υποχρησιμοποίηση του διαθέσιμου προϋπολογισμού, εκτός εάν στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων προβλέπεται ρητώς αναπροσαρμογή σε βάθος χρόνου ⁽³⁸⁾ (π.χ. στις πολυετείς πράξεις μπορεί να προβλέπεται αναπροσαρμογή σε βάθος χρόνου λόγω του πληθωρισμού).

Κατ' εξαίρεση, στην περίπτωση πολυετών πράξεων υπάρχει η δυνατότητα διευθέτησης των λογαριασμών και των αντίστοιχων δραστηριοτήτων της πράξης, αφού ολοκληρωθεί το πρώτο μέρος της πράξης, και στη συνέχεια η δυνατότητα θέσπισης της επιλογής της χρηματοδότησης με ενιαίο συντελεστή, των τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους ή των κατ' αποκοπή ποσών για το υπόλοιπο μέρος/χρονική περίοδο της πράξης. Σε τέτοιες περιπτώσεις, προκειμένου να αποφευχθεί η διπλή δήλωση των δαπανών του έργου, η περίοδος για την οποία δηλώνονται οι πραγματικές δαπάνες πρέπει να διαχωρίζεται σαφώς από την περίοδο για την οποία δηλώνονται οι δαπάνες βάσει των επιλογών απλουστευμένου κόστους.

4.2. Δίκαιη, αντικειμενική και επαληθεύσιμη μέθοδος υπολογισμού ⁽³⁹⁾

4.2.1. Γενικές αρχές

4.2.1.1. Πρέπει να είναι δίκαιη:

Ο υπολογισμός πρέπει να λογικός, δηλαδή να βασίζεται στην πραγματικότητα, και να μην είναι υπερβολικός ή ακραίος. Αν μία συγκεκριμένη τυποποιημένη κλίμακα μοναδιαίου κόστους υπολογιζόταν στο παρελθόν μεταξύ 1 και 2 EUR, οι υπηρεσίες της Επιτροπής δεν αναμένουν να υποβληθεί μια κλίμακα της τάξης των 7 EUR. Από αυτήν την άποψη, η μέθοδος που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό του μοναδιαίου κόστους, του ενιαίου συντελεστή ή του κατ' αποκοπή ποσού είναι εξαιρετικά σημαντική. Η διαχειριστική αρχή πρέπει να είναι σε θέση να εξηγήσει και να αιτιολογήσει τις επιλογές της. Η «ιδανική» δίκαιη μέθοδος υπολογισμού μπορεί να προσαρμόζει τους συντελεστές σε συγκεκριμένες προϋποθέσεις ή ανάγκες. Για παράδειγμα, η εκτέλεση ενός έργου μπορεί να κοστίζει περισσότερο σε μία απομακρυσμένη περιοχή έναντι μίας κεντρικής περιοχής λόγω των υψηλότερων εξόδων μεταφοράς· το στοιχείο αυτό θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όταν αποφασίζεται το κατ' αποκοπή ποσό ή ο ενιαίος συντελεστής ό που πρέπει να καταβληθεί για παρόμοια έργα στις δύο περιφέρειες.

4.2.1.2. Πρέπει να είναι αντικειμενική:

Η κύρια έννοια του όρου «αντικειμενική» είναι ότι δεν ευνοεί ορισμένους δικαιούχους ή πράξεις εις βάρος άλλων δικαιούχων ή πράξεων. Ο υπολογισμός της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους, του κατ' αποκοπή ποσού ή του ενιαίου συντελεστή πρέπει να διασφαλίζει ίση μεταχείριση των δικαιούχων και/ή των πράξεων. Οι διαφορές στα ποσά ή τους συντελεστές θα πρέπει να βασίζονται σε αντικειμενική αιτιολόγηση, δηλαδή στα αντικειμενικά γνωρίσματα των δικαιούχων ή των πράξεων.

4.2.1.3. Πρέπει να είναι επαληθεύσιμη:

Ο προσδιορισμός των ενιαίων συντελεστών, των τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους ή των κατ' αποκοπή ποσών πρέπει να πραγματοποιείται βάσει δικαιολογητικών που είναι δυνατό να ελεγχθούν ⁽⁴⁰⁾. Η διαχειριστική αρχή πρέπει να είναι σε θέση να αιτιολογήσει τη βάση επί της οποίας καθορίστηκε η απλουστευμένη επιλογή κόστους. Βασικό στοιχείο αποτελεί η διασφάλιση της συμμόρφωσης με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Ο φορέας που καθορίζει τη μέθοδο για την επιλογή απλουστευμένου κόστους πρέπει να τεκμηριώσει τουλάχιστον τα εξής:

- την περιγραφή της μεθόδου υπολογισμού, συμπεριλαμβανομένων των βασικών σταδίων του υπολογισμού·
- τις πηγές των δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την ανάλυση και τους υπολογισμούς, συμπεριλαμβανομένης αξιολόγησης της συνάφειας των δεδομένων με τις προβλεπόμενες πράξεις, καθώς και αξιολόγησης της ποιότητας των δεδομένων·

⁽³⁷⁾ Άρθρο 67 παράγραφος 6 του ΚΚΔ.

⁽³⁸⁾ Στις περιπτώσεις στήριξης που δεν χορηγείται μέσω πρόσκλησης υποβολής προτάσεων, αυτό πρέπει να αναφέρεται στο γενικό έγγραφο που καθορίζει τη μεθοδολογία για την παροχή της στήριξης.

⁽³⁹⁾ Άρθρο 67 παράγραφος 5 στοιχείο α) του ΚΚΔ.

⁽⁴⁰⁾ Ανεξάρτητα από το πότε καταρτίστηκε η μεθοδολογία σύμφωνα με το άρθρο 67 παράγραφος 5 στοιχείο α) του ΚΚΔ, εφόσον χρησιμοποιείται θα πρέπει να μπορεί να υποβληθεί σε έλεγχο.

— τον ίδιο τον υπολογισμό για τον καθορισμό της αξίας της επιλογής απλουστευμένου κόστους.

4.2.2. Οι μεθοδολογίες στην πράξη

Ο ΚΚΔ καθορίζει διάφορες δυνατότητες που πληρούν τα κριτήρια για δίκαιη, αντικειμενική και επαληθεύσιμη μέθοδο:

4.2.2.1. Η χρήση «στατιστικών» δεδομένων, κρίσης εμπειρογνώμονα ή άλλων αντικειμενικών πληροφοριών [άρθρο 67 παράγραφος 5 στοιχείο α) σημείο i)]

- Τα στατιστικά δεδομένα μπορεί να προέρχονται από τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες, τη EUROSTAT ή άλλες αξιόπιστες πηγές.
- Μια άλλη συνήθης πηγή στατιστικών δεδομένων είναι η στατιστική ανάλυση ιστορικών δεδομένων (τόσο για έργα όσο και για πράξεις που χρηματοδοτούνται από ΕΔΕΤ ή από άλλες πηγές).
- Άλλες αντικειμενικές πληροφορίες μπορεί να προέρχονται π.χ. από
 - έρευνες, έρευνες αγοράς, κλπ. (ανάγκη διασφάλισης της κατάλληλης τεκμηρίωσης)
 - ποσοστά επιστροφής που χρησιμοποιούνται για τα έξοδα μετακίνησης στα κράτη μέλη
 - τιμές που καθορίζονται σε εθνικό/περιφερειακό επίπεδο (π.χ. τιμή σχολικού γεύματος)
 - ωριαίες αμοιβές που καθορίζονται σε εθνική σύμβαση εργασίας
 - δεδομένα σχετικά με την αμοιβή για ισοδύναμη εργασία.
- Κρίση εμπειρογνώμονα: θα βασίζεται σε συγκεκριμένη δέσμη κριτηρίων και/ή εμπειρογνωσία που έχει αποκτηθεί σε ειδικό τομέα γνώσης, εφαρμογή ή κατηγορία προϊόντων, συγκεκριμένο επιστημονικό πεδίο, κλάδο, κλπ. Πρέπει να είναι επαρκώς τεκμηριωμένη και να προσιδιάζει στις ιδιαίτερες συνθήκες της κάθε περίπτωσης. Ο ΚΚΔ δεν περιλαμβάνει ορισμό της κρίσης εμπειρογνώμονα. Επαφίεται στις διαχειριστικές αρχές να καθορίζουν τα κριτήρια για τον χαρακτηρισμό μιας κρίσης ως κρίσης εμπειρογνώμονα και να διασφαλίζουν ότι δεν υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων.
- Οι μέγιστες τιμές, όπως τα ανώτατα όρια που ορίζονται στους εθνικούς κανόνες, δεν μπορούν κατ' αρχήν να χρησιμοποιούνται κατά τον καθορισμό μεθόδου βάσει του άρθρου 67 παράγραφος 5 στοιχείο α) του ΚΚΔ (ή κατά την εκπόνηση σχεδίου προϋπολογισμού - βλ. κεφάλαιο 4.3), εκτός εάν μπορεί να αποδειχθεί ότι αντιστοιχούν σε μια δίκαιη τιμή.

Το αποτέλεσμα αυτών των μεθοδολογιών μπορεί να εφαρμόζεται σε ομάδα πράξεων και δικαιούχων.

4.2.2.2. Η χρήση των ειδικών για κάθε δικαιούχο δεδομένων⁽⁴¹⁾ [άρθρο 67 παράγραφος 5 στοιχείο α) σημεία ii) και iii) του ΚΚΔ]

Οι μεθοδολογίες που παρουσιάζονται κατωτέρω θα πρέπει να εφαρμόζονται σε κάθε δικαιούχο. Ωστόσο, λόγω των απαιτήσεων που συνεπάγεται η χρήση των ειδικών για κάθε δικαιούχο δεδομένων, οι εν λόγω μεθοδολογίες αποτελούν απλουστεύσεις για τους δικαιούχους που θα υλοποιήσουν πολλά έργα στη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού.

α) Επαληθευμένα ιστορικά δεδομένα του κάθε δικαιούχου:

Η μέθοδος αυτή βασίζεται στην συλλογή παρελθόντων λογιστικών δεδομένων από τον δικαιούχο, για πραγματικές δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για τις κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που καλύπτονται από την απλουστευμένη επιλογή κόστους. Εφόσον κριθεί απαραίτητο, τα εν λόγω δεδομένα θα πρέπει να καλύπτουν μόνο το κέντρο ή το τμήμα δαπανών του δικαιούχου που συνδέεται με την πράξη. Το γεγονός αυτό προϋποθέτει, στην πράξη, την ύπαρξη ενός συστήματος αναλυτικής λογιστικής σε επίπεδο δικαιούχου. Επιπλέον, σημαίνει ότι οι μη επιλέξιμες δαπάνες εξαιρούνται από τους υπολογισμούς που υποστηρίζουν τις επιλογές απλουστευμένου κόστους.

Όταν μια διαχειριστική αρχή αποφασίζει να χρησιμοποιήσει τη μέθοδο αυτή, θα πρέπει να περιγράψει:

- τις κατηγορίες δαπανών που καλύπτονται·
- τη μέθοδο υπολογισμού που χρησιμοποιείται·
- το μήκος των σειρών που λαμβάνονται: θα πρέπει να λαμβάνονται λογιστικά δεδομένα για **τρία τουλάχιστον έτη** προκειμένου να εντοπίζονται τυχόν εξαιρετικές συνθήκες που ενδέχεται να επηρεάσουν τις πραγματικές δαπάνες σε ένα συγκεκριμένο έτος καθώς και τις τάσεις στα ποσά των δαπανών. Η τριετής περίοδος αναφοράς θα πρέπει να χρησιμοποιείται για να προσδιοριστούν οι ετήσιες διακυμάνσεις. Ωστόσο, αν η διαχειριστική αρχή μπορεί να αποδείξει ότι δικαιολογείται η χρήση δεδομένων για περίοδο μικρότερη των τριών ετών, αυτό μπορεί να γίνει δεκτό. Π.χ., όταν έχει εκπονηθεί ένα νέο πρόγραμμα και υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα μόνο για 2 έτη, αυτό μπορεί να θεωρηθεί αρκετό· όταν δεν υπάρχουν στοιχεία για τρία έτη, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες της κάθε περίπτωσης, μπορούν να γίνουν δεκτά δεδομένα 2 ετών. Ωστόσο, αυτό θα πρέπει να αξιολογείται κατά περίπτωση·

⁽⁴¹⁾ Οι μέθοδοι που καλύπτονται από την παρούσα ενότητα είναι αυτές που ορίζονται στο άρθρο 67 παράγραφος 5 στοιχείο α) σημεία ii) και iii) του ΚΚΔ. Το σχέδιο προϋπολογισμού που αναφέρεται στο άρθρο 14 παράγραφος 3 του κανονισμού ΕΚΤ (προ του κανονισμού Omnibus) και στο άρθρο 67 παράγραφος 5 στοιχείο αα) του ΚΚΔ δεν εμπίπτει σε αυτές τις απαιτήσεις.

- το ποσό αναφοράς που πρέπει να εφαρμόζεται, για παράδειγμα, το μέσο κόστος κατά την περίοδο αναφοράς ή το κόστος όπως καταχωρίστηκε κατά τα τελευταία έτη·
- τις προσαρμογές που απαιτούνται για την επικαιροποίηση του ποσού αναφοράς. Μπορεί να εφαρμόζεται αναπροσαρμογή για την επικαιροποίηση των δαπανών από προηγούμενα έτη στις τρέχουσες τιμές.

β) Εφαρμογή των συνήθων πρακτικών λογιστικής εγγραφής δαπανών του κάθε δικαιούχου:

Συνήθεις λογιστικές πρακτικές είναι οι πρακτικές που χρησιμοποιεί ο δικαιούχος για καταγράψει όλες τις συνήθεις καθημερινές δραστηριότητες και τα οικονομικά του (συμπεριλαμβανομένων όσων δεν συνδέονται με στήριξη από την ΕΕ). Οι εν λόγω μέθοδοι πρέπει να συμμορφώνονται με τους εθνικούς λογιστικούς κανόνες και πρότυπα. Η διάρκεια της χρήσης δεν είναι καθοριστική. Μια λογιστική μέθοδος δεν είναι «συνήθης» εάν έχει σχεδιαστεί ειδικά για μια συγκεκριμένη πράξη ή δέσμη πράξεων, π.χ. των πράξεων που λαμβάνουν στήριξη από την ΕΕ, και διαφέρει από τη λογιστική μέθοδο/-ους που χρησιμοποιούνται σε άλλες περιπτώσεις.

Είναι σημαντικό να γίνεται διάκριση μεταξύ των πραγματικών δαπανών και των δαπανών που καθορίζονται σύμφωνα με τις συνήθεις πρακτικές λογιστικής εγγραφής δαπανών των δικαιούχων.

Έτσι, πραγματικές δαπάνες είναι οι δαπάνες που υπολογίζονται με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ακρίβεια («δαπάνες που έχουν πράγματι καταβληθεί από τον δικαιούχο») για τη χρονική περίοδο της πράξης. Π.χ., για το ωριαίο κόστος προσωπικού, η χρήση τυποποιημένου αριθμού ωρών ως παρονομαστή είναι αποδεκτή (βλ. π.χ. τις 1 720 ώρες στην ενότητα 3.2.2), αλλά ο αριθμητής για τον υπολογισμό των «πραγματικών δαπανών» είναι το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών προσωπικού για κάθε συγκεκριμένο άτομο που απασχολείται στη δράση.

Το ωριαίο κόστος με βάση τις πρακτικές λογιστικής εγγραφής δαπανών του δικαιούχου μπορεί να υπολογίζεται με βάση τον μέσο όρο του κόστους αμοιβής για ένα ευρύτερο σύνολο εργαζομένων. Αυτός ο μέσος όρος αποτελεί κανονικά βαθμίδα ή παρεμφερές μέτρο, που συσχετίζεται με τις ακαθάριστες δαπάνες απασχόλησης, αλλά το μέτρο σύγκρισης μπορεί επίσης να είναι ένα κέντρο ή τμήμα δαπανών (που σχετίζονται με την πράξη) στο οποίο οι ακαθάριστες δαπάνες απασχόλησης μπορεί να ποικίλλουν σημαντικά εντός της συνολικής ομάδας εργαζομένων.

Ως εκ τούτου, για να εξασφαλιστεί ίση μεταχείριση των δικαιούχων και ότι η επιδότηση δεν καλύπτει τις μη επιλέξιμες δαπάνες, το έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης και επιτρέπει στους δικαιούχους να χρησιμοποιούν τις δικές τους πρακτικές λογιστικής εγγραφής δαπανών πρέπει να προβλέπει ελάχιστες προϋποθέσεις. Στόχος αυτών των ελάχιστων προϋποθέσεων είναι να διασφαλιστεί ότι οι πρακτικές λογιστικής εγγραφής δαπανών οριοθετούν θεωρητικά και πρακτικά σε ένα δίκαιο και αντικειμενικό σύστημα. Αυτό συνεπάγεται, στην πράξη, την ύπαρξη ενός αποδεκτού συστήματος αναλυτικής λογιστικής σε επίπεδο δικαιούχου. Επιπλέον, σημαίνει ότι οι μη επιλέξιμες δαπάνες εξαιρούνται από τους υπολογισμούς που υποστηρίζουν τις επιλογές απλουστευμένου κόστους.

γ) Κοινές απαιτήσεις για τη χρήση των ειδικών για κάθε δικαιούχο δεδομένων:

Η διαχειριστική αρχή θα πρέπει να επαληθεύει τα ειδικά για κάθε δικαιούχο δεδομένα μέσω μιας κατά περίπτωση προσέγγισης. Αυτό πρέπει να γίνεται το αργότερο κατά την εκπόνηση του εγγράφου που καθορίζει τους όρους παροχής στήριξης στον δικαιούχο. Αναλόγως της βεβαιότητας που παρέχεται από το σύστημα εσωτερικής διαχείρισης του δικαιούχου και από το σύστημα ελέγχου της διαχειριστικής αρχής, μπορεί να είναι αναγκαίο τα ειδικά για κάθε δικαιούχο δεδομένα να πιστοποιούνται από εξωτερικό ελεγκτή ή, στην περίπτωση δημόσιων φορέων, από αρμόδιο και ανεξάρτητο υπόλογο, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η αξιοπιστία των στοιχείων αναφοράς που χρησιμοποιούνται από τη διαχειριστική αρχή. Η πιστοποίηση των ιστορικών δεδομένων μπορεί να πραγματοποιείται στο πλαίσιο των προβλεπόμενων από τη νομοθεσία ή τις συμβάσεις ελέγχων. Κάθε πιστοποίηση που πραγματοποιείται με τον τρόπο αυτό προϋποθέτει εις βάθος γνώση, από τον εξωτερικό ελεγκτή ή ανεξάρτητο υπόλογο, των κανονισμών των ΕΔΕΤ όσον αφορά π.χ. τη διαδρομή ελέγχου, την επιλεξιμότητα των υποκειμένων δαπανών και το εφαρμοστέο δίκαιο. Ως εκ τούτου, η ελεγκτική αρχή μπορεί να κληθεί να υποστηρίξει αυτή τη διαδικασία.

Στις περιπτώσεις όπου ο κίνδυνος σφάλματος ή παρατυπίας στα παρελθόντα λογιστικά δεδομένα που χρησιμοποιούνται θεωρείται, π.χ., χαμηλός, η μέθοδος υπολογισμού μπορεί εξάλλου να στηρίζεται σε δεδομένα που δεν έχουν πιστοποιηθεί εκ των προτέρων από ελεγκτή. Η διαχειριστική αρχή θα πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει, με αντικειμενικό τρόπο, ότι ο κίνδυνος είναι πράγματι χαμηλός και τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι το λογιστικό σύστημα του δικαιούχου είναι αξιόπιστο, πλήρες και ακριβές.

4.3. Σχέδιο προϋπολογισμού

Όπως ορίζεται στο άρθρο 67 παράγραφος 5 στοιχείο αα) μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού Omnibus και στο άρθρο 14 παράγραφος 3 του κανονισμού ΕΚΤ στην έκδοση που ισχύει έως την έναρξη ισχύος του κανονισμού Omnibus, ένας εναλλακτικός τρόπος για τον καθορισμό των επιλογών απλουστευμένου κόστους είναι μέσω σχεδίου προϋπολογισμού. **Η διαχειριστική αρχή ή η επιτροπή παρακολούθησης των προγραμμάτων ΕΕΣ μπορεί να χρησιμοποιήσει σχέδιο προϋπολογισμού για να καθορίσει τα μοναδιαία κόστη, κατ' αποκοπή ποσά ή ενιαίους συντελεστές για τις επιστροφές δαπανών στους δικαιούχους.**

Το σχέδιο προϋπολογισμού πρέπει να καταρτίζεται ανάλογα με την περίπτωση και να συμφωνείται εκ των προτέρων από τη διαχειριστική αρχή για πράξεις στις οποίες η δημόσια στήριξη δεν υπερβαίνει τα 100 000 EUR. Το ποσό αυτό θα πρέπει να θεωρείται ως το ανώτατο όριο δημόσιας στήριξης που πρόκειται να καταβληθεί στον δικαιούχο συνολικά για την πράξη, όπως ορίζεται στο έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης στον δικαιούχο.

Η δυνατότητα αυτή είναι σχεδιασμένη έτσι ώστε να διευκολύνει την εφαρμογή της υποχρεωτικής χρήσης των επιλογών απλουστευμένου κόστους για τις μικρές πράξεις (βλ. επίσης άρθρο 67 παράγραφος 2α του ΚΚΔ). Πράγματι, η συγκεκριμένη μέθοδος επιτρέπει τον υπολογισμό ορισμένων απλουστευμένων δαπανών αν η πράξη είναι πολύ συγκεκριμένη. Το σχέδιο προϋπολογισμού θα χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των ειδικών επιλογών απλουστευμένου κόστους που σχετίζονται με την εν λόγω πράξη ή έργο. Το έγγραφο που περιέχει τον προϋπολογισμό θα πρέπει να αρχειοθετηθεί από τη διαχειριστική αρχή ως δικαιολογητικό για την αιτιολόγηση των επιλογών απλουστευμένου κόστους που χρησιμοποιούνται. Η διαχειριστική επαλήθευση της πράξης ή του έργου θα βασίζεται αποκλειστικά και μόνο στον τύπο των εφαρμοζόμενων επιλογών απλουστευμένου κόστους, και όχι στον ίδιο τον προϋπολογισμό.

Ο προϋπολογισμός πρέπει να αξιολογείται εκ των προτέρων από τη διαχειριστική αρχή με τον ίδιο τρόπο που αξιολογείται όταν χρησιμοποιούνται οι πραγματικές δαπάνες. Από την άποψη αυτή, συνιστάται ιδιαίτερα στις διαχειριστικές αρχές να καθορίζουν παραμέτρους ή ανώτατα επίπεδα δαπανών που θα χρησιμοποιούνται για τη σύγκριση τουλάχιστον των πιο σημαντικών δαπανών που έχουν εγγραφεί στον προϋπολογισμό σε σχέση με τις εν λόγω παραμέτρους. Αν δεν υπάρχουν τέτοιες παράμετροι ή ανώτατα επίπεδα δαπανών θα είναι δύσκολο για τη διαχειριστική αρχή να διασφαλίσει την ίση μεταχείριση και την τήρηση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Παρόλο που συνιστάται, κατά την αξιολόγηση του προϋπολογισμού δεν θα απαιτείται από διαχειριστική αρχή να συγκρίνει το σχέδιο αναλυτικού προϋπολογισμού που προτείνεται από τον υποψήφιο δικαιούχο με ανάλογες πράξεις.

Η διαχειριστική αρχή μπορεί επίσης να ορίζει ελάχιστα κριτήρια σχετικά με την ποιότητα των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων.

Η διαχειριστική αρχή θα πρέπει να τεκμηριώνει και να αρχειοθετεί την αξιολόγηση του σχεδίου προϋπολογισμού και τα σχετικά δικαιολογητικά έγγραφα. Το σχέδιο προϋπολογισμού δεν αποτελεί μέρος του εγγράφου που καταρτίζεται μεταξύ της διαχειριστικής αρχής και του δικαιούχου για τον καθορισμό των όρων στήριξης (συμφωνία επιχορήγησης).

Σε περίπτωση παροχής στήριξης στον ίδιο δικαιούχο περισσότερες από μία φορές, συνιστάται η σύγκριση του σχεδίου αναλυτικού προϋπολογισμού με τις πράξεις που έχουν λάβει στήριξη κατά το παρελθόν.

Παράδειγμα χρήσης σχεδίου προϋπολογισμού: Ο δικαιούχος σκοπεύει να διοργανώσει σεμινάριο για 50 συμμετέχοντες προκειμένου να παρουσιάσει νέα εργαλεία υλοποίησης.

Το προσωπικό αφιερώνει χρόνο για τον προγραμματισμό και τη διοργάνωση της εκδήλωσης, μισθώνεται χώρος για την εκδήλωση, ορισμένοι ομιλητές έρχονται από το εξωτερικό και τα πρακτικά της εκδήλωσης θα πρέπει να δημοσιευθούν. Υπάρχουν επίσης έμμεσες δαπάνες που συνδέονται με το προσωπικό (λογιστικά έξοδα, διευθυντής κ.λπ.), τους λογαριασμούς ηλεκτρικού ρεύματος και τηλεφώνου, την υποστήριξη ΤΠ κ.λπ.

Το προσχέδιο προϋπολογισμού για την πράξη είναι το εξής: ⁽⁴²⁾

Σύνολο άμεσων δαπανών	45 000	Σύνολο έμμεσων δαπανών	7 000
Άμεσες δαπάνες προσωπικού	30 000	Έμμεσες δαπάνες προσωπικού	4 000
Κόστος αίθουσας	4 000	Ηλεκτρικό ρεύμα, τηλέφωνο.	3 000
Έξοδα μετακίνησης	5 000		
Γεύματα	1 000		
Πληροφόρηση/δημοσιότητα	5 000		

Αυτό το σχέδιο προϋπολογισμού συζητείται και συμφωνείται μεταξύ της διαχειριστικής αρχής και του δικαιούχου. Ο υπολογισμός της απλουστευμένης επιλογής κόστους θα βασιστεί σε αυτά τα στοιχεία.

Η διαχειριστική αρχή μπορεί να αποφασίσει να υπολογίσει την επιχορήγηση με βάση μοναδιαίο κόστος, λαμβάνοντας υπόψη των αριθμών των συμμετεχόντων στο σεμινάριο: μοναδιαίο κόστος = 52 000 EUR/50 = 1 040 EUR/ συμμετέχοντα.

Στο έγγραφο που συνάπτεται μεταξύ της διαχειριστικής αρχής και του δικαιούχου για τον καθορισμό των όρων στήριξης πρέπει να προσδιορίζονται ο ορισμός της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους (τι είναι ένας συμμετέχων), ο μέγιστος (ελάχιστος) αριθμός συμμετεχόντων, ο τρόπος με τον οποίο πρέπει να αιτιολογείται και το μοναδιαίο κόστος (1 040 EUR).

Επιπροσθέτως, οι ενιαίοι συντελεστές που ορίζονται στα άρθρα 68, 68α και 68β του ΚΚΔ μπορούν να εφαρμόζονται για τον καθορισμό των σχετικών κατηγοριών δαπανών ενός σχεδίου προϋπολογισμού.

⁽⁴²⁾ Το παρόν σχέδιο προϋπολογισμού παρέχεται αποκλειστικά εν είδει παραδείγματος. Δεν πρέπει να θεωρείται ως επαρκώς λεπτομερές σχέδιο προϋπολογισμού.

Στο έγγραφο που θεσπίζει τους όρους στήριξης γίνεται αναφορά στο άρθρο 14 παράγραφος 3 κανονισμού ΕΚΤ (για τις συμφωνίες επιχορήγησης που υπογράφηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του κανονισμού Omnibus) ή στο άρθρο 67 παράγραφος 5 στοιχείο αα) του ΚΚΔ (για τις συμφωνίες επιχορήγησης που υπογράφηκαν μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού Omnibus).

Παράδειγμα για το ΕΓΤΑΑ: Χρήση σχεδίου προϋπολογισμού στην περίπτωση του προγράμματος LEADER

Ομάδα τοπικής δράσης (ΟΤΔ) επιλέγει έργο βιοοικονομίας που υποβλήθηκε από ΜΚΟ με στόχο τη χρήση απορριμμάτων ξυλείας για παραγωγή ενέργειας σε κοινοτικά κτίρια.

Η επιχορήγηση θα καλύπτει τις ακόλουθες δράσεις: (1) ευαισθητοποίηση (π.χ. συναντήσεις, υλικό προώθησης), (2) μελέτη σκοπιμότητας, (3) πιλοτικό έργο που περιλαμβάνει επένδυση σε συσκευές βιοαερίου, και (4) συντονισμός έργου.

Λόγω της φύσης της πράξης (ολοκληρωμένο έργο το οποίο περιλαμβάνει ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων με κόστος που δεν είναι εύκολο να προσδιοριστεί μέσω τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους), η ΟΤΔ αποφασίζει να χρησιμοποιήσει την επιλογή του κατ' αποκοπή ποσού. Για να υπολογιστεί το ύψος του κατ' αποκοπή ποσού, η ΟΤΔ θα ελέγξει το λεπτομερές σχέδιο προϋπολογισμού που υπέβαλε η ΜΚΟ μαζί με την αίτησή της. Το εν λόγω σχέδιο προϋπολογισμού θα παρουσιάζει τις εκτιμώμενες δαπάνες για όλες τις κατηγορίες δαπανών που απαιτούνται για την υλοποίηση των τεσσάρων δράσεων του έργου. Η ΟΤΔ θα αξιολογήσει αν τα ποσά αυτά (ή τα αθροίσματά τους) είναι λογικά με βάση τις διαθέσιμες μεθόδους (π.χ. σύγκριση με τα ιστορικά δεδομένα του προγράμματος ή του δικαιούχου, έρευνα αγοράς, κρίση εμπειρογνώμονα της ΟΤΔ) και, αν χρειάζεται, θα τα προσαρμόσει πριν από τον καθορισμό ενός κατ' αποκοπή ποσού (στο παράδειγμά μας 45 000 EUR). Η ΟΤΔ μπορεί να αποφασίσει να προβλέψει ένα ορόσημο, γεγονός που συνεπάγεται δύο πληρωμές: 25 000 EUR για τις δράσεις ευαισθητοποίησης και τη μελέτη και 20 000 EUR για το πιλοτικό έργο.

Το έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης θα πρέπει να αναφέρει με σαφήνεια τις δράσεις που αποτελούν προϋπόθεση για κάθε πληρωμή και τα δικαιολογητικά έγγραφα (π.χ. καταλόγους συμμετεχόντων, πορίσματα της μελέτης, φωτογραφία της συσκευής βιοαερίου, κλπ.). Αν οι όροι αυτοί τηρηθούν, με την περάτωση του έργου τα 45 000 EUR θα θεωρηθούν επιλέξιμες δαπάνες. Τα δικαιολογητικά έγγραφα που απαιτούνται για την καταβολή της επιχορήγησης (τα οποία στη συνέχεια αρχειοθετούνται) θα είναι οι αποδείξεις για την υλοποίηση των δράσεων ευαισθητοποίησης, της μελέτης και του πιλοτικού έργου.

Εάν εκτελεστεί μόνο μία από τις φάσεις του έργου (π.χ. οι δράσεις ευαισθητοποίησης και η μελέτη), η επιχορήγηση θα μειωθεί στο συγκεκριμένο τμήμα του έργου (25 000 EUR), ανάλογα με το τι έχει συμφωνηθεί στο έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης.

4.3.1. Χρήση σχεδίου προϋπολογισμού από άλλα Ταμεία ως μεθόδου για τον καθορισμό μοναδιαίου κόστους, κατ' αποκοπή ποσών και ενιαίων συντελεστών πριν από την έναρξη ισχύος του κανονισμού Omnibus

Πριν από την έναρξη ισχύος του κανονισμού Omnibus, η χρήση σχεδίου προϋπολογισμού προβλεπόταν μόνο για το ΕΚΤ και για πράξεις με δημόσια στήριξη που δεν υπερέβαινε τα 100 000 EUR (άρθρο 14 παράγραφος 3 του κανονισμού ΕΚΤ).

Ωστόσο, τα υπόλοιπα ΕΔΕΤ μπορούσαν επίσης να χρησιμοποιήσουν σχέδιο προϋπολογισμού για την αιτιολόγηση των επιλογών απλουστευμένου κόστους τους εφόσον το σχέδιο προϋπολογισμού θεωρούνταν αντικειμενική πληροφορία στο πλαίσιο του άρθρου 67 παράγραφος 5 στοιχείο α) σημείο i) του ΚΚΔ και υπό την προϋπόθεση της συμμόρφωσης με τους σχετικούς ειδικούς κανόνες του εκάστοτε Ταμείου.

Με την εφαρμογή του κανονισμού Omnibus, το σχέδιο προϋπολογισμού καθιερώνεται εφεξής στο άρθρο 67 παράγραφος 5 στοιχείο αα) ως μέθοδος που μπορεί να χρησιμοποιείται για όλα τα ΕΔΕΤ για πράξεις **με δημόσια στήριξη που δεν υπερβαίνει τα 100 000 EUR**.

4.4. Χρήση τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους, κατ' αποκοπή ποσών και ενιαίων συντελεστών από άλλους τομείς

Από άλλες πολιτικές της Ένωσης

Άρθρο 67 παράγραφος 5 στοιχείο β) του ΚΚΔ

Ο κύριος στόχος αυτής της μεθόδου είναι η εναρμόνιση των κανόνων που εφαρμόζονται στις διάφορες πολιτικές της Ένωσης. Επιδιώξη είναι να αποσαφηνιστεί ότι στις περιπτώσεις στις οποίες η Επιτροπή έχει ήδη αναπτύξει απλουστευμένο κόστος για μια συγκεκριμένη κατηγορία δικαιούχων και πράξεων στο πλαίσιο πολιτικής της ΕΕ, το κράτος μέλος δεν χρειάζεται να επαναλάβει την προσπάθεια στο πλαίσιο των πολιτικών για τα ΕΔΕΤ και μπορεί να επαναχρησιμοποιήσει τη μέθοδο και τα αποτελέσματα των επιλογών απλουστευμένου κόστους από άλλες πολιτικές της Ένωσης.

Όλες οι εφαρμοζόμενες μέθοδοι στο πλαίσιο άλλων πολιτικών της ΕΕ μπορούν να χρησιμοποιηθούν για παρόμοιες πράξεις και παρόμοιους δικαιούχους. Μέθοδοι που χρησιμοποιούνταν στο παρελθόν αλλά καταργήθηκαν δεν είναι αποδεκτές. Εάν η μέθοδος στο πλαίσιο άλλων πολιτικών της ΕΕ τροποποιηθεί κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού, τότε η αν λόγω τροποποίηση πρέπει να ισχύει και για τα έργα ΕΔΕΤ που επιλέγονται μετά την τροποποίηση.

Κατά τη χρήση μιας υφιστάμενης μεθόδου της ΕΕ, η διαχειριστική αρχή πρέπει να διασφαλίζει και να τεκμηριώνει:

- ότι επαναχρησιμοποιείται το σύνολο της μεθόδου (π.χ. ο ορισμός των άμεσων/έμμεσων δαπανών, οι επιλέξιμες δαπάνες, το πεδίο εφαρμογής, οι επικαιροποιήσεις) και όχι μόνο το αποτέλεσμα (ο συντελεστής X %).
- ότι η μέθοδος εφαρμόζεται για παρόμοιους τύπους πράξεων και δικαιούχων.
- ότι γίνεται αναφορά στη χρησιμοποιούμενη μέθοδο σε άλλες πολιτικές της ΕΕ.

Άρθρο 68 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) του ΚΚΔ

Τα άρθρα 20 και 21 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 480/2014 ⁽⁴³⁾ προβλέπουν πρόσθετους κανόνες σχετικά με τη χρήση ενιαίων συντελεστών για τον υπολογισμό των έμμεσων δαπανών με βάση μεθόδους που εφαρμόζονται σε άλλες πολιτικές της Ένωσης, και ορίζουν το πεδίο εφαρμογής τους από τα ΕΔΕΤ στο πλαίσιο του ΚΚΔ:

- Για πράξεις στους τομείς της έρευνας και καινοτομίας: Ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός ορίζει τις πράξεις στις οποίες μπορεί να εφαρμόζεται ο ενιαίος συντελεστής 25 % για τις έμμεσες δαπάνες που προβλέπεται στο Horizon 2020. ⁽⁴⁴⁾ Αυτό συνεπάγεται ότι πρέπει να εφαρμόζονται όλα τα σχετικά στοιχεία της μεθοδολογίας για την εφαρμογή του ενιαίου συντελεστή για το Horizon 2020. Οι άμεσες δαπάνες για υπεργολαβία και οι δαπάνες για τους πόρους που διατίθενται από τρίτους και δεν χρησιμοποιούνται στις εγκαταστάσεις του δικαιούχου, καθώς και η χρηματοδοτική στήριξη σε τρίτους πρέπει να εξαιρούνται από τις δαπάνες βάσει των οποίων εφαρμόζεται ο συντελεστής για τον υπολογισμό των επιλέξιμων ποσών (δηλ. εξαιρούνται από τις δαπάνες τύπου 1). Επειδή ο ενιαίος συντελεστής για το Horizon 2020 έχει οριστεί στο 25 % (και όχι έως το 25 %), η διαχειριστική αρχή δεν μπορεί να εφαρμόσει ενιαίο συντελεστή μικρότερο (ή μεγαλύτερο) του 25 % βάσει του άρθρου 68 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) του ΚΚΔ.
- Ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός απαριθμεί επίσης πράξεις παρόμοιες με αυτές του προγράμματος LIFE οι οποίες μπορούν να κάνουν χρήση του ενιαίου συντελεστή του 7 % των άμεσων δαπανών, όπως ορίζεται στο άρθρο 124 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012. ⁽⁴⁵⁾

Και στις δύο περιπτώσεις, πρέπει να γίνεται αναφορά στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό και στο σχετικό άρθρο του εγγράφου που καθορίζει τους όρους στήριξης. Επιπροσθέτως, και άλλες πολιτικές της Ένωσης που δεν αναφέρονται στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό μπορούν να λειτουργήσουν ως βάση για την εφαρμογή ΕΑΚ βάσει του άρθρου 68 στοιχείο γ) του ΚΚΔ.

Από συστήματα επιχορηγήσεων χρηματοδοτούμενα εξ ολοκλήρου από τα κράτη μέλη ⁽⁴⁶⁾

Η αρχή είναι η ίδια όπως και για τις επιλογές που χρησιμοποιούνται σε πολιτικές της Ένωσης (βλ. ανωτέρω). Ωστόσο, αντί να χρησιμοποιούνται μέθοδοι που εφαρμόζονται σε πολιτικές της Ένωσης, εφαρμόζονται οι εθνικές μέθοδοι για τις επιλογές απλουστευμένου κόστους. Οι επιλογές απλουστευμένου κόστους που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο εθνικών συστημάτων ενίσχυσης (π.χ. υποτροφίες, ημερήσιες αποζημιώσεις) μπορούν να χρησιμοποιούνται χωρίς επιπλέον υπολογισμούς. Οι εθνικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται δεν θα υπόκεινται σε ελέγχους. Οι έλεγχοι θα αξιολογούν μόνον κατά πόσον η επιλεγείσα μέθοδος αιτιολογείται ικανοποιητικά και πώς εφαρμόζεται.

Όλες οι ισχύουσες εθνικές μέθοδοι μπορούν να χρησιμοποιηθούν για παρόμοιες πράξεις και παρόμοιους δικαιούχους που λαμβάνουν στήριξη από τα ΕΔΕΤ **υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω μέθοδοι χρησιμοποιούνται επίσης για πράξεις που χρηματοδοτούνται εξ ολοκλήρου από εθνικούς πόρους**. Π.χ., μια πράξη υποστήριξης μαθητειών που χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου από εθνικούς/περιφερειακούς πόρους μπορεί να θεωρηθεί εθνικό σύστημα.

Εάν η μέθοδος τροποποιηθεί κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού, τότε η εν λόγω τροποποίηση πρέπει να εφαρμοστεί αλλά μόνο και για τα έργα ΕΔΕΤ που **επιλέγονται** στο πλαίσιο προσκλήσεων που δημοσιεύονται μετά την τροποποίηση.

Επιπλέον, δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν εθνικές μέθοδοι που έχουν διακοπεί. Εάν η μέθοδος τροποποιηθεί/διακοπεί κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού, τότε η εν λόγω τροποποίηση πρέπει να εφαρμοστεί αλλά μόνο και για τα έργα ΕΔΕΤ που **επιλέγονται** στο πλαίσιο προσκλήσεων που δημοσιεύονται μετά την τροποποίηση/διακοπή. Ωστόσο, εάν η μέθοδος διακοπεί κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού, τότε η μέθοδος είναι δυνατό να εφαρμοστεί μόνο και για τα έργα ΕΔΕΤ που **επιλέγονται** στο πλαίσιο προσκλήσεων που έχουν δημοσιευθεί πριν από τη διακοπή.

Μπορούν επίσης να χρησιμοποιούνται περιφερειακές ή άλλες τοπικές μέθοδοι υπολογισμού, αλλά πρέπει κανονικά να εφαρμόζονται στην γεωγραφική περιοχή για την οποία ισχύουν.

Όταν επαναχρησιμοποιείται μια υφιστάμενη εθνική μέθοδος, η διαχειριστική αρχή πρέπει να διασφαλίζει και να τεκμηριώνει τις ίδιες πληροφορίες που απαιτούνται και για την επαναχρησιμοποίηση μιας μεθόδου της ΕΕ:

- ότι επαναχρησιμοποιείται το σύνολο της μεθόδου (για παράδειγμα ο ορισμός των άμεσων/έμμεσων δαπανών, οι επιλέξιμες δαπάνες, το πεδίο εφαρμογής) και όχι μόνο το αποτέλεσμα (κατ' αποκοπή ποσό ύψους X EUR).

⁽⁴³⁾ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 480/2014 της Επιτροπής, της 3ης Μαρτίου 2014, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 (ΕΕ L 138 της 13.5.2014, σ. 5).

⁽⁴⁴⁾ Άρθρο 29 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση των κανόνων συμμετοχής και διάδοσης του «Ορίζων 2020 — Πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας (2014-2020)».

⁽⁴⁵⁾ Το άρθρο 124 του κανονισμού αριθ. 966/2012 αντικαταστάθηκε από το άρθρο 181 του κανονισμού Omnibus:

6. Ο αρμόδιος διατάκτης μπορεί να επιτρέπει ή να επιβάλλει, υπό μορφή ενιαίων συντελεστών, τη χρηματοδότηση των έμμεσων δαπανών του δικαιούχου με ανώτατο όριο το 7 % των συνολικών επιλέξιμων άμεσων δαπανών της ενέργειας. Είναι δυνατή η έγκριση υψηλότερου ενιαίου συντελεστή με αιτιολογημένη απόφαση της Επιτροπής. (...)

⁽⁴⁶⁾ Άρθρο 67 παράγραφος 5 στοιχείο γ) του ΚΚΔ.

- ότι κανονικά εφαρμόζεται στην ίδια γεωγραφική περιοχή ή σε μικρότερη περιοχή (συνεπώς, αν μια μεθοδολογία εφαρμόζεται σε μία μόνο περιφέρεια, θα μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί από τη συγκεκριμένη περιφέρεια, αλλά όχι σε άλλη περιφέρεια του εν λόγω κράτους μέλους όπου δεν εφαρμόζεται η εθνική μεθοδολογία)·
- ότι η μέθοδος εφαρμόζεται για παρόμοιους τύπους πράξεων και δικαιούχων·
- αναφορά στη μέθοδο και τεκμηρίωση ότι η εν λόγω μέθοδος χρησιμοποιείται για πράξεις που λαμβάνουν στήριξη από εθνικές πηγές.

Ενιαίοι συντελεστές από την περίοδο 2007-2013

Οι καθορισμένοι στην περίοδο 2007-2013 ενιαίοι συντελεστές για τον υπολογισμό των έμμεσων δαπανών που αξιολογήθηκαν και εγκρίθηκαν από τις υπηρεσίες της Επιτροπής μπορούν να συνεχίσουν να εφαρμόζονται κατά την περίοδο 2014-2020. Όταν το νέο πρόγραμμα ΕΚΤ ή ΕΤΠΑ χρησιμοποιεί το ίδιο σύστημα και συνεχίζει να παρέχει στήριξη στους ίδιους τύπους πράξεων, στην ίδια γεωγραφική περιοχή, τότε οι υπηρεσίες της Επιτροπής θα θεωρήσουν την εκ των προτέρων έγκριση που είχε δοθεί για την περίοδο 2007-2013, με επιστολή υπογεγραμμένη από την αρμόδια γενική διεύθυνση, ως ισχύουσα για την περίοδο 2014-2020. Τυχόν τροποποιήσεις της συγκεκριμένης μεθοδολογίας εμπίπτουν στην ευθύνη του κράτους μέλους.

Πώς μπορεί να αξιολογηθεί εάν πρόκειται για παρόμοιους τύπους πράξεων και δικαιούχων;

Στο άρθρο 67 παράγραφος 5 στοιχεία β) και γ) του ΚΚΔ προβλέπεται ότι τα κράτη μέλη μπορούν να επαναχρησιμοποιούν υφιστάμενες μεθόδους υπολογισμού και τα αντίστοιχα μοναδιαία κόστη, κατ' αποκοπή ποσά και ενιαίοι συντελεστές που εφαρμόζονται σε παρόμοιους τύπους πράξεων και δικαιούχων. Δεν προσδιορίζεται στον ΚΚΔ πώς νοείται η ομοιότητα των πράξεων ή των δικαιούχων. Επαφίεται στη διαχειριστική αρχή να αξιολογεί σε κάθε περίπτωση αν ικανοποιείται η προϋπόθεση της ομοιότητας. Ενδεικτικά, μια ήδη επιλέξιμη στο πλαίσιο ενός συστήματος πράξη και ο δικαιούχος της μπορεί να θεωρηθούν παρόμοιου χαρακτήρα με την υπό αξιολόγηση πράξη και τον δικαιούχο της, και η μέθοδος υπολογισμού και τα αντίστοιχα μοναδιαία κόστη / ενιαίοι συντελεστές / κατ' αποκοπή ποσά του εν λόγω συστήματος μπορεί να επαναχρησιμοποιηθούν στην υπό αξιολόγηση πράξη. Ως γενική αρχή, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλα τα στοιχεία της μεθόδου που θα μπορούσαν να έχουν αντίκτυπο στο μοναδιαίο κόστος / στο κατ' αποκοπή ποσό / στον ενιαίο συντελεστή. Κρίνεται αναγκαία η κατά περίπτωση εξέταση.

4.5. Χρήση των συντελεστών που καθορίζονται από τον ΚΚΔ και τους ειδικούς για κάθε ταμείο κανόνες

Άρθρο 67 παράγραφος 5 στοιχείο δ) του ΚΚΔ

Ο ΚΚΔ και οι ειδικοί κανονισμοί των Ταμείων ορίζουν μια σειρά συγκεκριμένων ενιαίων συντελεστών. Στόχος είναι να επιτευχθεί ασφάλεια δικαίου και να μειωθεί ο αρχικός φόρτος εργασίας ή η ανάγκη για διαθέσιμα στοιχεία για την κατάρτιση συστήματος ενιαίων συντελεστών, καθώς δεν υπάρχει απαίτηση να διενεργούνται υπολογισμοί για τον προσδιορισμό των εφαρμοζόμενων συντελεστών. Ωστόσο, οι εν λόγω μέθοδοι δεν είναι κατάλληλες για όλους τους τύπους πράξεων.

Ο ενιαίος συντελεστής που θεσπίζεται βάσει του άρθρου 68 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) του ΚΚΔ και εφαρμόζεται στα πέντε ΕΔΕΤ είναι ένας μέγιστο συντελεστής. Τα κράτη μέλη δύνανται να χρησιμοποιούν αυτόν τον συντελεστή ή μικρότερο συντελεστή, χωρίς να απαιτείται διενέργεια περαιτέρω υπολογισμών. Εντούτοις, αν η διαχειριστική αρχή αποφασίσει να μην εφαρμόσει τον ίδιο συντελεστή σε όλους τους δικαιούχους μιας πρόσκλησης υποβολής προτάσεων, θα πρέπει να μπορεί να αποδείξει ότι έγινε σεβαστή η αρχή της ίσης μεταχείρισης και της αποφυγής των διακρίσεων.

4.6. Αναπροσαρμογή των ενιαίων συντελεστών, των κατ' αποκοπή ποσών και των τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους σε βάθος χρόνου

Το άρθρο 67 του ΚΚΔ δεν περιέχει πρόβλεψη για αναπροσαρμογή των επιλογών απλουστευμένου κόστους. Επομένως, η αναπροσαρμογή δεν είναι υποχρεωτική. Ωστόσο, συνιστάται στη διαχειριστική αρχή να προχωρά σε αναπροσαρμογή των επιλογών απλουστευμένου κόστους με τη δημοσίευση μιας νέας πρόσκλησης υποβολής προτάσεων ή ανά τακτά διαστήματα, προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι τιμαριθμικές ή οικονομικές μεταβολές π.χ. στις ενεργειακές δαπάνες, στα επίπεδα μισθών κ.λπ. Η Επιτροπή προτείνει να κατοχυρωθούν στη μεθοδολογία αυτόματες αναπροσαρμογές (π.χ. με βάση τον πληθωρισμό ή την εξέλιξη των μισθών). Με αυτό τον τρόπο, η απλουστευμένη επιλογή κόστους παραμένει αξιόπιστο υποκατάστατο των πραγματικών δαπανών.

Τα αναπροσαρμοσμένα ποσά πρέπει να εφαρμόζονται αποκλειστικά σε έργα ή σε φάσεις έργων που πρόκειται να υλοποιηθούν στο μέλλον, και όχι αναδρομικά. Για τις πολυετείς πράξεις, μπορεί να προβλεφθεί μια ετήσια αναπροσαρμογή στο έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης.

Για κάθε αναθεώρηση που πραγματοποιείται, η διαχειριστική αρχή πρέπει να διαθέτει επαρκή δικαιολογητικά που να αιτιολογούν την αναπροσαρμογή των συντελεστών ή των ποσών.

4.7. Ειδικές μέθοδοι για τον καθορισμό των ποσών που καθορίζονται σύμφωνα με τους ειδικούς για κάθε ταμείο κανόνες

Άρθρο 67 παράγραφος 5 στοιχείο ε) του ΚΚΔ

Είναι δυνατό να καθοριστούν επιπλέον μέθοδοι σύμφωνα με τους ειδικούς κανονισμούς των Ταμείων. Πριν από την έναρξη ισχύος του κανονισμού Omnibus, το άρθρο 14 παράγραφος 2 του κανονισμού ΕΚΤ όριζε ενιαίο συντελεστή ύψους έως 40 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού για την κάλυψη των υπόλοιπων επιλέξιμων δαπανών μιας πράξης. Το εν λόγω άρθρο καταργήθηκε με τον κανονισμό Omnibus και αντικαταστάθηκε από το άρθρο 68β του ΚΚΔ (βλ. ενότητα 3.1.2.3).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Συνέπειες για τους λογιστικούς και λοιπούς ελέγχους**5.1. Ανάγκη για κοινή προσέγγιση όσον αφορά τους λογιστικούς και λοιπούς ελέγχους**

Οι επιλογές απλουστευμένου κόστους προϋποθέτουν **εκ των προτέρων κατά προσέγγιση υπολογισμό των δαπανών** με βάση, π.χ., ιστορικά ή στατιστικά δεδομένα. Δεδομένου ότι τα ποσά αποτελούν μέσους όρους ή διάμεσες τιμές, ή προκύπτουν από άλλες στατιστικές ορθές μεθοδολογίες, οι ΕΑΚ ενδέχεται, από τη φύση τους, να συνεπάγονται σε περιορισμένο βαθμό υπερεκτίμηση ή υποτίμηση των δαπανών που πραγματοποιούνται και εξοφλούνται από τους δικαιούχους. Ωστόσο, αυτό θεωρείται αποδεκτό βάσει των εφαρμοστέων κανόνων καθώς οι ΕΑΚ που καθορίζονται με τη σωστή μεθοδολογία θεωρούνται αξιόπιστο υποκατάστατο των πραγματικών δαπανών· η όποια υπερεκτίμηση δεν συνιστά κέρδος.

Όταν χρησιμοποιούνται ΕΑΚ, οι λογιστικοί και λοιποί έλεγχοι δεν θα συνίστανται σε εκ των υστέρων έλεγχο των τιμολογίων και των ποσών που εξοφλήθηκαν από τους δικαιούχους· θα ελέγχουν εάν η μεθοδολογία με την οποία καθορίστηκε η ΕΑΚ εκ των προτέρων συνάδει με τους εφαρμοστέους κανόνες και εάν εφαρμόζεται σωστά.

Στο παρόν κεφάλαιο περιγράφεται η προσέγγιση που ακολουθείται για τις διαχειριστικές επαληθεύσεις και τους λογιστικούς ελέγχους των επιλογών απλουστευμένου κόστους. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται επίσης να λαμβάνουν υπόψη τις βασικές απαιτήσεις που έχουν εκπονήσει από κοινού το ΕΕΣ και οι αρμόδιες για τα ΕΔΕΤ υπηρεσίες της Επιτροπής και οι οποίες αφορούν όλους τους φορείς που χρησιμοποιούν και ελέγχουν ΕΑΚ ⁽⁴⁷⁾.

Κατά την επαλήθευση και τον λογιστικό έλεγχο των επιλογών απλουστευμένου κόστους, οι εθνικές αρχές ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν κοινή προσέγγιση ώστε να διασφαλίζεται **ομοιόμορφη αντιμετώπιση** όσον αφορά τα συμπεράσματα σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δηλούμενων δαπανών.

5.2. Ο ρόλος της ελεγκτικής αρχής στον σχεδιασμό των ΕΑΚ

Συνιστάται ιδιαίτερως **στις εθνικές ελεγκτικές αρχές να διενεργούν εκ των προτέρων αξιολόγηση του σχεδιασμού των επιλογών απλουστευμένου κόστους** και να παρουσιάζουν το αποτέλεσμα της αξιολόγησής τους πριν από την υλοποίηση. Η διαχειριστική αρχή είναι αποκλειστικά υπεύθυνη για τον καθορισμό της μεθοδολογίας ΕΑΚ και των παραμέτρων της. Ωστόσο, η **εκ των προτέρων αξιολόγηση και επικύρωση αυτής της μεθοδολογίας και των υπολογισμών της από την ελεγκτική αρχή ή τον οργανισμό πιστοποίησης (για το ΕΓΤΑΑ)** βελτιώνει σημαντικά την ποιότητα των ΕΑΚ, υπό την προϋπόθεση ότι γίνεται σεβαστή η αρχή του διαχωρισμού των αρμοδιοτήτων μεταξύ των φορέων όπως ορίζεται στο άρθρο 72 στοιχείο β) του ΚΚΔ.

Κατά τη διενέργεια μιας τέτοιας αξιολόγησης, οι ελεγκτικές αρχές παρέχουν συμβουλευτική υπηρεσία η οποία δεν υπονομεύει την αμεροληψία τους κατά τον έλεγχο των δαπανών που δηλώνονται βάσει των ΕΑΚ σε επόμενο στάδιο κατά την υλοποίηση. Αν η εκ των προτέρων αξιολόγηση της συμμόρφωσης διεξαχθεί αρκετά ενδελεχώς και σε καλά καθορισμένο πλαίσιο και η ελεγκτική αρχή ή ο οργανισμός πιστοποίησης καταλήξει σε θετικό συμπέρασμα (δηλ. επίσημη επικύρωση της μεθοδολογίας ΕΑΚ), η ελεγκτική αρχή ή ο οργανισμός πιστοποίησης μπορεί να χρησιμοποιήσει το αποτέλεσμα της αξιολόγησής του για τους μελλοντικούς ελέγχους (διασφάλισης), που διενεργούνται δειγματοληπτικά στις πράξεις που εφαρμόζουν ΕΑΚ.

Για το πρόγραμμα, η προσέγγιση αυτή παρουσιάζει το πλεονέκτημα ότι παρέχει την επιθυμητή ασφάλεια δικαίου και **συμβάλλει στην πρόληψη συστημικών σφαλμάτων** που μπορεί να έχουν οικονομικές επιπτώσεις αν δεν εντοπιστούν πριν από την υλοποίηση.

5.3. Γενική προσέγγιση των διαχειριστικών επαληθεύσεων και των λογιστικών ελέγχων

Στις περιπτώσεις χρήσης απλουστευμένου κόστους, για να διαπιστωθεί η νομιμότητα και η κανονικότητα των δαπανών, τόσο οι έλεγχοι της Επιτροπής όσο και οι εθνικοί λογιστικοί και λοιποί έλεγχοι θα ελέγχουν τον ορθό σχεδιασμό της μεθοδολογίας, τους υπολογισμούς των συντελεστών ή των ποσών (κατά περίπτωση) και την ορθή εφαρμογή τους.

Ο κανονισμός Omnibus αποφάησεν, με τις τροποποιήσεις του άρθρου 125 παράγραφος 4 στοιχείο α) του ΚΚΔ, το πεδίο εφαρμογής των επαληθεύσεων που πρέπει να διενεργούνται από τη διαχειριστική αρχή σε σχέση με τις δαπάνες που επιστρέφονται σύμφωνα με τις επιλογές απλουστευμένου κόστους. Έτσι, το άρθρο 125 παράγραφος 4 στοιχείο α) του ΚΚΔ ορίζει ότι **η διαχειριστική αρχή επαληθεύει ότι τα συγχρηματοδοτούμενα προϊόντα και υπηρεσίες έχουν παραδοθεί, ότι η πράξη είναι σύμφωνη με το εφαρμοστέο δίκαιο, το επιχειρησιακό πρόγραμμα και τους όρους για τη στήριξη της πράξης.**

Επίσης, το άρθρο 125 παράγραφος 4 στοιχείο α) σημείο ii) του ΚΚΔ ορίζει ότι για τις δαπάνες που επιστρέφονται βάσει επιλογών απλουστευμένου κόστους, **οι διαχειριστικές επαληθεύσεις (και, κατά συνέπεια, οι έλεγχοι) σκοπό έχουν να επαληθεύσουν ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για την επιστροφή των δαπανών στον δικαιούχο** (π.χ. όπως ορίζονται στη συμφωνία επιχορήγησης).

Για τις δαπάνες που επιστρέφονται βάσει ΑΕΚ, η απαίτηση του άρθρου 125 παράγραφος 4 του ΚΚΔ να έχουν παραδοθεί τα συγχρηματοδοτούμενα προϊόντα και υπηρεσίες δεν συνεπάγεται ότι οι έλεγχοι θα πρέπει να επαληθεύουν ή να ζητούν τεκμηρίωση των σχετικών δαπανών.

⁽⁴⁷⁾ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR18_11/SR_SCO_EL.pdf (Παράρτημα II - 1. Διασφάλιση σχετικά με τις ΕΑΚ και 2. Επιδόσεις των ΕΑΚ).

Για το ΕΓΤΑΑ, το άρθρο 48 παράγραφος 2 στοιχείο δ) του εκτελεστικού κανονισμού αριθ. 809/2014 ορίζει ότι οι διοικητικοί έλεγχοι επαληθεύουν την επιλεξιμότητα των δαπανών της πράξης, συμπεριλαμβανομένης της συμμόρφωσης με την κατηγορία δαπανών ή τη μέθοδο υπολογισμού που πρέπει να χρησιμοποιείται όταν η πράξη ή μέρος αυτής εμπίπτει στο άρθρο 67 παράγραφος 1 στοιχεία β), γ) και δ) του ΚΚΔ. Επιπροσθέτως, σύμφωνα με την παράγραφο 3 στοιχείο β) της ίδιας διάταξης, δεν απαιτείται έλεγχος των δαπανών που προέκυψαν και των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν στις περιπτώσεις στις οποίες εφαρμόζεται μια μορφή ή μέθοδος που προβλέπεται στο άρθρο 67 παράγραφος 1 στοιχεία β), γ) ή δ) του ΚΚΔ.

Συνεπώς, το πεδίο εφαρμογής των διαχειριστικών επαληθεύσεων και των λογιστικών ελέγχων δαπανών για επιστροφές βάσει μεθοδολογίας ΕΑΚ καλύπτει τις εκροές/τα παραδοτέα για τα μοναδιαία κόστη και τα κατ' αποκοπή ποσά, και τις δαπάνες βάσης στην περίπτωση της χρηματοδότησης με ενιαίο συντελεστή. Οι διαχειριστικές επαληθεύσεις και οι λογιστικοί έλεγχοι δεν καλύπτουν τα μεμονωμένα τιμολόγια και τις επιμέρους διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων από τις οποίες απορρέουν οι δαπάνες που επιστρέφονται βάσει των επιλογών απλουστευμένου κόστους. Επομένως, τα εν λόγω έγγραφα που αφορούν οικονομικά στοιχεία ή δημόσιες συμβάσεις δεν θα απαιτείται να προσκομιστούν με σκοπό τον έλεγχο των ποσών (δαπανών) που προέκυψαν και των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν από τον δικαιούχο.

Οι λογιστικοί και λοιποί έλεγχοι διενεργούνται σε δύο επίπεδα:

- 1) Επαλήθευση του ορθού καθορισμού της μεθόδου υπολογισμού για τον καθορισμό της απλουστευμένης επιλογής κόστους, και
- 2) Επαλήθευση της ορθής εφαρμογής του/των καθορισμένου/-ων συντελεστή/-ών και ποσού/-ών.

5.3.1. Επαλήθευση του ορθού καθορισμού της μεθόδου υπολογισμού για την επιλογή απλουστευμένου κόστους

Η επαλήθευση της μεθόδου υπολογισμού διενεργείται γενικά για πρόγραμμα (ή μέρη αυτού) ή για περισσότερα από ένα προγράμματα υπό την ευθύνη διαχειριστικής αρχής ή ενδιάμεσου φορέα. Για ΕΑΚ που βασίζονται στα δεδομένα των ιδίων των δικαιούχων σύμφωνα με το άρθρο 67 παράγραφος 5 στοιχείο α) σημεία ii) και iii) και στοιχείο αα) του ΚΚΔ, η επαλήθευση θα διενεργείται για συγκεκριμένους δικαιούχους.

Στην πράξη, η ελεγκτική αρχή θα ελέγχει αν η απλουστευμένη επιλογή κόστους καθορίστηκε σύμφωνα με τις απαιτήσεις για τις μεθόδους υπολογισμού που θεσπίζονται στο άρθρο 67 παράγραφος 5 του ΚΚΔ και τις σχετικές διατάξεις που ορίζονται από τις αρχές του προγράμματος την εν λόγω απλουστευμένη επιλογή κόστους.

Η αξιολόγηση σχετικά με το εάν η μεθοδολογία που αναπτύχθηκε από τη διαχειριστική αρχή ήταν προϊόν επιμελώς διενεργηθείσας αναλυτικής διαδικασίας θα περιλαμβάνει:

- επιβεβαίωση ότι οι πληροφορίες σχετικά με τη μέθοδο υπολογισμού είναι σωστά τεκμηριωμένες και εύκολα ανιχνεύσιμες και ότι εφαρμόζονται με συνέπεια·
- επαλήθευση ότι οι δαπάνες που περιλαμβάνονται στους υπολογισμούς είναι σχετικές και ότι αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες,
- επαλήθευση της αξιοπιστίας/ακρίβειας των δεδομένων,
- επαλήθευση ότι όλες οι κατηγορίες δαπανών που καλύπτονται από την ΕΑΚ πράγματι υφίστανται, και
- αξιολόγηση της αναλυτικής περιγραφής των βημάτων που ακολουθήθηκαν κατά τον καθορισμό της απλουστευμένης επιλογής κόστους.

Ο έλεγχος της μεθόδου υπολογισμού επικεντρώνεται στην επαλήθευση της εκπλήρωσης των προϋποθέσεων για τον καθορισμό μεθοδολογίας και δεν εγκύπτει στους λόγους για την επιλογή μιας συγκεκριμένης μεθοδολογίας έναντι μιας άλλης. Η επιλογή της μεθόδου παραμένει αποκλειστική αρμοδιότητα της διαχειριστικής αρχής. Η διαχειριστική αρχή θα πρέπει να τηρεί επαρκή αρχεία σχετικά με τη καθορισθείσα μέθοδο υπολογισμού και θα πρέπει να μπορεί να αποδεικνύει τη βάση επί της οποίας αποφασίστηκαν οι ενιαίοι συντελεστές, οι τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους ή τα κατ' αποκοπή ποσά. Τα αρχεία που τηρούνται για την τεκμηρίωση της μεθόδου υπολογισμού υπόκεινται στις απαιτήσεις των εν ισχύ κανονισμών [άρθρα 82, 87 και 88 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 για το ΕΓΤΑΑ και άρθρο 140 του ΚΚΔ για τα υπόλοιπα ΕΔΕΤ].

Για τους ενιαίους συντελεστές, τα κατ' αποκοπή ποσά και τα μοναδιαία κόστη που ορίζονται στον ΚΚΔ ή στους ειδικούς κανονισμούς των Ταμείων και δεν προϋποθέτουν υπολογισμούς για τον καθορισμό του εφαρμοζόμενου συντελεστή, οι λογιστικοί έλεγχοι θα επικεντρώνονται στον καθορισμό των κατηγοριών δαπανών (π.χ. άμεσες δαπάνες, έμμεσες δαπάνες, άμεσες δαπάνες προσωπικού). Δεν υπάρχει νομική βάση για απαίτηση προσκόμισης των σχετικών εγγράφων για τις ΕΑΚ που ορίζονται στον ΚΚΔ [π.χ. οι ελεγκτές δεν μπορούν να ζητούν από τους δικαιούχους να υποβάλουν τιμολόγια για τις πραγματικές δαπάνες προκειμένου να επαληθευτεί εάν πράγματι ο δικαιούχος είχε πραγματοποιήσει έμμεσες δαπάνες ύψους 15 % κατά την εφαρμογή του άρθρου 68 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) του ΚΚΔ].

5.3.2. Επαλήθευση της ορθής εφαρμογής της μεθόδου

- Όταν χρησιμοποιείται ενιαίος συντελεστής, μοναδιαίο κόστος ή κατ' αποκοπή ποσό, δεν χρειάζεται να αιτιολογείται το πραγματικό κόστος των κατηγοριών δαπανών που καλύπτονται από τις επιλογές απλουστευμένου κόστους, οι οποίες περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, το κόστος απόσβεσης και τις εισφορές σε είδος. Οι εισφορές σε είδος όπως αναφέρονται στο άρθρο 69 παράγραφος 1 του ΚΚΔ μπορούν να ληφθούν υπόψη για τον υπολογισμό της αξίας ενός ενιαίου συντελεστή, μιας τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους ή ενός κατ' αποκοπή ποσού. Ωστόσο, όταν εφαρμόζεται η επιλογή απλουστευμένου κόστους, δεν είναι αναγκαίο να επαληθεύεται η ύπαρξη των εισφορών σε είδος και, κατά συνέπεια, ότι πληρούνται οι διατάξεις του άρθρου 69 παράγραφος 1 του ΚΚΔ.

- Όπως προαναφέρθηκε, οι επαληθεύσεις της μεθόδου υπολογισμού διεξάγονται εν γένει σε επίπεδο διαχειριστικής αρχής (ανάλογα με τη χρησιμοποιούμενη μέθοδο) ή ενδιάμεσου φορέα, ενώ **ο έλεγχος της ορθής εφαρμογής της καθορισθείσας μεθόδου διενεργείται σε επίπεδο δικαιούχου.**

5.3.2.1. Επαλήθευση της ορθής εφαρμογής ενιαίων συντελεστών

Η επαλήθευση της ορθής εφαρμογής του συστήματος της χρηματοδότησης με ενιαίο συντελεστή περιλαμβάνει **επαλήθευση των κατηγοριών δαπανών της πράξης στις οποίες εφαρμόζεται ο ενιαίος συντελεστής, δηλαδή των λεγόμενων «δαπανών βάσης» ή του υπολογισμού τους στην περίπτωση που χρησιμοποιούνται άλλες επιλογές απλουστευμένου κόστους για τον καθορισμό τους.** Κατά περίπτωση, περιλαμβάνει επίσης επαλήθευση των άλλων κατηγοριών δαπανών που δεν λαμβάνονται υπόψη στο σύστημα της χρηματοδότησης με ενιαίο συντελεστή (δηλ. των επιλέξιμων δαπανών στις οποίες δεν εφαρμόζεται ο ενιαίος συντελεστής). Δεν προβλέπονται, ωστόσο, έλεγχοι στις πραγματικές δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν από τον δικαιούχο ή στα σχετικά έγγραφα (οικονομικού χαρακτήρα) για τα ποσά που επιστρέφονται βάσει ενιαίου συντελεστή.

Τα εθνικά συστήματα θα πρέπει να παρέχουν σαφή και αδιαμφισβήτητο ορισμό των κατηγοριών δαπανών ή έναν προκαθορισμένο κατάλογο όλων των κατηγοριών επιλέξιμων δαπανών στις οποίες βασίζεται ο ενιαίος συντελεστής (και, κατά περίπτωση, των άλλων κατηγοριών επιλέξιμων δαπανών).

Καθήκον των ελεγκτών όταν ελέγχουν την ορθή εφαρμογή των ενιαίων συντελεστών είναι:

- να εξετάζουν τους **κανόνες του προγράμματος** όσον αφορά τη συγκεκριμένη επιλογή και τις συμφωνίες που έχουν συναφθεί με τον δικαιούχο, προκειμένου να επαληθεύσουν ότι:
 - ο ενιαίος συντελεστής λαμβάνει υπόψη τις σωστές κατηγορίες δαπανών, δηλ. αφορά τη σωστή κατηγορία και χρησιμοποιεί τη σωστή κατηγορία/-ες επιλέξιμων δαπανών επί της οποίας εφαρμόζεται ο ενιαίος συντελεστής·
 - ο ενιαίος συντελεστής έχει χρησιμοποιηθεί σωστά.
- να ελέγχουν τις **«δαπάνες βάσης»**, π.χ. τις δαπάνες που δηλώνονται βάσει των πραγματικών δαπανών, στις οποίες εφαρμόζεται ο ενιαίος συντελεστής, προκειμένου να επαληθεύσουν ότι:
 - δεν περιλαμβάνονται μη επιλέξιμες δαπάνες στις «δαπάνες βάσης»·
 - δεν υπάρχει διπλή δήλωση του ίδιου στοιχείου δαπάνης, δηλ. οι «δαπάνες βάσης» ή οποιεσδήποτε άλλες πραγματικές δαπάνες δεν περιλαμβάνουν στοιχείο δαπάνης που κανονικά εμπίπτει στον ενιαίο συντελεστή. Π.χ. οι διοικητικές δαπάνες που καλύπτονται από ενιαίο συντελεστή για τις έμμεσες δαπάνες δεν μπορεί να περιλαμβάνονται σε άλλη κατηγορία δαπανών, π.χ. στις άμεσες πραγματικές δαπάνες για εξωτερική πραγματογνωμοσύνη αν αυτές περιλαμβάνουν επίσης έμμεσες δαπάνες για τη διοίκηση, προκειμένου να αποφεύγεται η διπλή χρηματοδότηση·
 - το ποσό που υπολογίζεται με εφαρμογή του ενιαίου συντελεστή προσαρμόζεται αναλογικά αν υπάρξει τροποποίηση της αξίας της/των δαπάνης/-ων βάσης στην οποία εφαρμόζεται ο ενιαίος συντελεστής. Οποιαδήποτε μείωση του επιλέξιμου ποσού των «δαπανών βάσης» που γίνεται δεκτό μετά τις επαληθεύσεις των κατηγοριών επιλέξιμων δαπανών στις οποίες εφαρμόζεται ο ενιαίος συντελεστής (δηλ. σε σχέση με τον εκτιμώμενο προϋπολογισμό ή κατόπιν δημοσιονομικής διόρθωσης), θα επηρεάσει αναλογικά το ποσό που έχει γίνει δεκτό για τις κατηγορίες δαπανών που υπολογίζονται με εφαρμογή ενιαίου συντελεστή ή στις «δαπάνες βάσης».

5.3.2.2. Επαλήθευση της ορθής εφαρμογής των τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους

Η επαλήθευση της ορθής εφαρμογής των τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους περιλαμβάνει αξιολόγηση προκειμένου να εξακριβωθεί **κατά πόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που θεσπίζονται αναφορικά με τη διαδικασία, τις εκροές και/ή τα αποτελέσματα για την επιστροφή των δαπανών.**

Καθήκον του ελεγκτή είναι να ελέγχει:

- ότι οι μονάδες που παραδόθηκαν από το έργο υπό την έννοια ποσοτικοποιημένων εισροών, εκρών ή αποτελεσμάτων που καλύπτονται από τη μοναδιαία δαπάνη είναι τεκμηριωμένες και, επομένως, επαληθεύσιμες και πραγματικές· και
- ότι το **ποσό που δηλώνεται ισούται με το καθορισμένο μοναδιαίο κόστος πολλαπλασιαζόμενο επί τον πραγματικό αριθμό μονάδων που παραδόθηκαν** από το έργο.
- Εάν στο έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης θεσπίζονται και άλλες προϋποθέσεις, οι ελεγκτές επαληθεύουν επίσης εάν πληρούνται και αυτές.

Οι ελεγκτές δεν πρέπει να δέχονται μοναδιαία κόστη που έχουν καταβληθεί και δηλωθεί εκ των προτέρων και πλήρως στην Επιτροπή, χωρίς να έχει προηγουμένως υλοποιηθεί το αντίστοιχο μέρος του έργου. Ο δικαιούχος υποχρεούται να αναφέρει και να αποδείξει μόνο τον αριθμό των μονάδων που παραδόθηκαν και όχι την αντίστοιχη πραγματική δαπάνη.

5.3.2.3. Επαλήθευση της ορθής εφαρμογής των κατ' αποκοπή ποσών

Στην περίπτωση των κατ' αποκοπή ποσών, η υλοποίηση της πράξης αποτελεί κρίσιμο στοιχείο για την ενεργοποίηση της πληρωμής. Είναι επομένως ουσιαστικής σημασίας να υπάρχει διασφάλιση ότι οι εκροές / τα αποτελέσματα είναι πραγματικά. Ο έλεγχος συνίσταται συνεπώς στο να **επαληθευτεί ότι τα συμφωνηθέντα βήματα (ορόσημα, κατά περίπτωση) του έργου ολοκληρώθηκαν πλήρως και ότι παραδόθηκαν οι εκροές/τα αποτελέσματα** σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίστηκαν από τις αρχές του προγράμματος (οι εκροές/τα αποτελέσματα πρέπει να τεκμηριώνονται). Οι πραγματικές δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν από τον δικαιούχο σε σχέση με τις παραδοθείσες εκροές/αποτελέσματα δεν ελέγχονται.

5.3.2.4. Επαλήθευση στην περίπτωση συνδυασμού επιλογών στο πλαίσιο της ίδιας πράξης

Στην περίπτωση συνδυασμού ΕΑΚ, επιπροσθέτως των απαιτούμενων ελέγχων για τον κάθε τύπο απλουστευμένου κόστους που περιγράφεται ανωτέρω, **οι λογιστικοί και λοιποί έλεγχοι πρέπει να επιβεβαιώνουν ότι όλες οι δαπάνες της πράξης δηλώθηκαν μόνο μία φορά**. Πρέπει εδώ να ελέγχεται εάν οι εφαρμοζόμενες μεθοδολογίες εγγυώνται ότι καμία δαπάνη στο πλαίσιο μιας πράξης δεν μπορεί να χρεωθεί σε περισσότερους από έναν τύπο ΕΑΚ και, κατά περίπτωση, άμεσων δαπανών (διπλή δήλωση δαπανών, π.χ. και ως άμεσες και ως έμμεσες δαπάνες).

5.3.3. Πιθανά σφάλματα ή παρατυπίες σε σχέση με τη χρήση ΕΑΚ

Στα ευρήματα που μπορεί να θεωρηθούν σφάλματα ή παρατυπίες περιλαμβάνονται τα εξής:

- η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των επιλογών απλουστευμένου κόστους δεν πληροί τους κανονιστικούς όρους·
- τα αποτελέσματα της μεθόδου υπολογισμού δεν γίνονται σεβαστά κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή των συντελεστών·
- ο δικαιούχος δεν έχει τηρήσει τους καθορισμένους συντελεστές ή έχει δηλώσει μη επιλέξιμες άμεσες δαπάνες που δεν περιλαμβάνονται στις κατηγορίες των επιλέξιμων άμεσων δαπανών που έχει καθορίσει η διαχειριστική αρχή·
- διπλή δήλωση του ίδιου στοιχείου δαπάνης: ως δαπάνη «βάσης» (υπολογιζόμενη με βάση την αρχή των πραγματικών δαπανών, κατ' αποκοπή ποσό ή μοναδιαίο κόστος) και ως «υπολογισθείσα» επιλέξιμη δαπάνη (που περιλαμβάνεται στον ενιαίο συντελεστή)·
- όταν οι «δαπάνες βάσης» μειώνονται χωρίς ανάλογη μείωση των «υπολογισθεισών» επιλέξιμων δαπανών (που περιλαμβάνονται στον ενιαίο συντελεστή)·
- απουσία δικαιολογητικών εγγράφων για την αιτιολόγηση των εκροών ή μερικώς τεκμηριωμένες εκροές που όμως εξοφλήθηκαν εξ ολοκλήρου.

Αν εντοπιστεί παρατυπία στις κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών στις οποίες εφαρμόζεται ενιαίος συντελεστής σε λογιστικό έλεγχο ή στη διάρκεια διαχειριστικής επαλήθευσης, οι υπολογισθείσες επιλέξιμες δαπάνες θα πρέπει επίσης να μειωθούν.

Παράδειγμα (ΕΤΠΑ): Δήμος λαμβάνει επιχορήγηση για μέγιστο ποσό επιλέξιμων δαπανών ύψους 1 000 000 EUR για την κατασκευή ενός δρόμου.

Η αίτηση πληρωμής για το έργο είναι η εξής:

Έργο 1: εργασίες (διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης)	700 000 EUR
Έργο 2: λοιπές δαπάνες	300 000 EUR
Άμεσες δαπάνες προσωπικού (τύπος 1)	50 000 EUR
Άλλες άμεσες δαπάνες (τύπος 3)	242 500 EUR
Άλλες άμεσες δαπάνες (τύπος 2)	Άμεσες δαπάνες προσωπικού × 15 % = 7 500 EUR
Συνολικό δηλωθέν κόστος	1 000 000 EUR

Οι δαπάνες που δηλώνονται από τον δικαιούχο ελέγχονται από τη διαχειριστική αρχή. Εντοπίζονται μη επιλέξιμες δαπάνες στις άμεσες δαπάνες προσωπικού που δηλώθηκαν.

Η αποδεκτή αίτηση πληρωμής έχει ως εξής:

Έργο 1: εργασίες (διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης)	700 000 EUR
Έργο 2: λοιπές δαπάνες	300 000 288 500 EUR
Άμεσες δαπάνες προσωπικού (τύπος 1)	50 000 40 000 EUR
Άλλες άμεσες δαπάνες (τύπος 3)	242 500 EUR
Άλλες άμεσες δαπάνες (τύπος 2)	Άμεσες δαπάνες προσωπικού × 15 % = 7 500 6 000 EUR
Συνολικές επιλέξιμες δαπάνες μετά την αναλογική μείωση:	1 000 000 988 500 EUR

Παράδειγμα (ΕΚΤ): Καταβάλλεται μοναδιαίο κόστος ύψους 5 000 EUR για κάθε ασκούμενο που ολοκληρώνει το πρόγραμμα κατάρτισης.

Η εκπαίδευση αρχίζει τον Ιανουάριο και τελειώνει τον Ιούνιο και 20 άτομα αναμένεται να συμμετάσχουν. Το ποσό της αναμενόμενης επιλέξιμης δαπάνης είναι $20 \times 5\,000\text{ EUR} = 100\,000\text{ EUR}$. Κάθε μήνα ο πάροχος της κατάρτισης αποστέλλει τιμολόγιο που αντιστοιχεί στο 10 % της επιχορήγησης: 10 000 EUR στα τέλη Ιανουαρίου, 10 000 EUR στο τέλος Φεβρουαρίου κ.λπ.

Ωστόσο, δεδομένου ότι η εκπαίδευση των ασκουμένων δεν έχει ολοκληρωθεί πριν από το τέλος Ιουνίου, όλες αυτές οι πληρωμές θεωρούνται προκαταβολές και δεν μπορούν να δηλωθούν στην Επιτροπή. **Μόνον αφού αποδειχθεί ότι ορισμένοι ασκούμενοι ολοκλήρωσαν την κατάρτιση θα είναι δυνατή η πιστοποίηση ενός ποσού στην Επιτροπή:** για παράδειγμα αν ολοκληρώσουν την κατάρτιση 15 άτομα, τότε θα μπορεί να πιστοποιηθεί στην Επιτροπή το ποσό $15 \times 5\,000\text{ EUR} = 75\,000\text{ EUR}$.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Παραδείγματα επιλογών απλουστευμένου κόστους

Το παρόν παράρτημα παρέχει το παράδειγμα επιχορήγησης που παρέχεται σε δικαιούχο ο οποίος σκοπεύει να **διοργανώσει σεμινάριο για 50 συμμετέχοντες** προκειμένου να παρουσιάσει νέα εργαλεία υλοποίησης. Το προσωπικό αφιερώνει χρόνο για τον προγραμματισμό και τη διοργάνωση της εκδήλωσης, μισθώνεται ένας χώρος για την εκδήλωση, ορισμένοι ομιλητές έρχονται από το εξωτερικό και τα πρακτικά της εκδήλωσης θα πρέπει να δημοσιευθούν. Υπάρχουν επίσης έμμεσες δαπάνες που συνδέονται με το προσωπικό (λογιστικά έξοδα, διευθυντής κ.λπ.), τους λογαριασμούς ηλεκτρικού ρεύματος και τηλεφώνου, την υποστήριξη ΤΠ κ.λπ.

Το σχέδιο προϋπολογισμού σε «πραγματικές δαπάνες» έχει ως εξής, και θα παραμείνει το ίδιο για όλες τις δυνατότητες και επιλογές ώστε οι διαφορές να σαφέστερα αντιληπτές:

Σύνολο άμεσων δαπανών	135 000	Σύνολο έμμεσων δαπανών	15 000
Άμεσες δαπάνες προσωπικού	90 000	Έμμεσες δαπάνες προσωπικού	12 000
Κόστος αίθουσας	12 000	Ηλεκτρικό ρεύμα, τηλέφωνο.	3 000
Έξοδα μετακίνησης	15 000		
Γεύματα	3 000		
Πληροφόρηση/δημοσιότητα	15 000		

Στη συνέχεια περιγράφονται οι διάφοροι τρόποι με τους οποίους θα αντιμετωπιστεί το έργο, ανάλογα με την επιλεγείσα επιλογή απλουστευμένου κόστους.

Δυνατότητα 1: Τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους [άρθρο 67 παράγραφος 1 στοιχείο β) του ΚΚΔ]

Αρχή: το σύνολο ή μέρος των επιλέξιμων δαπανών υπολογίζεται με βάση ποσοτικοποιημένες εισροές, εκροές ή αποτελέσματα πολλαπλασιασμένα επί μοναδιαίο κόστος που καθορίζεται εκ των προτέρων.

Για το σεμινάριο, θα μπορούσε να οριστεί μοναδιαίο κόστος 3 000 EUR ανά άτομο που παρακολουθεί το σεμινάριο (με βάση μία από τις μεθόδους υπολογισμού του άρθρο 67 παράγραφος 5 του ΚΚΔ)

Το σχέδιο προϋπολογισμού θα είναι:

Μέγιστος αριθμός ατόμων που θα παρακολουθήσουν το σεμινάριο = 50

Μοναδιαίο κόστος / άτομο που παρακολουθεί το σεμινάριο = 3 000 EUR

Συνολικές επιλέξιμες δαπάνες = $50 \times 3\,000 \text{ EUR} = 150\,000 \text{ EUR}$

Εάν παρακολουθούν το σεμινάριο 48 άτομα, οι επιλέξιμες δαπάνες είναι: $48 \times 3\,000 \text{ EUR} = 144\,000 \text{ EUR}$

Διαδρομή ελέγχου:

- η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της αξίας της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους θα πρέπει να τεκμηριωθεί και να αποθηκευτεί·
- το έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης πρέπει να είναι σαφές σχετικά με την τυποποιημένη κλίμακα μοναδιαίου κόστους και τους παράγοντες ενεργοποίησης της πληρωμής·

— πρέπει να παρασχεθούν αποδεικτικά στοιχεία παρακολούθησης του σεμιναρίου (φύλλα παρουσιών).

Σημείωση: Στην περίπτωση αυτή δεν χρειάζεται να ελεγχθεί η επιλεξιμότητα των συμμετεχόντων. Στις περιπτώσεις στις οποίες οι στοχευόμενοι συμμετέχοντες οφείλουν να ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένο προφίλ, πρέπει να ελέγχεται η επιλεξιμότητά τους.

Δυνατότητα 2: Κατ' αποκοπή ποσά [άρθρο 67 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του ΚΚΔ]

Αρχή: το σύνολο ή μέρος των επιλέξιμων δαπανών μιας πράξης επιστρέφεται με βάση ενιαίο προκαθορισμένο ποσό, σύμφωνα με προκαθορισμένους όρους στη συμφωνία σχετικά με τις δραστηριότητες και/ή τα αποτελέσματα (που αντιστοιχούν σε 1 μονάδα). Η επιχορήγηση καταβάλλεται εάν πληρούνται οι προκαθορισμένοι όροι στη συμφωνία σχετικά με τις δραστηριότητες ή/και τις εκροές.

Θα μπορούσε να οριστεί το κατ' αποκοπή ποσό των 150 000 για τη διοργάνωση του σεμιναρίου (ανεξάρτητα από τον αριθμό των συμμετεχόντων) με σκοπό την παρουσίαση νέων εργαλείων υλοποίησης, με βάση τις μεθόδους υπολογισμού που αναφέρονται στο άρθρο 67 παράγραφος 5 του ΚΚΔ.

Το σχέδιο προϋπολογισμού θα είναι:

Στόχος του κατ' αποκοπή ποσού = διοργάνωση σεμιναρίου για την παρουσίαση νέων εργαλείων υλοποίησης

Συνολικές επιλέξιμες δαπάνες = 150 000 EUR

Εάν το σεμινάριο διοργανωθεί και παρουσιαστούν νέα μέσα υλοποίησης, το κατ' αποκοπή ποσό των 150 000 EUR είναι επιλέξιμο. Εάν το σεμινάριο δεν διοργανωθεί ή δεν παρουσιαστούν νέα εργαλεία εφαρμογής, δεν καταβάλλεται κανένα ποσό.

Διαδρομή ελέγχου:

- η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της αξίας του κατ' αποκοπή ποσού θα πρέπει να τεκμηριωθεί και να αποθηκευτεί·
- το έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης πρέπει να είναι σαφές σχετικά με το κατ' αποκοπή ποσό και τους παράγοντες ενεργοποίησης της πληρωμής·
- πρέπει να αποδεικνύεται η πραγματοποίηση του σεμιναρίου και το περιεχόμενό του (άρθρα εφημερίδων, πρόσκληση & πρόγραμμα, φωτογραφίες,...).

Δυνατότητα 3: Χρηματοδότηση με ενιαίο συντελεστή [άρθρο 67 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του ΚΚΔ]

Σημείωση: τα ποσά που προκύπτουν από τους υπολογισμούς στρογγυλοποιούνται.

Γενική αρχή: Οι ειδικές κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που καθορίζονται σαφώς εκ των προτέρων, υπολογίζονται με την εφαρμογή ενός εκ των προτέρων καθορισμένου συντελεστή για μία ή περισσότερες άλλες κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών.

Κατά τη σύγκριση των συστημάτων χρηματοδότησης με ενιαίο συντελεστή, πρέπει πάντοτε να συγκρίνονται όλα τα κατωτέρω στοιχεία της μεθόδου και όχι μόνο οι ενιαίοι συντελεστές:

- οι κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών στις οποίες θα εφαρμοστεί ο ενιαίος συντελεστής (η «βάση»)·
- ο ίδιος ο ενιαίος συντελεστής·
- οι κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που υπολογίζονται με τον ενιαίο συντελεστή·
- κατά περίπτωση, οι κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών στις οποίες δεν εφαρμόζεται ο ενιαίος συντελεστής και οι οποίες δεν υπολογίζονται με τον ενιαίο συντελεστή.

Επιλογή 1: Γενικός κανόνας της «χρηματοδότησης με ενιαίο συντελεστή»

Το κράτος μέλος χρησιμοποιεί μία από τις μεθόδους που θεσπίζονται στο άρθρο 67 παράγραφος 5 του ΚΚΔ ⁽¹⁾ για να καθορίσει ενιαίο συντελεστή της τάξης του 47 %, το οποίο θα εφαρμοστεί σε όλες τις δαπάνες προσωπικού (άμεσες και έμμεσες) για τον υπολογισμό των άλλων δαπανών ⁽²⁾ της πράξης:

Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών στις οποίες εφαρμόζεται ο συντελεστής για τον υπολογισμό των ποσών για άλλες επιλέξιμες δαπάνες (τύπος 1)	Κόστος προσωπικού= 90 000 + 12 000 = 102 000 EUR
Ο ενιαίος συντελεστής	47 %
Άλλες κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που υπολογίζονται με τον ενιαίο συντελεστή (τύπος 2)	Άλλες δαπάνες = 47 % των δαπανών προσωπικού = 47 % × 102 000 = 47 940 EUR
Άλλες κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών στις οποίες δεν εφαρμόζεται ο ενιαίος συντελεστής και οι οποίες δεν υπολογίζονται με τον ενιαίο συντελεστή (τύπος 3)	Άνευ αντικειμένου

=> Συνολικές επιλέξιμες δαπάνες = 102 000 + 47 940 = 149 940 EUR.

Το σχέδιο προϋπολογισμού λαμβάνει την ακόλουθη μορφή:

Δαπάνες προσωπικού (τύπος 1):	102 000	Άλλες δαπάνες (τύπος 2) = 47 % των δαπανών προσωπικού	47 940
Άμεσες δαπάνες προσωπικού	90 000	(υπολογιζόμενες)	
Έμμεσες δαπάνες προσωπικού	12 000	Συνολικές επιλέξιμες δαπάνες	149 940

(Βασιζόμενες εν γένει στις πραγματικές δαπάνες)

Διαδρομή ελέγχου:

Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών στις οποίες εφαρμόζεται ο συντελεστής για τον υπολογισμό των ποσών άλλων επιλέξιμων δαπανών	Άμεσες δαπάνες = — σαφής ορισμός του τι είναι οι δαπάνες προσωπικού· — αποδεικτικά στοιχεία των εν λόγω δαπανών (εκκαθαριστικά σημειώματα αποδοχών, καταστάσεις ελέγχου του χρόνου εργασίας, κατά περίπτωση κ.λπ.)
Ο ενιαίος συντελεστής	Αναφορά στη μέθοδο που έχει επιλεγεί για τον ενιαίο συντελεστή, και: — για α), στο επίπεδο της διαχειριστικής αρχής είναι ανάγκη να φυλάσσεται το έγγραφο που αποδεικνύει την μέθοδο υπολογισμού· — για β), ορθή εφαρμογή της μεθοδολογίας (η οποία εξακολουθεί να ισχύει όταν επιλέγεται η πράξη) και αποδείξεις ότι ο δικαιούχος και ο τύπος πράξεων είναι παρόμοιοι· — για γ), αποδείξεις ότι η μεθοδολογία εφαρμόζεται στα συστήματα επιχορηγήσεων που χρηματοδοτούνται εξ ολοκλήρου από το κράτος μέλος και εξακολουθεί να ισχύει όταν επιλέγεται η πράξη, και αποδείξεις ότι ο δικαιούχος και ο τύπος πράξεων είναι παρόμοιοι· — για δ), αναφορά στη μέθοδο που χρησιμοποιείται.
Άλλες κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που υπολογίζονται με τον ενιαίο συντελεστή	Δεν απαιτείται αιτιολόγηση.

Επιλογή 2: Χρηματοδότηση έμμεσων δαπανών με ενιαίο συντελεστή [άρθρο 68 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) του ΚΚΔ]

Σύμφωνα με το άρθρο 68 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) του ΚΚΔ, τα κράτη μέλη ορίζουν ένα σύστημα χρηματοδότησης με ενιαίο συντελεστή στο οποίο ενιαίος συντελεστής της τάξης του 11,1 % —που υπολογίζεται σύμφωνα με μία από τις μεθόδους του άρθρου 67 παράγραφος 5 στοιχείο α) ή στοιχείο γ) του ΚΚΔ— εφαρμόζεται στις επιλέξιμες άμεσες δαπάνες. Ο συντελεστής υπολογίζεται με βάση δίκαιη, αντικειμενική και επαληθεύσιμη μέθοδο υπολογισμού ή μέθοδο που η οποία εφαρμόζεται σε άλλα συστήματα επιχορηγήσεων που χρηματοδοτούνται εξ ολοκλήρου από το κράτος μέλος για παρόμοιο τύπο πράξης και δικαιούχου:

⁽¹⁾ στα στοιχεία α), β), γ) ή δ)

⁽²⁾ Επισημαίνεται ότι αν οι κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που υπολογίζονται με ενιαίο συντελεστή είναι έμμεσες δαπάνες, τότε, σύμφωνα με το άρθρο 68 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) του ΚΚΔ, τον ενιαίο συντελεστή δεν πρέπει να υπερβαίνει το 25 %.

Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών στις οποίες εφαρμόζεται ο συντελεστής για τον υπολογισμό των ποσών για τις επιλέξιμες έμμεσες δαπάνες (τύπος 1)	Επιλέξιμες άμεσες δαπάνες = 135 000 EUR
Ο ενιαίος συντελεστής	11,1 % (δεν μπορεί να υπερβαίνει το 25 % και πρέπει να αιτιολογείται)
Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που υπολογίζονται με τον ενιαίο συντελεστή (τύπος 2)	Έμμεσες δαπάνες (υπολογιζόμενες) = 11,1 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών = $11,1 \% \times 135\,000 = 14\,500$ EUR
Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών στις οποίες δεν εφαρμόζεται ο ενιαίος συντελεστής και οι οποίες δεν υπολογίζονται με ενιαίο συντελεστή (τύπος 3)	Άνευ αντικειμένου καθώς δεν υπάρχουν άλλες επιλέξιμες δαπάνες.

=> Συνολικές επιλέξιμες δαπάνες = 135 000 + 14 500 = 149 500 EUR

Το σχέδιο προϋπολογισμού λαμβάνει την ακόλουθη μορφή:

Άμεσες δαπάνες (τύπου 1):	135 000	Έμμεσες δαπάνες (τύπος 2) = 11,1 % των άμεσων δαπανών	14 500
Άμεσες δαπάνες προσωπικού	90 000	(υπολογιζόμενες)	
Κόστος αίδουσας	12 000		
Έξοδα μετακίνησης	15 000	Συνολικές επιλέξιμες δαπάνες	149 500
Γεύματα	3 000		
Πληροφόρηση/δημοσιότητα	15 000		

(Βασιζόμενες εν γένει στις πραγματικές δαπάνες)

Διαδρομή ελέγχου:

Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών στις οποίες εφαρμόζεται το ο ενιαίος συντελεστής για τον υπολογισμό των επιλέξιμων ποσών	Άμεσες δαπάνες = — σαφής ορισμός του τι είναι οι άμεσες δαπάνες· — αποδεικτικά στοιχεία των εν λόγω δαπανών (εκκαθαριστικά σημειώματα αποδοχών, καταστάσεις ελέγχου του χρόνου εργασίας, κατά περίπτωση, αποδεικτικά διαφήμισης και τιμολόγια κ.λπ.)
Ο ενιαίος συντελεστής	Αναφορά στη μέθοδο που έχει επιλεγεί για το κατ' αποκοπή ποσό, και: — για α), στο επίπεδο της διαχειριστικής αρχής είναι ανάγκη να φυλάσσεται το έγγραφο που αποδεικνύει την μέθοδο υπολογισμού· — για β), ορθή εφαρμογή της μεθοδολογίας και αποδείξεις ότι ο δικαιούχος και ο τύπος πράξεων είναι παρόμοιοι· — για γ), αποδείξεις ότι η μεθοδολογία εφαρμόζεται στα συστήματα επιχορηγήσεων που χρηματοδοτούνται εξ ολοκλήρου από το κράτος μέλος, και αποδείξεις ότι ο δικαιούχος και ο τύπος πράξεων είναι παρόμοιοι·
Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που υπολογίζονται με τον ενιαίο συντελεστή	Δεν απαιτείται αιτιολόγηση.

Επιλογή 3: Χρηματοδότηση με ενιαίο συντελεστή έμμεσων δαπανών [άρθρο 68 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) του ΚΚΔ]

Το κράτος μέλος μπορεί να αποφασίσει να επιλέξει το σύστημα ενιαίου συντελεστή του άρθρου 68 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) του ΚΚΔ: ενιαίος συντελεστής ύψους έως 15 % για τον υπολογισμό των έμμεσων δαπανών εφαρμόζεται μόνο στις επιλέξιμες άμεσες δαπάνες προσωπικού. Δεν χρειάζεται να αιτιολογείται ο ενιαίος συντελεστής εφόσον ορίζεται από τον κανονισμό.

Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών στις οποίες εφαρμόζεται τον ενιαίο συντελεστή για τον υπολογισμό των επιλέξιμων ποσών (τύπος 1):	Άμεσες δαπάνες προσωπικού = 90 000 EUR
Ο ενιαίος συντελεστής	15 % (δεν απαιτείται αιτιολόγηση)
Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που υπολογίζονται με τον ενιαίο συντελεστή (τύπος 2)	Έμμεσες δαπάνες (υπολογιζόμενες) = 15 % των άμεσων δαπανών = 15 % × 90 000 = 13 500 EUR
Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών στις οποίες δεν εφαρμόζεται ο ενιαίος συντελεστής και οι οποίες δεν υπολογίζονται με ενιαίο συντελεστή (τύπος 3)	Άλλες άμεσες δαπάνες (κόστος αίθουσας, έξοδα μετακίνησης, γεύματα, πληροφόρηση, δημοσιότητα) = 45 000 EUR

Σύνολο επιλέξιμων δαπανών = άμεσες δαπάνες προσωπικού + υπολογιζόμενες έμμεσες δαπάνες + άλλες άμεσες δαπάνες = 90 000 + 13 500 + 45 000 = 148 500 EUR

Το σχέδιο προϋπολογισμού λαμβάνει την ακόλουθη μορφή:

Άμεσες δαπάνες προσωπικού (τύπος 1)	90 000	=>	Έμμεσες δαπάνες (τύπος 2) = 15 % των άμεσων δαπανών προσωπικού	13 500
			(υπολογιζόμενες)	
Άλλες άμεσες δαπάνες (τύπος 3)				
Κόστος αίθουσας	12 000			
Έξοδα μετακίνησης	15 000		Συνολικές επιλέξιμες δαπάνες	148 500
Γεύματα	3 000			
Πληροφόρηση/δημοσιότητα	15 000			

(Βασιζόμενες εν γένει στις πραγματικές δαπάνες)

Διαδρομή ελέγχου:

Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών στις οποίες εφαρμόζεται το ο ενιαίος συντελεστής για τον υπολογισμό των επιλέξιμων ποσών	<p>Άμεσες δαπάνες προσωπικού =</p> <ul style="list-style-type: none"> — σαφής ορισμός του τι είναι οι άμεσες δαπάνες προσωπικού· — αποδεικτικά στοιχεία των δαπανών μισθοδοσίας (εκκαθαριστικά σημειώματα αποδοχών, καταστάσεις ελέγχου του χρόνου εργασίας κατά περίπτωση, συλλογικές συμβάσεις που δικαιολογούν τις παροχές σε είδος κατά περίπτωση, αναλυτικό τιμολόγιο του εξωτερικού παρόχου)
Ο ενιαίος συντελεστής	Το έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης θα πρέπει επίσης να περιέχει αναφορά στο άρθρο 68 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) του ΚΚΔ.
Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που υπολογίζονται με τον ενιαίο συντελεστή	Δεν απαιτείται αιτιολόγηση.
Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών στις οποίες δεν εφαρμόζεται τον ενιαίο συντελεστή και οι οποίες δεν υπολογίζονται με τον ενιαίο συντελεστή	Άλλες άμεσες δαπάνες όπως το κόστος αίθουσας, τα έξοδα μετακίνησης, τα γεύματα, οι δαπάνες για πληροφόρηση/δημοσιότητα πρέπει να δικαιολογούνται με τα σχετικά τιμολόγια και αποδείξεις παροχής υπηρεσιών, εάν απαιτείται.

Επιλογή 4: Χρηματοδότηση με ενιαίο συντελεστή §(άρθρο 68β παράγραφος 1 του ΚΚΔ)

Το κράτος μέλος μπορεί να αποφασίσει να επιλέξει το σύστημα ενιαίου συντελεστή του άρθρου 68β παράγραφος 1 του ΚΚΔ: ενιαίος συντελεστής ύψους έως 40 % εφαρμόζεται μόνον στις άμεσες δαπάνες προσωπικού για τον υπολογισμό όλων των άλλων δαπανών της πράξης ⁽³⁾. Δεν χρειάζεται να αιτιολογείται ο ενιαίος συντελεστής εφόσον ορίζεται από τον κανονισμό ⁽⁴⁾.

Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών στις οποίες εφαρμόζεται τον ενιαίο συντελεστή για τον υπολογισμό των επιλέξιμων ποσών (τύπος 1):	Επιλέξιμες άμεσες δαπάνες προσωπικού = 90 000 EUR
Ο ενιαίος συντελεστής	40 % (δεν απαιτείται αιτιολόγηση)
Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που υπολογίζονται με τον ενιαίο συντελεστή (τύπος 2)	Όλες οι άλλες δαπάνες = 40 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού = 40 % × 90 000 = 36 000 EUR
Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών στις οποίες δεν εφαρμόζεται ο ενιαίος συντελεστής και οι οποίες δεν υπολογίζονται με ενιαίο συντελεστή (τύπος 3)	Μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού Omnibus, οι μισθοί και τα επιδόματα για τους συμμετέχοντες μπορούν να δηλώνονται επιπροσθέτως του ενιαίου συντελεστή 40 % και των άμεσων δαπανών προσωπικού (άρθρο 68β παράγραφος 2 του ΚΚΔ).

Σύνολο επιλέξιμων δαπανών = άμεσες δαπάνες προσωπικού + όλες οι άλλες υπολογιζόμενες δαπάνες = 90 000 + 36 000 = 126 000 EUR

Το σχέδιο προϋπολογισμού λαμβάνει την ακόλουθη μορφή:

Άμεσες δαπάνες προσωπικού (τύπος 1)	90 000	=>	Όλες οι άλλες δαπάνες (τύπος 2) = 40 % των άμεσων δαπανών προσωπικού	36 000
(Βασιζόμενες εν γένει στις πραγματικές δαπάνες)				
(υπολογιζόμενες)				
Συνολικές επιλέξιμες δαπάνες				126 000

Διαδρομή ελέγχου:

Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών στις οποίες εφαρμόζεται το ο ενιαίος συντελεστής για τον υπολογισμό των επιλέξιμων ποσών	Άμεσες δαπάνες προσωπικού = — σαφής ορισμός του τι είναι οι άμεσες δαπάνες προσωπικού· — αποδεικτικά στοιχεία των δαπανών μισθοδοσίας (εκκαθαριστικά σημειώματα αποδοχών, καταστάσεις ελέγχου του χρόνου εργασίας κατά περίπτωση, συλλογικές συμβάσεις που δικαιολογούν τις παροχές σε είδος κατά περίπτωση, αναλυτικό τιμολόγιο του εξωτερικού παρόχου)
Ο ενιαίος συντελεστής	Το έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης θα πρέπει επίσης να περιέχει αναφορά στο άρθρο 68β του ΚΚΔ.
Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που υπολογίζονται με τον ενιαίο συντελεστή (τύπος 2)	Δεν απαιτείται αιτιολόγηση. Ωστόσο, συνιστάται να προσδιορίζονται ποια είδη κατηγοριών δαπανών καλύπτονται από τον εν λόγω ενιαίο συντελεστή προκειμένου να αποδεικνύεται η συμμόρφωση με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, κατά περίπτωση.
Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών στις οποίες δεν εφαρμόζεται ο ενιαίος συντελεστής και οι οποίες δεν υπολογίζονται με ενιαίο συντελεστή (τύπος 3)	Αποδεικτικά στοιχεία για τους μισθούς και τα επιδόματα που καταβλήθηκαν στους συμμετέχοντες.

⁽³⁾ Εκτός των μισθών και επιδομάτων για τους συμμετέχοντες (άρθρο 68β παράγραφος 2 του ΚΚΔ).

⁽⁴⁾ Απαιτείται αιτιολόγηση αν ο συντελεστής υπερβαίνει το 40 %. Ωστόσο, συντελεστής άνω του 40 % θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί μόνον σε πλαίσιο που δεν εμπίπτει στο άρθρο 14 παράγραφος 2 του ΕΚΤ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Παράδειγμα συμβατότητας των επιλογών απλουστευμένου κόστους με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις

Μια επιχείρηση λαμβάνει επιχορήγηση στο πλαίσιο καθεστώτος κρατικών ενισχύσεων για την υλοποίηση έργου κατάρτισης για το προσωπικό της. Η δημόσια στήριξη ανέρχεται σε 387 000 EUR. Η ενίσχυση αυτή υπολείπεται του ορίου των 2 εκατ. EUR που ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο ιδ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής⁽¹⁾ και, ως εκ τούτου, εφαρμόζεται ο GBER.

Ο δικαιούχος και η διαχειριστική αρχή συμφωνούν να κάνουν χρήση τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους για να προσδιοριστεί το κόστος των μαθημάτων ανά συμμετέχοντα.

Το άρθρο 31 του GBER ορίζει τα ακόλουθα σχετικά με ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση:

1. Οι ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου I.
2. Δεν χορηγούνται ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση που πραγματοποιείται από επιχειρήσεις προκειμένου να συμμορφωθούν με τα εθνικά υποχρεωτικά πρότυπα επαγγελματικής κατάρτισης.
3. Είναι επιλέξιμες οι ακόλουθες δαπάνες:
 - α) δαπάνες προσωπικού των εκπαιδευτών, για τις ώρες κατά τις οποίες οι εκπαιδευτές συμμετέχουν στην επαγγελματική κατάρτιση·
 - β) λειτουργικές δαπάνες εκπαιδευτών και εκπαιδευόμενων που σχετίζονται άμεσα με το έργο επαγγελματικής κατάρτισης, όπως έξοδα μετακίνησης, έξοδα διαμονής, υλικά και εφόδια που σχετίζονται άμεσα με το έργο, αποσβέσεις των υλικοτεχνικών μέσων και του εξοπλισμού, στον βαθμό που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το έργο επαγγελματικής κατάρτισης.
 - γ) δαπάνες συμβουλευτικών υπηρεσιών σε σχέση με το έργο επαγγελματικής κατάρτισης·
 - δ) δαπάνες προσωπικού των εκπαιδευόμενων και γενικές έμμεσες δαπάνες (διοικητικές δαπάνες, μισθώματα, γενικά έξοδα) για τις ώρες κατά τις οποίες οι εκπαιδευόμενοι συμμετέχουν στην επαγγελματική κατάρτιση.
4. Η ένταση ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 50 % των επιλέξιμων δαπανών. Μπορεί να αυξηθεί, μέχρι το 70 % των επιλέξιμων δαπανών κατ' ανώτατο όριο, ως εξής:
 - α) κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες, εάν η επαγγελματική κατάρτιση απευθύνεται σε εργαζομένους με αναπηρία ή σε εργαζομένους σε μειονεκτική θέση·
 - β) κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες, εάν η ενίσχυση χορηγείται σε μεσαίες επιχειρήσεις και κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες, εάν χορηγείται σε μικρές επιχειρήσεις.
5. Όταν η ενίσχυση χορηγείται στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών, η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξηθεί στο 100 % των επιλέξιμων δαπανών, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - α) οι εκπαιδευόμενοι δεν αποτελούν ενεργά μέλη του πληρώματος, αλλά είναι υπεράριθμοι επί του πλοίου· και
 - β) η επαγγελματική κατάρτιση πραγματοποιείται σε πλοία εγγεγραμμένα σε νηολόγια της Ένωσης.

⁽¹⁾ Όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1084 της Επιτροπής, της 14ης Ιουνίου 2017. Πριν από την έναρξη ισχύος του εν λόγω κανονισμού που τροποποιεί τον GBER, τα έξοδα διαμονής δεν περιλαμβάνονταν στις επιλέξιμες δαπάνες με εξαίρεση τις ελάχιστες αναγκαίες δαπάνες διαμονής για τους εκπαιδευόμενους που είναι εργαζόμενοι με αναπηρία.

Η διαχειριστική αρχή αποφασίζει να καθορίσει τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους για τον προσδιορισμό των επιλέξιμων δαπανών των έργων. Χρησιμοποιεί στατιστικά στοιχεία [σύμφωνα με το άρθρο 67 παράγραφος 5 στοιχείο α) σημείο i) του ΚΚΔ] για παρόμοιο τύπο επαγγελματικής κατάρτισης σε μια δεδομένη γεωγραφική περιοχή.

Μετά από κατάλληλη επεξεργασία των στατιστικών στοιχείων, το μέσο κόστος που προκύπτει ανά στοιχείο δαπανών για το συγκεκριμένο είδος κατάρτισης με παρόμοιο αριθμό συμμετεχόντων είναι:

(σε EUR)		(σε EUR)	
Άμεσες δαπάνες		Έμμεσες δαπάνες	
Εκπαιδευτής — αποζημίωση	100 000	Διοικητικές δαπάνες	17 500
Εκπαιδευτής — έξοδα μετακίνησης	10 000	Μισθώματα	15 000
Εκπαιδευόμενοι — αποζημίωση	140 000	Γενικά έξοδα	12 500
Εκπαιδευόμενοι — διαμονή	55 000	Σύνολο έμμεσων δαπανών	45 000
Εκπαιδευόμενοι — έξοδα μετακίνησης	25 000		
Μη αποσβέσιμα καταναλωτικά αγαθά	5 000		
Δημοσιότητα	2 000		
Κόστος διοργάνωσης	5 000		
Σύνολο άμεσων δαπανών	342 000		

Κατά την επεξεργασία των δεδομένων, η διαχειριστική αρχή αφαιρεί όλες τις μη επιλέξιμες δαπάνες.

Το άρθρο 31 του αναθεωρημένου GBER ⁽²⁾ συμπεριέλαβε την ακόλουθη κατηγορία δαπανών ως επιλέξιμες δαπάνες:

— Έξοδα διαμονής εκπαιδευόμενων για τους εκπαιδευόμενους με ή χωρίς αναπηρία.

Κατά συνέπεια, η τυποποιημένη κλίμακα μοναδιαίου κόστους μπορεί εφεξής να περιλαμβάνει τα έξοδα διαμονής των εκπαιδευόμενων. Ο υπολογισμός έχει ως εξής:

Σύνολο επιλέξιμων δαπανών της κατάρτισης (Σύνολο δαπανών – μη επιλέξιμες δαπάνες)	387 000 EUR – 0 = 387 000 EUR
Προσδοκώμενος αριθμός συμμετεχόντων που θα ολοκληρώσει την κατάρτιση	300
Κόστος ανά συμμετέχοντα που ολοκληρώνει την κατάρτιση (τυποποιημένη κλίμακα μοναδιαίου κόστους)	387 000 EUR / 300 συμμετέχοντες = 1 290 EUR / συμμετέχοντα

Η προσωρινή χρηματοδότηση του σχεδίου κατάρτισης έχει ως εξής:

Δημόσια χρηματοδότηση (εθνική + ΕΚΤ)	193 500 EUR
Ιδιωτική χρηματοδότηση (αυτοχρηματοδότηση)	193 500 EUR
Ένταση των κρατικών ενισχύσεων	50 %

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής.

Το άρθρο 31 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής περιορίζει την ένταση ενίσχυσης στο 50 % των επιλέξιμων δαπανών που ορίζονται στο έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης του έργου. Ο προσωρινός προϋπολογισμός συνάδει με την εν λόγω απαίτηση.

Μετά την υλοποίηση του έργου, οι επιλέξιμες δαπάνες θα πρέπει να βασίζονται στον πραγματικό αριθμό συμμετεχόντων που ολοκληρώνουν την κατάρτιση. Εάν μόνον 200 συμμετέχοντες ολοκληρώσουν την κατάρτιση, η ενίσχυση θα έχει ως εξής:

Σύνολο επιλέξιμων δαπανών που πρέπει να δηλωθούν στην Επιτροπή	$1\,290\text{ EUR} \times 200 = 258\,000\text{ EUR}$
Δημόσια χρηματοδότηση (εθνική + ΕΚΤ)	129 000 EUR
Ιδιωτική χρηματοδότηση (αυτοχρηματοδότηση)	129 000 EUR
Ένταση των κρατικών ενισχύσεων	50 %

Απλουστευμένη επιλογή κόστους και ειδικά μέτρα για το ΕΓΤΑΑ

Με βάση τις οδηγίες που έχουν δοθεί, παρατίθεται στη συνέχεια κατάλογος των μέτρων που είναι δυνατό να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των επιλογών απλουστευμένου κόστους. Ο εν λόγω κατάλογος δεν είναι εξαντλητικός και αλλά αποτελεί απλώς μια ενδεικτική προσέγγιση για τη σωστή στοχοθέτηση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης. Οι πληρωμές που προβλέπονται ήδη στον κανονισμό με χρήση τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους (δηλαδή ανά εκτάριο ή ανά μονάδα ζωικού κεφαλαίου) έχουν εξαιρεθεί.

Μέτρο βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 ή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013		Κωδικός	Επιμέρους μέτρο για λόγους προγραμματισμού (κατά περίπτωση)	Απλουστευμένη επιλογή κόστους (ναι/όχι)	Παρατηρήσεις
Άρθρο 14	δράσεις μεταφοράς γνώσης και ενημέρωσης	1	στήριξη για δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης και απόκτησης προσόντων	Ναι	Δεν επιτρέπεται εάν το μέτρο υλοποιείται μέσω ανάθεσης δημόσιας σύμβασης Επιτρέπεται εάν υλοποιείται μέσω εσωτερικού φορέα
			στήριξη για δραστηριότητες επίδειξης και δράσεις ενημέρωσης	Ναι	
			στήριξη για βραχυπρόθεσμες ανταλλαγές με επίκεντρο τη διαχείριση γεωργικών εκμεταλλεύσεων και δασών, καθώς και για επισκέψεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις και δάση	Ναι	
Άρθρο 15	συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικών εκμεταλλεύσεων και υπηρεσίες γεωργών αντικατάστασης	2	παροχή βοήθειας για την αξιοποίηση της χρήσης συμβουλευτικών υπηρεσιών	Όχι	
			στήριξη για τη σύσταση υπηρεσιών διαχείρισης γεωργικών εκμεταλλεύσεων, γεωργών αντικατάστασης και υπηρεσιών παροχής γεωργικών συμβουλών στην εκμετάλλευση, καθώς και υπηρεσιών παροχής δασοκομικών συμβουλών	Όχι	
			στήριξη για επιμόρφωση συμβούλων	Όχι	
Άρθρο 16	συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων	3	στήριξη για νέες συμμετοχές σε συστήματα ποιότητας	Ναι	
			στήριξη για δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης που υλοποιούνται από ομάδες παραγωγών στην εσωτερική αγορά	Ναι	
Άρθρο 17	επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού	4	στήριξη για επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις	Ναι	
			στήριξη για επενδύσεις στη μεταποίηση/εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων	Ναι	

Μέτρο βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 ή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013		Κωδικός	Επιμέρους μέτρο για λόγους προγραμματισμού (κατά περίπτωση)	Απλουστευμένη επιλογή κόστους (ναι/όχι)	Παρατηρήσεις
			στήριξη για επενδύσεις σε υποδομές που συνδέονται με την ανάπτυξη, τον εκσυγχρονισμό ή την προσαρμογή της γεωργίας και της δασοκομίας	Ναι	
			στήριξη για μη παραγωγικές επενδύσεις που συνδέονται με την επίτευξη γεωργοπεριβαλλοντικών και κλιματικών στόχων	Ναι	
Άρθρο 18	αποκατάσταση του δυναμικού γεωργικής παραγωγής που επλήγη από φυσικές καταστροφές και λήψη ενδεδειγμένων μέτρων πρόληψης	5	στήριξη για επενδύσεις σε προληπτικές δράσεις που αποσκοπούν στην άμβλυνση των επιπτώσεων των πιθανών φυσικών καταστροφών, των αντίξοων κλιματικών συνθηκών και των καταστροφικών συμβάντων	Ναι	
			στήριξη για επενδύσεις για την αποκατάσταση της γεωργικής γης και του παραγωγικού δυναμικού που έχει πληγεί από φυσικές καταστροφές, από αντίξοες κλιματικές συνθήκες και από καταστροφικά συμβάντα	Ναι	
Άρθρο 19	ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων	6	ενισχύσεις εκκίνησης επιχείρησης για νέους γεωργούς	Όχι	
			ενισχύσεις εκκίνησης επιχείρησης για άσκηση μη γεωργικών δραστηριοτήτων σε αγροτικές περιοχές	Όχι	
			ενίσχυση εκκίνησης επιχείρησης για ανάπτυξη μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων	Όχι	
			στήριξη για επενδύσεις για τη δημιουργία και την ανάπτυξη μη γεωργικών δραστηριοτήτων	Ναι	
			ενισχύσεις για γεωργούς επιλέξιμους να συμμετέχουν στο καθεστώς για τους γεωργούς μικρών εκμεταλλεύσεων, οι οποίοι μεταβιβάζουν οριστικά την εκμετάλλευσή τους σε άλλο γεωργό	Όχι	
Άρθρο 20	βασικές υπηρεσίες και ανάπλαση χωριών σε αγροτικές περιοχές	7	στήριξη για την εκπόνηση και επικαιροποίηση σχεδίων για την ανάπτυξη δήμων και χωριών σε αγροτικές περιοχές και των βασικών υπηρεσιών τους, καθώς και σχεδίων προστασίας και διαχείρισης για τόπους NATURA 2000 και άλλες περιοχές μεγάλης φυσικής αξίας	Ναι	
			στήριξη για επενδύσεις για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση υποδομών μικρής κλίμακας κάθε είδους, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και εξοικονόμηση ενέργειας	Ναι	

Μέτρο βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 ή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013		Κωδικός	Επιμέρους μέτρο για λόγους προγραμματισμού (κατά περίπτωση)	Απλουστευμένη επιλογή κόστους (ναι/όχι)	Παρατηρήσεις
			στήριξη για την ευρυζωνική υποδομή, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας, βελτίωσης και επέκτασής της, την παθητική ευρυζωνική υποδομή και την παροχή πρόσβασης στην ευρυζωνικότητα και την ηλεκτρονική διακυβέρνηση	Ναι	
			στήριξη για επενδύσεις για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση τοπικών βασικών υπηρεσιών για τον αγροτικό πληθυσμό, συμπεριλαμβανομένης της αναψυχής και του πολιτισμού, καθώς και των σχετικών υποδομών	Ναι	
			στήριξη για επενδύσεις δημόσιας χρήσης σε υποδομές αναψυχής, υποδομές τουριστικής ενημέρωσης και τουριστικές υποδομές μικρής κλίμακας	Ναι	
			στήριξη για μελέτες και επενδύσεις που συνδέονται με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων υψηλής φυσικής αξίας, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικοοικονομικών πτυχών και των δράσεων περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης	Ναι	
			στήριξη για επενδύσεις που στοχεύουν στη μετεγκατάσταση δραστηριοτήτων και στη μετατροπή κτιρίων ή άλλων εγκαταστάσεων που βρίσκονται μέσα ή κοντά σε αγροτικούς οικισμούς, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής ή την αύξηση των περιβαλλοντικών επιδόσεων του οικισμού	Ναι	
			άλλα	Ναι	
Άρθρο 21	επενδύσεις στην ανάπτυξη δασικών περιοχών και στη βελτίωση της βιωσιμότητας των δασών	8	στήριξη για δάσωση/δημιουργία δασικών εκτάσεων, εγκατάσταση και διατήρηση	Ναι	Μόνο για συντήρηση
			στήριξη για την εγκατάσταση και συντήρηση γεωργοδασοκομικών συστημάτων	Ναι	
			στήριξη για την πρόληψη ζημιών σε δάση από δασικές πυρκαγιές, φυσικές καταστροφές και καταστροφικά φαινόμενα	Ναι	
			στήριξη για την αποκατάσταση ζημιών σε δάση από δασικές πυρκαγιές, φυσικές καταστροφές και καταστροφικά φαινόμενα	Ναι	
			στήριξη για επενδύσεις με στόχο τη βελτίωση της ανθεκτικότητας και της περιβαλλοντικής αξίας των δασικών οικοσυστημάτων	Ναι	
			στήριξη για επενδύσεις σε δασοκομικές τεχνολογίες και στην επεξεργασία, κινητοποίηση και εμπορία δασικών προϊόντων	Ναι	

Μέτρο βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 ή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013		Κωδικός	Επιμέρους μέτρο για λόγους προγραμματισμού (κατά περίπτωση)	Απλουστευμένη επιλογή κόστους (ναι/όχι)	Παρατηρήσεις
Άρθρο 27	σύσταση ομάδων και οργανώσεων παραγωγών	9	σύσταση ομάδων και οργανώσεων παραγωγών στους τομείς της γεωργίας και της δασοκομίας	Όχι	
Άρθρο 28	ενισχύσεις για τη γεωργία, το περιβάλλον και το κλίμα	10	ενίσχυση για γεωργοπεριβαλλοντικές και κλιματικές δεσμεύσεις	Όχι	
			στήριξη για τη διατήρηση, τη βιώσιμη χρήση και την ανάπτυξη γενετικών πόρων στη γεωργία	Ναι	
Άρθρο 29	βιολογική γεωργία	11	ενίσχυση για στροφή σε πρακτικές και μεθόδους βιολογικής γεωργίας	Όχι	
			ενίσχυση για διατήρηση πρακτικών και μεθόδων βιολογικής γεωργίας	Όχι	
Άρθρο 30	ενισχύσεις στο πλαίσιο του Natura 2000 και της οδηγίας πλαισίου για τα ύδατα	12	χορήγηση αντισταθμιστικής ενίσχυσης σε γεωργικές περιοχές του Natura 2000	Όχι	
			χορήγηση αντισταθμιστικής ενίσχυσης σε δασικές περιοχές του Natura 2000	Όχι	
			χορήγηση αντισταθμιστικής ενίσχυσης σε γεωργικές περιοχές που περιλαμβάνονται σε σχέδια διαχείρισης λεκανών απορροής ποταμών	Όχι	
Άρθρο 31	ενισχύσεις σε περιοχές με φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα	13	χορήγηση αντισταθμιστικής ενίσχυσης σε ορεινές περιοχές	Όχι	
			χορήγηση αντισταθμιστικής ενίσχυσης σε άλλες περιοχές που αντιμετωπίζουν σημαντικά φυσικά μειονεκτήματα	Όχι	
			χορήγηση αντισταθμιστικής ενίσχυσης σε άλλες περιοχές που πλήττονται από ειδικά μειονεκτήματα	Όχι	
Άρθρο 33	καλή μεταχείριση των ζώων	14	ενίσχυση για την καλή διαβίωση των ζώων	Όχι	
Άρθρο 34	δασοπεριβαλλοντικές και κλιματικές υπηρεσίες και διατήρηση των δασών	15	ενίσχυση για δασοπεριβαλλοντικές δεσμεύσεις	Όχι	
			στήριξη για τη διατήρηση και προώθηση των δασικών γενετικών πόρων	Ναι	

Μέτρο βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 ή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013		Κωδικός	Επιμέρους μέτρο για λόγους προγραμματισμού (κατά περίπτωση)	Απλουστευμένη επιλογή κόστους (ναι/όχι)	Παρατηρήσεις
Άρθρο 35	συνεργασία	16	στήριξη για τη σύσταση των επιχειρησιακών ομάδων της ευρωπαϊκής σύμπραξης καινοτομίας για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας	Ναι	
			στήριξη για πιλοτικά έργα και για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, πρακτικών, διεργασιών και τεχνολογιών	Ναι	
			συνεργασία μεταξύ μικρών επιχειρήσεων για διοργάνωση κοινών μεθόδων εργασίας και την κοινή χρήση εγκαταστάσεων και πόρων, καθώς και για την ανάπτυξη και εμπορική προώθηση του τουρισμού	Ναι	
			στήριξη για οριζόντια και κάθετη συνεργασία μεταξύ φορέων της αλυσίδας εφοδιασμού για τη δημιουργία και ανάπτυξη βραχέων αλυσίδων εφοδιασμού και τοπικών αγορών, καθώς και στήριξη για δραστηριότητες προώθησης σε τοπικό πλαίσιο σχετικά με την ανάπτυξη βραχέων αλυσίδων εφοδιασμού και τοπικών αγορών	Ναι	
			στήριξη για ανάληψη κοινής δράσης με σκοπό τον μετριασμό της αλλαγής του κλίματος ή την προσαρμογή σε αυτή, καθώς και στήριξη για κοινές προσεγγίσεις στα περιβαλλοντικά έργα και τις τρέχουσες περιβαλλοντικές πρακτικές	Ναι	
			στήριξη για συνεργασία μεταξύ των φορέων της αλυσίδας εφοδιασμού για την αειφόρο προμήθεια βιομάζας για χρήση στα τρόφιμα, στην παραγωγή ενέργειας και σε βιομηχανικές διαδικασίες	Ναι	
			στήριξη για στρατηγικές που δεν σχετίζονται με την ΤΑΠΤΚ	Ναι	
			στήριξη για την εκπόνηση προγραμμάτων διαχείρισης δασών ή ισοδύναμων μέσων	Ναι	
			στήριξη για διαφοροποίηση των γεωργικών δραστηριοτήτων σε δραστηριότητες που αφορούν την υγειονομική περίθαλψη, την κοινωνική ένταξη, τη γεωργία που στηρίζεται από τις τοπικές κοινότητες και την εκπαίδευση σχετικά με το περιβάλλον και τη διατροφή	Ναι	
			άλλα	Ναι	

Μέτρο βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 ή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013		Κωδικός	Επιμέρους μέτρο για λόγους προγραμματισμού (κατά περίπτωση)	Απλουστευμένη επιλογή κόστους (ναι/όχι)	Παρατηρήσεις
Άρθρο 36	διαχείριση κινδύνων	17	ασφάλιστρα καλλιεργειών, ζώων και φυτών	Όχι	Μη απλούστευση (μόνο για τις διοικητικές δαπάνες σύστασης του ταμείου αλληλοβοήθειας)
			ταμεία αλληλοβοήθειας για δυσμενή κλιματικά φαινόμενα, ζωικές και φυτικές ασθένειες, προσβολές από επιβλαβείς οργανισμούς και περιβαλλοντικά ατυχήματα	Όχι	
			εργαλείο σταθεροποίησης εισοδήματος	Όχι	
Άρθρο 40	χρηματοδότηση συμπληρωματικών εθνικών άμεσων ενισχύσεων για την Κροατία	18	χρηματοδότηση συμπληρωματικών εθνικών άμεσων ενισχύσεων για την Κροατία	Όχι	
Άρθρο 35	στήριξη της τοπικής ανάπτυξης LEADER (ΤΑΙΠΤΚ)	19	προπαρασκευαστική στήριξη	Ναι	
			στήριξη για την υλοποίηση πράξεων στο πλαίσιο της στρατηγικής ΤΑΙΠΤΚ	Ναι	
			προετοιμασία και υλοποίηση των δραστηριοτήτων συνεργασίας της ομάδας τοπικής δράσης	Ναι	
			στήριξη για λειτουργικά έξοδα και συντονισμό	Ναι	
Άρθρα 51 έως 54	τεχνική συνδρομή	20	Στήριξη για τεχνική βοήθεια [εκτός του εθνικού αγροτικού δικτύου (ΕΑΔ)]	Ναι	
			στήριξη για τη δημιουργία και τη λειτουργία του ΕΑΔ	Ναι	

Επιλογές απλουστευμένου κόστους και ειδικά μέτρα για το ΕΤΘΑ

Ακολουθεί κατάλογος μέτρων αποζημίωσης για το ΕΤΘΑ τα χαρακτηριστικά των οποίων παρουσιάζουν ομοιότητες με, και επομένως πιθανή καταλληλότητα για, τις επιλογές απλουστευμένου κόστους. Ο κατάλογος δεν είναι εξαντλητικός. Τα απαριθμούμενα άρθρα είναι άρθρα του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014 (όπως τροποποιήθηκε).

Άρθρο	Καθεστώς αποζημίωσης	Πιθανοί τύποι ΕΑΚ
33 και 34 παράγραφος 3	Προσωρινή και οριστική παύση αλιευτικών δραστηριοτήτων	Κατ' αποκοπή ποσό/μοναδιαίο κόστος
40 παράγραφος 1 στοιχείο η)	Για ζημιές που προκαλούνται στα αλιεύματα από προστατευόμενα θηλαστικά και πτηνά	Μοναδιαίο κόστος
53 παράγραφος 3	Μετατροπή σε βιολογική υδατοκαλλιέργεια (αποζημίωση για πρόσθετο κόστος/απώλεια εσόδων)	Μοναδιαίο κόστος
54 παράγραφος 2	Ειδικές απαιτήσεις για την υδατοκαλλιέργεια σε σχέση με τις περιοχές NATURA 2000 (αποζημίωση για πρόσθετες δαπάνες και/ή διαφυγόν εισόδημα)	Μοναδιαίο κόστος
55	Δημόσια υγεία – προσωρινή αναστολή της συλλογής εκτρεφόμενων μαλακίων	Ενιαίος συντελεστής [% επί του κύκλου εργασιών σύμφωνα με το άρθρο 55 παράγραφος 2 στοιχείο β)]
70-72	Αντιστάθμιση του επιπλέον κόστους στις εξόχως απόκεντρες περιοχές	Καθορίζεται στο πρόγραμμα αντιστάθμισης που εγκρίνεται από την Επιτροπή (άρθρο 72)

Επιπροσθέτως των μέτρων αποζημίωσης για το ΕΤΘΑ, όσον αφορά τη συλλογή δεδομένων (άρθρο 77), οι διαχειριστικές αρχές ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν ΕΑΚ.

